

Ostatni apel.

P. Korfanty „uszcześliwił” wczoraj Katowice niemiecko-polską odezwa, rojąc się od podłych fałszów, przekreślenia i oszczerstw. „Wódz” ludu śląskiego rzekomy „Mołżesz śląski”, nie znalazł w swej odezwie ani słówka krytyki wobec Niemców, panoszących się do tychczas w naszej stolicy, a nawet w poszczególnych działach aparatu konunalnego, natomiast wyłaził kibel pomyj na „sanacyjny magistrat” i „sanacyjna Radę Miejską”.

Trzeba być istotnie człowiekiem wyzuty z wszelkich skrupułów i pozbawionym poczucia prawdy, by podobnie brednie podpisywać swoim nazwiskiem!... Trzeba być doprawdy Korfantym, by zdobyć się na taki stek kłamstwa i fałszu!... Bo po pierwsze kłamstwem jest, jakoby Magistrat Katowic był „sanacyjny”. Magistrat w dzisiejszym jego składzie, bardzo dalekim od charakteru „sanacyjnego”, odziedziczył p. burmistrza Dr. Kocur w spadku po poprzednio Górnikowo-niemieckich rządach magistrackich. W czasie swego krótkiego urzędowania zdołał p. burmistrz Kocur wprowadzić niezliczne zmiany personalne, a wszelka jego akcja oczyszczająca Magistratu z naleciałości volksbundowych natrafiała stale na żałosne ataki prasy volksbundowej i Korfantowej. Każda próba uzdrowienia reformy aparatu magistrackiego podejmowana przez p. burmistrza Kocura spotykała się z sojusznictwem wrzaskiem „Katowicecki”, „Kuriera” i „Polonii”!...

Drugim podłym kłamstwem w odezwie Korfantego jest nazywanie Rady Miejskiej w Katowicach „sanacyjną”. P. Korfanty uważa widocznie wyborców za głupich baranów, jeśli liczy na skutek swojej odezwy. Czyż to bowiem wyborcy nie wiedzą, że poprzednia, rozważana Rada Miejska miała większość niemiecką? A czy nie wiedzą również wyborcy o tem, że ustanowiona następnie Rada komisarzyzna dlatego tylko nie spełniła wszystkich słusznych oczekiwań obywateli, bo właśnie nie była to Rada „sanacyjna”, lecz Rada, wybrana wedle nieszczęsnego klucza partyjnego w której większość mieli właśnie korfanciarze, Niemcy, empeorowcy i pepesowcy!...

Jeśli więc p. Korfanty ma chętnie atakować wydatki Magistratu, uczwalać przeciw przez wspomnianą Radę komisarzyzną, to równocześnie wbiła nóż w plecy swoim własnym ludziom, jacy byli w tej Radzie i którzy te wydatki uchwalali!...

Jeśli zaś p. Korfanty butnie zapowiada, że stanął na czele „oberkatowickiej” listy po to tylko, by „naprawić sanacyjną gospodarke”, to rozspędził się bardzo kiepsko. P. Korfanty w rzeczywistości kandyduje do Rady Miejskiej po to tylko, bo liczy się z rychłą utratą swego poselstwa, więc chce chociaż rajką miejskim pozostać.

P. Korfanty wybiera się do Rady Miejskiej w Katowicach po to tylko, by „obrzydzić” życie burmistrzowi Kocurowi, by pokazać, jak to on, Korfanty, potrafi „mścić się”. Ale owej „zemsty” mógłby p. Korfanty dokonać tylko na spółkę z volksbundowcami i w sojuszu z volksbundowcami, gdyby razem z nimi uzyskał większość!... Na takiej zaś „zemście” p. Korfanty do reszty sobie stare zęby wykruślił, a ponadto taka „mściwa” zabawka, odbywana kosztem interesów komunalnych miasta i kosztem produktywności pracy Rady Miejskiej może być bardzo łatwo ukrócona!...

Jeśli więc obywatele nie chcą narażać przyszłej Rady Miejskiej na oręż partyjno-volksbundowego wrzasku, jeśli chcą te faktycznie zapewnienie przepisywania żywot i polityczną pracę dla miasta, to muszą wybrać większość polską, większość prorządową!

Wybieranie partyjników prowadzilo by do sojuszu partyjno-niemieckiego na

gruncie Rady Miejskiej, prowadziłoby do ponowionej próby całkowitego opamiętania Magistratu przez volksbundowców i korfanciarzy, a tem samem przekreśliłoby odrazu obecny dorobek prac komunalnych naszego miasta.

Kto tedy chce spokojnej pracy w Ra-

dzie miejskiej, kto pragnie produktywnego żywota tejże Rady, ten wołając: przez z volksbundem i partyjnikami, głosować będzie na listy prorządowe.

Niech żyje polskość Katowic! Niech żyje twórcza współpraca obywateli z silnym, polskim Rządem!

Ambasador Stanów Zjednoczonych w Polsce.

Warszawa, 15. 12. Zgodnie z zapowiedzią, ogłoszoną onegdaj przez kancelarię Białego Domu, prezydent Stanów Zjednoczonych Hoover podpisał onegdaj nominację pierwszego ambasadora Stanów Zjedn. w Warszawie. Stanowisko to obejmuje p. Aleksander Pollock Moore, jedna z wybitnych osobistości świata politycznego Ameryki. Dotychczasowy poseł Stanów Zjedn. w Warszawie, p. Stetson, ustąpił ze swego stanowiska i przejdzie na inną placówkę dyplomatyczną. Nowo mianowany ambasador Stanów Zjedn., p. A. P. Moore, liczy 64 lata i jest z zawodu dziennikarzem. W roku 1904 objął on redakcję naczelną dziennika „Pittsburg Leader”, co stało się początkiem jego zawrotnej kariery. Po kilkunastu latach na tem stanowisku p. Moore kupił dziennik „Pittsburg Leader”, poczem rozpoczął wielką kampa-

nię, wydawniczą, która zyskała mu tytuł jednego z królów prasowych Ameryki. W rękach p. Moore'a znajduje się obecnie kilkanaście dzienników, w tem „Boston Advertiser” i odkupiony przed rokiem od Hearsta „New York Mirror”. — W r. 1929 p. Moore zostaje ambasadorem Stanów Zjedn. w Madrycie, gdzie przebywa 5 lat. W r. 1928 przeniesiono go na podobne stanowisko do Peru, stąd zaś do Warszawy. P. Moore ożeniony jest z głośną artystką rewiąlową p. Lillian Rosell. Zważywszy, że pierwszy sekretarz poselstwa amerykańskiego w Warszawie p. Cable jest również człowiekiem bardzo bogatym, ambasada Stanów Zjednoczonych w Polsce będzie istniała „ambasada milionerów”. Poselstwo Stanów Zjedn. w Warszawie zwróciło się już do rządu polskiego z prośbą o agremnt dla nowego ambasadora.

Teatr Gliwicki bankrutuje z powodu zatargu teatralnego.

Gliwice, 15. 12 (Pat.) Wczoraj odbyło się tu posiedzenie miejskiej komisji teatralnej, na którym generalny intendent niemieckiego teatru krajowego na Śląsku Opolskim p. Illing zagroził zamknięciem sezonu teatralnego w Gliwicach z dniem 1. lutego 1930 r. o ile miasto Gliwice nie udzieli dodatkowych subwencji na cele teatralne. Żądanie powyższe motywował p. Illing trudną sytuacją finansową niemieckiego

teatru krajowego, który z powodu niuzadania przedstawień teatralnych w Katowicach i Królewskiej Hucie na skutek zatargu teatralnego wykazuje niedobór w dochodach w wysokości 80—90 tysięcy marek. Niemieckie czynniki zainteresowane były już zwracać się do rządu Rzeszy i Prus o przyznanie specjalnych zasiłków na wyrównanie tych strat.

Votum nieufności se'mu wa'nym dowodem konieczności zmiany konstytucji.

Wielka mowa p. Premiera K. Świątalskiego.

(Dokończenie ze strony 1-cj.)

P. Premier stwierdził, że nie radzi pomalować odrzucić możliwość współpracy z Sejmem i nie one zaprzeczyły tej potrzebie. Klucz do tej współpracy znajduje się w rękach Sejmu. Lecz bez zmiany metod pracy rząd, mogący współpracować z Sejmem się nie znajdzie, chyba, że w pierwszym dniu swej nominacji rząd ten powie sobie, że przestało być rządem.

Konieczność zmiany konstytucji.

Panowie, którzy w ciągu dwóch ostatnich dni sejmowych tak nieszcześliwie dla siebie obradowali, nie zdają sobie sprawy, jak obrzydliwym zbrodnią przysięgą mimo swej woli i wbrew swej woli. Zadaniem, któremu sobie w tej chwili postawili, jako cały obóz, jest przeprowadzenie rewizji Konstytucji. Podniosłem już w Sejmie, że ten, w którym opozycja mówi teraz o konieczności rewizji Konstytucji, jest zupełnie odmienny, niż wtedy, gdyśmy stawiali to zagadnienie na porządku dziennym. Panowie z opozycji wiodzą, że zagadnienie życia państwa w Polsce jest, że kłopoty myśli o rewizji Konstytucji a ilimie odrzucił, żeżdale z powierzenia życia politycznego.

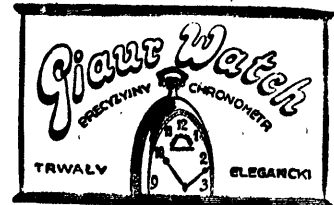
Mimo to, na konferencji, proponowana tak niedawno przez BB., nie przyszłi i donoro teraz poczuł, że trzeba pomyśleć nad zatwierdzeniem zagadnienia. Muszę stwierdzić, że trzeba było dopieprze „rządu pułkowników”, by przekończył wszystkich, że maszy zła i szalejąca myśl, że zła czego innego chcą, Umilkły teraz narzekania i skargi, że jesteśmy Rząd milczków, że traktujemy społeczeństwo, jak bierne maso, że nie wadząmy sztucznie zubożenielenie polityczne w społeczeństwo, by po tem zubożeniu i bierności zerować.

Opozycja powinna palić się do rządów.

Jedynym z zadań lepszej przyszłości dla państwa jest zmiana ustroju. Uchwalenie votum nieufności dla Rządu przyczyniło się jeszcze do udowodnienia wszystkim ad oculos, że rewizja Konstytucji jest koniecznością, która musi być jaknajszybce zatwierdzona. Jeśli opozycja mówi na serio o likwidacji systemu, to w konsekwencji winna domagać się kategorycznie, by cały nasz obóz, ci, którzy są w Rządzie, jak i ci wszyscy, którzy idea i z głębi przekonania nam w tym systemie rządzenia omarzają, odeszli. Sami powinni palić się do tego, by zasiać przy wszystkich warsztatach pracy państwa.

Finta z anonimowym komunikatem opozycji.

Wszystko inne jest tylko synonimem piasku w oczy. Nie chce, oczywiście, mówić o wczorajszym anonimowym komunikacie, który wyraża jakoby gotowość tworzenia przez opozycję rządów parlamentarnych. Gdy panowie ci jeszcze mówią na Zamku, a pod wyświecłem głosów prawy, to genera Innej woli nie przynosił im zaszczepi, jako meżom stawa. Cały ten komat, zdradając, że jest tylko iluzja i błądem, może wywołać tylko śmiech na wargach wszystkich. Wszyscy bowiem wiedzą, że przy programie rozszyszy się, a przy podziale tak poczuł. Formalne prawo wyrażania votum nieufności ci panowie mieli, ale moralnego żadnego, gdy nie mogą za przyszłe losy państwa wziąć odpowiedzialności.

Ś. p. Mar'a Witczakowa.

Wczoraj o godz. 8 wieczorem zmarła w swej posiadłości Jastrzebnia Zdroja ś. p. Marja Witczakowa, wdowa po lekarzu, matka p. Mikolaja i Józefa Witczaków. Ś. p. Marja Witczakowa, dła swych pięknych cnot Matki i Obywatelki pozostawia po sobie piękną pamięć. Za zasługi położone na polu pracy społeczno-narodowej odznaczona była ś. p. Marja Witczakowa złotym Krzyżem Zasługi. Skonowi ś. p. Zmarłej towarzyszy szczerzy żal Rodziny i wszystkich tych, którzy mieli sposobność znać postać ś. p. Marji Witczakowej i Jej cnoty. Cześć Jej pamięci!

Konferencje na Zamku.

Warszawa, 15. 12. (AW.) We wtorek, dnia 17. bm. odbędzie się u p. Prezydenta Rzplitej w związku z przesłaniem gabinetowemu konferencja, w której ma wziąć udział blisko 40 osób, reprezentujących sfery polityczną, gospodarczą, finansową i przemysłową. Zaproponowano na tę konferencję będą doręczane przez jednego z naczelników kancelarii cywilnej p. Prezydenta w ciągu dnia dzisiejszego.

Konferencje p. prof. Bartla.

Warszawa, 15. 12. (AW.) Prof. Bartel odbył przed udaniem się na konferencję do Marszałka Piłsudskiego, dłuższą rozmowę z premierem dr. Świątalskim oraz z ministrami: Moraczewskim, Matyszewskim, Niezabytowskim i Kuehnem.

P. Dewey wyjeżdża do St. Moritz.

Warszawa, 15. 12. (AW.) Doradca finansowy p. Dewey, który wskutek przeciwności nie opuszcza mieszkania, około 20. bm. projektuje wyjazd z całą rodziną do „walcarli, najprawdopodobniej do St. Moritz na sporty zimowe. Pobyt p. Dewey'a zagranicą potrą 10—14 dni.

działalności. Tu właśnie istnieje cała różnica obywateli. Marszałek Piłsudski nigdy przez całe życie nie znalazł czasu moralnego brania odpowiedzialności z jego przeciwnicy nad tem prawem swobodnie i z „lekkiem sercem przechodził doporządku dziennego”. Wotum nieufności, które ci panowie uchwalili, jest równoznaczne z votum nieufności. które zostało wyrażone z obecnej Konstytucji.

Skarlatne życie partyjne.

Naogół życie partyjne w Polsce tak skarlatne i zmarnotało, że to, co się nazywa szumem partii i stronnictwem, jest próżnkiem, z którego nikt żadnej iskry już nie wykrześli.

Zdanie Marszałka Piłsudskiego o obecnej konstytucji.

W zakończeniu odczytu p. premier zaznaczył, że, będąc w swoim czasie adiutantem Marszałka Piłsudskiego w notatkach, robionych w okresie tworzenia pierwszej Konstytucji, utrwalił wyrażenia komendanta, ocenające w sposób zupełnie negatywny i krytyczny Konstytucję Marcowa. Marszałek twierdził, że jest ona zupełnie nieprzystosowana do warunków polskich. Trzeba było 10 lat, by o tem, co powiedział Marszałek Piłsudski, przekonały się dziesiąt tysiące i miliony ludzi w Polsce. Na długo przed małym 1926 roku Marszałek Piłsudski mówił o partykule w Polsce, jako o nieszcześciu. Po naprawie ustroju my ludzie, o których mówił, że są „bez programu”, będziemy nadal walcząc o to, co i przy najlepszym ustroju może nosić klątwa dla Polski. Chcemy przerobić formę życia politycznego w Polsce. Muszą inne formy życia politycznego być wprowadzone, a boki stare być zmieczone. Wiedzy dopiero zaszukawani przed nieodpowiedzialnością, lekkością i nierozsądkiem, przed temi trzema grzechami, które nad całą całą sejmowa i nieodpowiedzialność państwa i o ostatnich dwóch dniach sejmowych panowali.

**TWARZ
DEKOLT
RAMIONA
RECE**

UPIĘKSHA

VELOUTY-DYOR

JEDYNY ŚRODEK ŁACZĄCY W
SOBIE ŁAGODNOŚĆ KREMŲ
I MATOWOŚĆ PUDRU

Obrączki ślubne

prima wykonanie

Najlepsze precyzyjne zegarki, złote i srebrne

Prima zegarki domowe i salonowe

Towary złote i srebrne: puchary, nakielce, sztućce i t. d.

Emil Siller + Jubiler

Katowice, ulica Jan. m. 24

Pozostaniemy.

Mylą się ci, którzy sądzą, że głosowanie posłów sejmowych „zlikwiduje” system rządów pomajowych w pierwszym rzędzie polegający na niedogadaniu partii politycznym, na nieuwzględnianiu ich klasnych — w porównaniu z dobrem całego narodu i państwa — interesów.

„Pracowaliśmy dla całego społeczeństwa, a nie jego części, zgnetliśmy nadzycia jako system, wyjaśniliśmy, czego chcemy i w jakich warunkach prawnych może się stworzyć podstawę rzetelnej współpracy rządu z parlamentem. Osiągnęliśmy to wszystko dzięki oparciu o autorytet Marszałka Pilsudskiego. Nie byłbyśmy tego dokonali, gdybyśmy zamierzali pracować, targowali się z partiami”. Temi stanowczymi słowami ujął minister Kwiatkowski to, co jest mocną podstawą i co na długo jeszcze będzie trwałą podstawą każdego rządu w narodzie: — oparcie o autorytet Marszałka i twórcza praca bez oglądania się na interesy i apetyty partii.

„Zlikwidowanie” systemu pomajowego według arytmetyki sejmowej nie miało być niczym innym, jeno „zlikwidowaniem” autorytetu Marszałka i wielkiego rozpadu pracy państwowo-twórczej rządów o Niego opartych. A to właśnie jest nie do pomyślenia. Nie do pomyślenia jest upadek myśli i rozkład sumienia narodowego w społeczeństwie, który wówczas nieuchronnie musiałby nastąpić.

Istnieją bowiem poza sejmem wielkie sily, których panowie posłów nie zdemonstrować nie zdołają, ani też których nigdy nie uznają racjonalści zabawy sejmowej znanej z czasów trwania systemu przedmajowego. Istnieją sily, które nie zniweczenia Sejmu pragną, lecz domagają się Sejmu o innym obliczu obywatelstwa, zdolnego do pracy państwowej. — Sejmu, któryby zanęcał raz wreszcie nieprzytomnej gry, prowadzącej do przywrócenia sejmowładztwa. Istnieją sily, które na przywrócenie w jakiegokolwiek formie owego sejmowładztwa raz na zawsze w maju r. 1926 obalonego, a dziś znów głowę nsiłującego podnośnią, nigdy się nie zgodzą. Te właśnie sily przestrzegają bada baczną i pilnie, aby w praktyce rządzenia państwem stosunki przedmajowe nie powtórzyły się w Polsce.

„Możecie panowie głosować nad swoimi wnioskami jak chcecie, jak wam wasze sumienie państwowe dyktuje. My, jako stosunek do zagadnień państwowych, jako program, jako orzecznictwo — niezależni od waszych uchwał papierowych pozostaniemy — i w przyszłości na losach państwa tak decydująco, że system przedmajowy darła sukna państwowego na wszystkie strony zgnetnie bezpowrotnie i nie ośmieli się powrócić do tej lży”. — To słowa ministra Kwiatkowskiego, które tyle niezadowolnienia, wrzaskliwych komentarzy i złości wzbudziły w opozycji sejmowej, dowodzą świadomości tej wielkiej roli sil w społeczeństwie naszym, które oparte o autorytet Marszałka zostały wychowane w uznaniu nie dla gadaniny czczej, nie demagogii, nie programów obliczonych il tylko na trybunę sejmową, — lecz w poszanowaniu rzetelnej i uczelnej pracy dla państwa.

Votum nieufności zgłoszone przez Sejm rządowi postaci rzeczy nie zmienia. Siłom moralnym społeczeństwa, siłom zdrowym i patriotycznym — votum nieufności zgłoszyć nie można.

Jakże słusznie wołał w Sejmie premier Świątalski o tem, że stanowisko Sejmowi Sejmici są przedewszystkiem na samym Sejmie. Bo dziś społeczeństwo od zwyczajło się od ciągłej groźby przesileni rządowych, od przymusowego znoszenia kolejnych rządów przedmajowych nietrwałych, zależnych od arytmetyki sejmowej, od taski klubów parlamentarnych. I do takich rządów nie powróci.

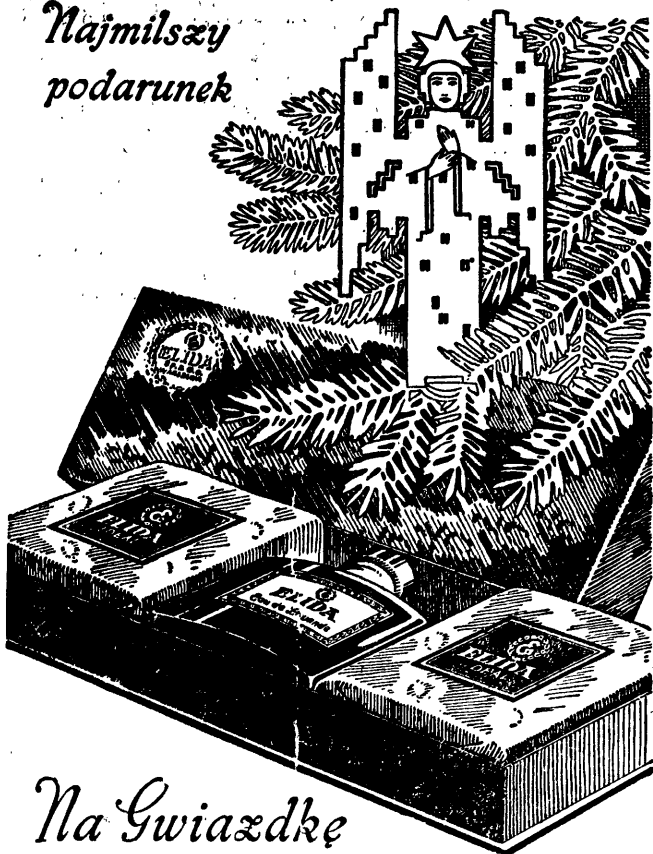
Co więcej! — wszyscy, którym przedewszystkiem i wyłącznie dobro państwa na sumieniu obywatelskiem leży, gotowi są do najdalszych ofiar i czynów, aby przez właściwą zmianę ustroju państwowego odrastającej hydrze sejmowładztwa tęb uciąć raz na zawsze. K. L.

Katowice w listopadzie rb.

Katowice, 15 grudnia.

(:) Według „Wiadomości Statystycznych m. Katowic” stolica Województwa Śląskiego liczyła z końcem listopada rb. 128.250 mieszkańców. W okresie sprawozdawczym zawarto 169 małżeństw, zanotowano 216 urodzin i 107 zgonów (bez pozamiejscowych obywateli 94). Naturalny przyrost ludności wynosi 122 osoby. W listopadzie rb. przybyło do Katowic 1.236 osób, wyjechało 1.005 osób, a zatem ludność powiększyła się o 231. W szpitalach miejskich pozostało na następny miesiąc 296 chorych (w tem 44 zakaźnych). Z lazni miejskiej korzystało 9.443 osoby; w miejskim schronisku dla bezdomnych stan z końcem miesiąca wynosił 58 osób; w rzeźni miejskiej ubito 9.509 sztuk bydła a to dla kraju — 6.423 sztuki i na eksport — 3.187 sztuk. Wodociągi miejskie dostarczyły ogółem 290.940 m³ wody. W miesiącu sprawozdawczym na terenie miasta zanotowano 7 pożarów. Z usług pogotowia ratunkowego skorzystało 129 osób. W listopadzie rb. na terenie W. Katowic powstało 54 nowych mieszkań. Stan kapitału wkładk. w Miejsk. Kasie Oszczęd. wynosił z końcem miesiąca 15.500.117 zł. 34 gr. Bezrobotnych zanotowano 345 osób. Przyrzucono za różne przestępstwa lub wykroczenia ogółem 278 osób.

Najmilszy
podarunek

Na Gwiazdkę
KASETKI ELIDA

Po wyborach gm'nych.

Przed wyborami ławników i naczelników gmin.

Katowice, 15 grudnia.

Wybory do rad gminnych w Województwie Śląskiem mamy poza sobą. W wyborach tych odnieśliśmy zwycięstwo. Zwyciężyliśmy bowiem jako Polacy, niemniej zaś zwycięstwo odnieśliśmy jako obóz prorządowy. Lud śląski jeszcze raz dowiódł jaknajdobitniej swe polskie przekonania oraz swą woję popierania mądrej polityki rządowej.

Obóz prorządowy, mając przewagę w licznych radach gm'nych, winien jaknajrychlej przystąpić do uzdrowienia gospodarki w naszych gminach. Dokonać zaś tego może przez wybory odpowiedzialnych ludzi na stanowiska na naczelników gmin oraz ławników gminnych. W całym szeregu uprzemysłowionych gmin wiejskich mamy płatnych naczelników gmin, wybieranych na lat 12. Rzecz więc zrozumiała, że w tych gminach żadnych zmian czynić nie można — chyba gdyby znalazł się tam taki naczelnik, jak owe nieszczerne Markitony.

We wszystkich innych gminach wiejskich, gdzie niema płatnego burmistrza wybranego na lat 12, wybory przełożonego gminy i ławników odbywały się po każdorazowych wyborach nowej rady gminnej. W sprawie zwolnienia posiedzenia nowowybranych radnych gminnych art. 58 dotyczy ordynacji wyborczej gminnej powiada: „Zebranie nowowybranych Rady Gminnej w gminach wiejskich w celu wyboru Zarządu

Gminnego winno się odbyć najpóźniej do dnia 14-go po ogłoszeniu wyniku wyborów, o ile nie wniesiono protestu wyborczego przeciw tym wyborom lub przeciw wyborowi wćcej, jak połowy liczby radnych. Radę Gminną zwoluje oraz przewodniczy jej specjalny delegat wyznaczony przez właściwą Władzę Nadzorczą z pośród członków odnośnej gminy. Delegatem winien być z reguły przełożony gminy. Powyższe funkcje sprawuje delegat aż do czasu ukonstytuowania się Zarządu Gminnego.”

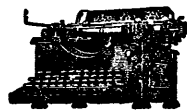
Wybór ławników dokonuje się w myśl art. 60 i 60 a ustawy o ordynacji wyborczej, który brzmi jak następuje: „Po wybraniu przełożonego gminy przystępuje Rada Gminna do wyboru ławników. O ile Rada Gminna ma wybierać dwóch lub więcej ławników, postępowanie wyborcze odbywa się w myśl przepisów art. 57. Wybór tylko jednego ławnika następuje zwyczajną większością głosów obecnych na posiedzeniu radnych. Dotychczasowi honorowi członkowie Zarządu Gmin sprawują swój wybór aż do czasu wprowadzenia w urząd ich następców, wybranych przez nową Radę Gminną”. Z powyższego nie wynika jednak że dotychczasowi ławnicy mają prawo głosowania przy wyborach nowych ławników. Interpretacja tego artykułu winna zająć się władza zwierzchnia t. j. Wydział Samorządowy przy Województwie Śląskiem.

Sprawy komunalne Białej.

We wtorek ubiegły odbyło się w Białej w wielkiej sali ratusza posiedzenie Wydziału gminnego pod przewodnic-

twem burm. p. dra Döllingera które mimo tylko 6 punktów porządku dziennego przeciągnęło się od 17 do 21 godz

Załatwiwszy drobne sprawy mieszkaniowe i wybrawszy delegację do Wydziału nauki dokształcającej, przedłożono do zatwierdzenia kontrakt kupna realności t. zw. „Syberji” od p. Rosenberga za cenę zł. 54.000. Tu wyłoniła się dyskusja pełna sprzeczności na temat obciążenia realności serwitutem, wskutek czego połączono, po dokładnem zbadaniu natury tejże, delegatom kontrakt podpisać, lub też od zakupu odstąpić. Sprawę koniecznej budowy nowej szkoły żeńskiej w referacie radnego p. Wiśniewskiego walkowano równie w dysputach bez końca. Referent żądał dla prac wstępnych dotacji 10.000 zł., którą podniesiono do 15.000 zł., wybierając równocześnie komitet przygotowawczy z 8 członków złożony. Przedłożono wreszcie prowizorium ceny prądu elektrycznego i wybrano reprezentanta gminy dla nowozawiającego się T-wa elektrycznego a po zamknięciu posiedzenia jawnego, przystąpiono do obrad poufnych.

NAJBARDZIEJ UDOSKONALONA
AMERYKAŃSKA
MASZYNA DO PISANIA

ROYAL

Przedstawicielstwo na Główny Śląsk

E. Braszczok i Ska

Katowice, Kościuszki 16 Tel. 10-45

Szczegółowy obraz zwycięstwa polskości i hasła współpracy z Rządem w powiecie rybnickim.

Zestawienie wyników wyborów gminnych z 8 grudnia 1929 r. w 46 gminach pow. rybnickiego, w których głosowano:

(Dokończenie.)

19. Łaziska:

a) ilość mandatów gminnych	9
b) ilość uprawnionych do głosowania	406
c) ilość oddanych głosów	362
d) ilość nieważnych głosów	—
e) ilość ważnych głosów	362
f) z tego przypadku na każdą ze zgłoszonych list kandydatów i mandatów:	głos. mand.
Nr. 1. Narodowo - Chrześcijańskie Zjednoczenie Pracy (prorządowa polska)	167 4
Nr. 2. Polsko-Katolicki Zespół Obywateli (prorządowa)	78 2
Nr. 3. Katolicki Blok Ludowy opozycyjna Korf.	117 3
g) połączone listy Nr. 2 plus 3	—
h) ilość mandatów prorządowych niezdeklarowanych	4 2

20. Łuków:

a) ilość mandatów gminnych	9
b) ilość uprawnionych do głosowania	213
c) ilość oddanych głosów	197
d) ilość nieważnych głosów	—
e) ilość ważnych głosów	197
f) z tego przypadku na każdą ze zgłoszonych list kandydatów i mandatów:	głos. mand.
Nr. 1. Chrześc. Zjednoczenie Pracy (prorządowa polska)	21 1
Nr. 2. Narodowa Partia Gospodarcza (prorządowa polska)	69 3
Nr. 3. Polska Katolicka Partia Rolników i Robotników (prorządowa)	37 2
Nr. 4. Bezpartyjny Blok Gospodarczy (prorządowa polska)	68 3
g) ilość mandatów prorządowych	9

21. Markłowice Dolne:

a) ilość mandatów gminnych	9
b) ilość uprawnionych do głosowania	905
c) ilość oddanych głosów	670
d) ilość nieważnych głosów	11
e) ilość ważnych głosów	659
f) z tego przypadku na każdą ze zgłoszonych list kandydatów i mandatów:	głos. mand.
Nr. 1. Polska Obywatelska (prorządowa)	116 1
Nr. 2. Zjednoczenie Związków Polskich (prorządowa)	256 4
Nr. 3. Narodowy Ruch Robotniczy NPR. (opozycyjna)	208 3
Nr. 4. Lista Rolników (prorządowa polska)	79 1
g) ilość mandatów prorządowych	6

22. Markłowice Górne:

a) ilość mandatów gminnych	9
b) ilość uprawnionych do głosowania	292
c) ilość oddanych głosów	246
d) ilość nieważnych głosów	—
e) ilość ważnych głosów	246
f) z tego przypadku na każdą ze zgłoszonych list kandydatów i mandatów:	głos. mand.
Nr. 1. Zjednoczona Lista Polsko-Katolicka (prorządowa)	98 4

Nr. 2. Narodowa Partia Robotnicza NPR. (opozycyjna) 147 5
a) ilość mandatów prorządowych 4

23. Masanów:

a) ilość mandatów gminnych	9
b) ilość uprawnionych do głosowania	915
c) ilość oddanych głosów	728
d) ilość nieważnych głosów	—
e) ilość ważnych głosów	726
f) z tego przypadku na każdą ze zgłoszonych list kandydatów i mandatów:	głos. mand.
Nr. 1. Chrześc. Zjednoczenie Partii Rolników i Robotników (prorządowa polska)	262 3
Nr. 2. Lista Rolników Polskich (prorządowa polska)	139 2
Nr. 3. Bezpartyjny (prorząd. polska)	110 1
Nr. 4. Katolicki Blok Ludowy (opozycyjna)	215 3
g) połączone listy Nr. 1 plus 4 i 2 plus 3	—
h) ilość mandatów prorządowych	6

24. Niedobczyce:

a) ilość mandatów gminnych	12
b) ilość uprawnionych do głosowania	2130
c) ilość oddanych głosów	1998
d) ilość nieważnych głosów	—
e) ilość ważnych głosów	1976
f) z tego przypadku na każdą ze zgłoszonych list kandydatów i mandatów:	głos. mand.
Nr. 1. Katolicki Blok Ludowy (opozycyjna)	666 4
Nr. 2. Polska Partia Socjalistyczna (opozycyjna)	265 1
Nr. 3. Lista Narodowego Ruchu Robotniczego (opozycyjna)	267 2
Nr. 4. Polsko-Gospodarcza (opozycyjna mieszana)	433 3
Nr. 5. Chrześcijańsko Narod. Blok Gospodarczy (prorząd. polska)	245 1
Nr. 6. Katolickie Zrzeszenie Obywateli (prorządowa polska)	110 1
g) połączone listy Nr. 1 plus 2 plus 3 plus 6	—
h) ilość mandatów prorządowych	2

25. Nowoludów Górny:

a) ilość mandatów gminnych	12
b) ilość uprawnionych do głosowania	1148
c) ilość oddanych głosów	1027

d) ilość nieważnych głosów 11
e) ilość ważnych głosów 1016
f) z tego przypadku na każdą ze zgłoszonych list kandydatów i mandatów: głos. mand.

Nr. 1. Polska Partia Obywatelska (prorządowa)	481 5
Nr. 2. Lista Lokatorów NPR. (opozycyjna)	158 2
Nr. 3. Bezstronna Partia Prawa Ludu (opozycyjna niem.)	312 4
Nr. 4. Polska Partia Socjalistyczna (opozycyjna)	95 1
g) ilość mandatów prorządowych	5

26. Olza:

a) ilość mandatów gminnych	9
b) ilość uprawnionych do głosowania	475
c) ilość oddanych głosów	422
d) ilość nieważnych głosów	—
e) ilość ważnych głosów	417
f) z tego przypadku na każdą ze zgłoszonych list kandydatów i mandatów:	głos. mand.
Nr. 1. Narodowe Chrześc. Zjednoczenie Pracy (prorząd. polska)	133 3
Nr. 2. Narodowy Ruch Robotniczy (opozycyjna polska)	159 3
Nr. 3. Lista Obywatelska (prorządowa polska)	125 3
g) połączone listy Nr. 2 plus 3	—
h) ilość mandatów prorządowych niezdeklarowanych	3 3

27. Paniówki:

a) ilość mandatów gminnych	9
b) ilość uprawnionych do głosowania	606
c) ilość oddanych głosów	535
d) ilość nieważnych głosów	—
e) ilość ważnych głosów	524
f) z tego przypadku na każdą ze zgłoszonych list kandydatów i mandatów:	głos. mand.
Nr. 1. Lista Polska Obywatelska (prorządowa)	266 5
Nr. 2. Deutsche Wahlgesellschaft (opozycyjna)	258 4
g) ilość mandatów prorządowych	5

28. Podbucze:

a) ilość mandatów gminnych	9
b) ilość uprawnionych do głosowania	88
c) ilość oddanych głosów	83

W grudniu w

RADJO

14-go Egon Petri
16-go Henri Marteau
19-go Ada Sari
23-24-25-go Audycje świąteczne i wiele innych sensacyjn. audycji

RADJO to najpiękniejszy podarek na GWIAZDKĘ

(Przedruk wzbrosiony).

Charles Wesley Sanders.

Śmierć na rozdrożu.

Powieść amerykańska.

16) (Ciąg dalszy.)

— Czy tylko pan o tem wiedział?
— Tak. Dowiedziałem się przypadkiem. Moody stał u mnie. Raz, wstawszy rano, dał mi swój worek z prośbą, żebym się nim zaopiekował, a on tymczasem pójdzie na pocztę. Zdzieli mnie ciekawość, otworzyłem torbę dobranym kluczykiem i zająłem do środka. Na pierwszy rzut oka mogło się rzeczywiście zdawać, że to huk pieniędzy, dopóki się człowiek nie spostrzegł, że wszystkie banknoty były jednodolarowe. Głupi chłop myślał wszystkim o czy, że wiezie ze sobą fortunę.
— Co to za jedni ci, którzy świadczą przeciwko Hammersley'owi?
— Nic dobrego. — odparł Bundy. — Ściągnęli w te strony na wiosnę w porze kocał się owiec. Początkowo pracowali przy owcach, ale później wynajeli się do bydła, każdy gdzieindziej. Zeznanie, jakie złożyli przeciwko Hammersley'owi, zaważyły tylko dlatego, że ich było czterech, a on jeden i że zaszła podejrzana okoliczność z rewolwerem i workiem.

— Ale oni zeznali, że widzieli, jak Hammersley tamtego zabił.
— Tak choć nasuwa się przypuszczenie, że mogli to zrobić sami. Zdarzyło się, że kiedy oni stali we czterech na wysokim nasypie, patrząc co się dzieje, przejeżdżał tamtędy jeden człowiek, który wracał z gór. Otóż on zeznał, że widział jak zawrócił i poleciał do miasta okręgowego. Przejechali tuż koło niego. Przysięga, że żaden nie miał ze sobą broni.
— A ten człowiek — czy godny zaufania?
— Solidny jak skała. Nikt jeszcze nie powiedział przeciwko niemu złego słowa.
— W takim razie — rzekł Mc Gregor — albo Hammersley zabił Moody'ego albo — jakimś sposobem — ci czterej.
— Hammersley go nie zabił — zaprzeczył Bundy. — O nie. Tacy ludzie nie zabijają. Niema w tych stronach szlachetniejszych ludzi jak Hammersley'owie.
Mc Gregor skinął głową i wyprostował się.
— Głodny jestem — rzekł.
— Za kilka minut będzie obiad — odpowiedział gospodarz. — Proszę do jadalni.
Młody człowiek udał się do „jadalni”, która okazała się prostą izbą z drewnia-

ną, niemalowaną podłogą. Umeblowana składała się z jednego długiego stołu oraz kilku mniejszych krzeseł. Przy długim stole mogło zasiąść dwunastu gości, ale było obecnych tylko sześciu. Etykieta nakazywała podawać kolejno półmiski sąsiadom, co ułatwiała obsługę.
Zaczęto jeść, kiedy do pokoju wszedł Harbord. Był widocznie u fryzjera, bo wyglądał świeżo i czysto. Spojrzał na długi stół, poczem cofnął się pod ścianę i zajął miejsce koło małego stolika. Był zwyczaj, że przybywający siadali przy długim stole, dopóki nie zabrakło miejsc. Mc Gregor zauważył, że usta wszystkich wykrzywiły się szyderczym uśmiechem.
— Powinni jaśnie panu postawić mały kocioł, żeby był zupełnie sam — zażartował jeden z obecnych.
Uwaga ta rozweśliła Mc Gregora. Spojrzał, że bacznie stał się przez swoją wyniosłość okropnie niepopularny. Wiedział, że nie łatwiejszego, jak zasięgnąć języka o tego rodzaju osobniku. Obserwując go ukradkiem zoba- czył, że nadwyrężona szczeka sprawia mu przy jedzeniu pewną trudność.
— Boli, przyjacielu? — mrknął pod nosem. Nie był bowiem pozbawiony drobnej, ludzkiej przywary, złośliwości. Jaki bardzo powoli, chcąc wyjść ra-

d) ilość nieważnych głosów 1
e) ilość ważnych głosów 62
f) z tego przypadku na każdą ze zgłoszonych list kandydatów: głos. mand.

Nr. 1. Lista Kandydatów Obywatelska (prorządowa polska)	56 6
Nr. 2. Zjednoczenie Stronnictw Polskich (prorządowa)	26 3
g) ilość mandatów prorządowych	9

29. Połomia:

a) ilość mandatów gminnych	9
b) ilość uprawnionych do głosowania	646
c) ilość oddanych głosów	409
d) ilość nieważnych głosów	—
e) ilość ważnych głosów	409
f) z tego przypadku na każdą ze zgłoszonych list kandydatów:	głos. mand.
Nr. 1. Polska Katolicko-Ludowa Opospodarcza (prorządowa)	88 2
Nr. 2. Zjednoczenie Stronnictw Polskich (prorządowa)	69 1
Nr. 3. Katolicki Blok Ludowy (opozycyjna)	109 3
Nr. 4. Katolicka Partia Obywatelska (opozycyjna) niemiecka	142 3
g) połączone listy Nr. 1 plus 2 plus 3	—
h) ilość mandatów prorządowych	3

30. Popielów:

a) ilość mandatów gminnych	9
b) ilość uprawnionych do głosowania	1175
c) ilość oddanych głosów	1070
d) ilość nieważnych głosów	25
e) ilość ważnych głosów	1054
f) z tego przypadku na każdą ze zgłoszonych list kandydatów i mandatów:	głos. mand.
Nr. 1. Jedność Polska Obywatelska (prorządowa)	265 2
Nr. 2. Polska Partia Socjalistyczna (opozycyjna)	249 2
Nr. 3. Narod. Chrześcijański Blok Gospodarczy Popielów (prorządowa polska)	417 4
Nr. 4. Narod. Chrześcijański Blok Gospodarczy Radziejów (prorządowa polska)	123 1
g) połączone listy Nr. 3 plus 4	—
h) ilość mandatów prorządowych	7

31. Przystawice:

a) ilość mandatów gminnych	9
b) ilość uprawnionych do głosowania	1157
c) ilość oddanych głosów	1070
d) ilość nieważnych głosów	12
e) ilość ważnych głosów	1058
f) z tego przypadku na każdą ze zgłoszonych list kandydatów i mandatów:	głos. mand.
Nr. 1. Katholische Volkspartei (opozycyjna)	452 4
Nr. 2. Polska Partia Socjalistyczna (opozycyjna)	136 1
Nr. 3. Lista Polskiego Zjednoczenia Stronnictw Chrześcijańskich (prorządowa)	470 4
g) połączone listy Nr. 2 plus 3	—
h) ilość mandatów prorządowych	4

32. Radlin:

a) ilość mandatów gminnych	18
b) ilość uprawnionych do głosowania	3433
c) ilość oddanych głosów	2958
d) ilość nieważnych głosów	11

zem z wioziem. Wstali od stołu jednocześnie. Harbord był podniecony z powodu bólu w szczecie.
— Chciałbym się z panem porozumieć — rzekł przy drzwiach — Jedzie pan dzisiaj do Hammersley'ów?
— Nie odrazu. Mam interes w mieście. Może wieczorem.
— Pamięta pan com panu powiedział?
— Nie, nie pamiętam. W jakim celu? Cokolwiekby mi pan powiedział, moje plany nie ulegną zmianie.
Z oczu Harborda strzeliły błyskawice, a twarz powlokła się nagłą bladeścią. Chciał odpowiedzieć jakąś groźbą, lecz się pohamował.
— Dobrze — warknął.
Otworzył drzwi i wychodząc, pchnął je z taką siłą, że gdyby idący za nim przeciwnik nie przewidział tego manewru, byłby dostał w twarz kan'em Harborda wyszedł na ulicę, a Mc Gregor udał się na poszukiwanie gospodarza.
— Którędy się jedzie do Hammersley'ów? — zapytał.
Bundy wysunął się z za biurka i zaprowadził gościa do frontowego okna, z którego rozpościerał się widok na fałdach płaszczystych pagórków ukoronowanych nowym płotem. Między dwoma małymi domkami zaczynała się wąska droga.

(C. d. n.)

Do wszystkich wyborców Wielkich Katowic.

Komitet Wyborczy Narodowego Chrześcijańskiego Bloku Gospodarczego na Wielkie Katowice podaje do ogólnej wiadomości wyborców, że wszystkie listy Narodowego Chrześcijańskiego Bloku Gospodarczego, które noszą następujące numery: 10 (Katowice - Centrum) 11 (Dzielnica Dąb), 12 (Dzielnica Bogucice - Zawodzie), 13 (Dzielnica Ligota Brynów) i 14 (Dzielnica Zależe) połączone są Związkiem list, celem wyzyskania tak zwanych resztek głosów.

Poszczególne dzielnice zasadniczo

winny głosować na swą listę dzielnicową, każdy jednak wyborca Wielkich Katowic bez względu na to, czy głosuje w centrum, czy w której z dzielnic, może według swego uznania głosować na którąkolwiek z list Narodowego Chrześcijańskiego Bloku Gospodarczego (10, 11, 12, 13, 14), gdyż wszystkie głosy, które padną na te listy, liczą się wspólnie.

Jasną jest rzeczą, że z wymienionych naszych numerów można włożyć do koperty tylko jeden numer i to bez żadnych ubocznych znaków czy dopisków.

Nasze numery wyborcze na Wielkie Katowice.

10

11

12

13

14

Katowice - Centrum

Dąb

Bogucice - Zawodzie

Ligota - Brynów

Zależe

e) ilość ważnych głosów	2947
f) z tego przypada na każdą ze zgłoszonych list kandydatów głosów i mandatów:	głos. mand.
Nr. 1. Katolicki Blok Ludowy w Olszynie (opozycyjna)	124 1
Nr. 2. Narodowy Ruch Robotniczy w Radlinie (opozycyjna)	204 1
Nr. 3. Polsko-Katolicka Lista Obywatelska (prorządowa)	198 1
Nr. 4. Olszński Blok Ludowy w Olszynie (prorząd. polska)	131 1
Nr. 5. Obywateli Polsko-Gospodarczych (prorząd. polska)	288 2
Nr. 6. Obywateli polscy z Obszar i kanieli Emu (kompromisowo-polska prorządowa)	865 6
Nr. 7. Katolicki Volkspartei (opozycyjna)	497 3
Nr. 8. Narodowy Ruch Robotniczy z Olszyna (opozycyjna)	154 1
Nr. 10. Katolicki Blok Ludowy w Radlinie (opozycyjna)	521 3
g) połączone listy Nr. 1 plus 3 plus 5 plus 6 plus 8 plus 10	2
h) ilość mandatów prorządowych	9
33. Raszczyce:	
a) ilość mandatów gminnych	9
b) ilość uprawnionych do głosowania	414
c) ilość oddanych głosów	367
d) ilość nieważnych głosów	18
e) ilość ważnych głosów	349
f) z tego przypada na każdą ze zgłoszonych list kandydatów głosów i mandatów:	głos. mand.
Nr. 1. Lista do Rady gminnej Raszczyce (prorządowa polska)	98 2
Nr. 2. Katolicki Blok Ludowy (opozycyjna)	251 7
g) ilość mandatów prorządowych	2
34. Rówień:	
a) ilość mandatów gminnych	9
b) ilość uprawnionych do głosowania	352
c) ilość oddanych głosów	312
d) ilość nieważnych głosów	5
e) ilość ważnych głosów	347
f) z tego przypada na każdą ze zgłoszonych list kandydatów głosów i mandatów:	głos. mand.
Nr. 1. Katolicki Blok Ludowy (opozycyjna)	162 5
Nr. 2. Narodowo-Polska (prorząd.)	145 4
g) ilość mandatów prorządowych	4
35. Ruptawa:	
a) ilość mandatów gminnych	9
b) ilość uprawnionych do głosowania	555
c) ilość oddanych głosów	477
d) ilość nieważnych głosów	5
e) ilość ważnych głosów	472
f) z tego przypada na każdą ze zgłoszonych list kandydatów głosów i mandatów:	głos. mand.
Nr. 1. Niemiecka Partia Prawa Ludu (opozycyjna)	146 3
Nr. 2. Zjednoczenie Stronnictw Polskich (prorządowa)	307 6
Nr. 3. Lista Polska ewangelicka (prorządowa)	19 6
g) ilość mandatów prorządowych	6
36. Rydułtowy:	
a) ilość mandatów gminnych	18
b) ilość uprawnionych do głosowania	5314
c) ilość oddanych głosów	4443
d) ilość nieważnych głosów	31
e) ilość ważnych głosów	4412
f) z tego przypada na każdą ze zgłoszonych list kandydatów:	głos. mand.
Nr. 1. Polskie Zrzeszenie Gospodarcze b. gminy Radoszowy (prorządowa)	336 2
Nr. 2. Robotniczo-Gospodarcza (prorządowa polska)	150 1
Nr. 3. Właścicieli Domów Ch. D. (opozycyjna)	869 4
Nr. 4. Lokatorzy Ch. D. (opozycyjna)	569 2
Nr. 5. Katolicki Blok Ludowy (opozycyjna)	820 3
Nr. 6. Obywateli - Kupiecka Stanu Średniego (prorząd. polska)	151 1
Nr. 7. Obywatelsko - Gospodarcza (prorządowa polska)	170 1
Nr. 8. Lokatorzy B. B. N. R. (prorządowa polska)	121 —
Nr. 10. Chrześcijańska Demokracja Posiadaczy Domów i Gruntów (prorządowa polska)	72 —
Nr. 11. Deutsche Sozialistische Arbeitspartei (opozycyjna)	804 3
Nr. 12. Zjednoczenie Zawodowe Polskie (prorządowa)	118 —
Nr. 13. Narodowy Ruch Robotniczy (opozycyjna)	241 1
g) połączone listy Nr. 1 plus 2 plus 6 plus 7 plus 8 plus 10 plus 12 plus 13 plus 4	5
h) ilość mandatów prorządowych	5
37. Skrzyszów:	
a) ilość mandatów gminnych	9
b) ilość uprawnionych do głosowania	237
c) ilość oddanych głosów	209
d) ilość nieważnych głosów	4
e) ilość ważnych głosów	205
f) z tego przypada na każdą ze zgłoszonych list kandydatów głosów i mandatów:	głos. mand.
Nr. 1. Rolniczo - Gospodarcza (prorządowa polska)	92 4
Nr. 2. Chrześcijańskie Zjednoczenie Pracy (prorządowa polska)	113 5
g) ilość mandatów prorządowych	9
38. Skrzyszów:	
a) ilość mandatów gminnych	9
b) ilość uprawnionych do głosowania	637
c) ilość oddanych głosów	537
d) ilość nieważnych głosów	4

e) ilość ważnych głosów	503
f) z tego przypada na każdą ze zgłoszonych list kandydatów głosów i mandatów:	głos. mand.
Nr. 1. Chrześcijańska Partia Robotnicza (prorządowa polska)	123 2
Nr. 2. Polska Partia Socjalistyczna (opozycyjna)	160 2
Nr. 3. Zjednoczenie Stronnictw Polskich (prorządowa)	113 2
Nr. 4. Katolicka Partia Ludowa (opozycyjna)	78 2
Nr. 5. Rolników i Robotników (prorządowa polska)	23 —
Nr. 6. Małorolnych mieszkańców (prorządowa polska)	55 1
g) połączone listy Nr. 2 plus 4 plus 5 plus 6	5
h) ilość mandatów prorządowych	5
39. Syrynia:	
a) ilość mandatów gminnych	9
b) ilość uprawnionych do głosowania	951
c) ilość oddanych głosów	938
d) ilość nieważnych głosów	9
e) ilość ważnych głosów	927
f) z tego przypada na każdą ze zgłoszonych list kandydatów głosów i mandatów:	głos. mand.
Nr. 1. Narodowy Ruch Robotniczy (opozycyjna)	345 4
Nr. 2. Lista Gospodarcza (prorządowa polska)	263 3
Nr. 3. Związek Ochrony Górnośląskich (opozycyjna polska)	156 2
Nr. 4. Blok Obywateli (prorządowa polska)	63 —
g) połączone listy Nr. 1 plus 3 plus 4	3
h) ilość mandatów prorządowych	3
40. Szczygłowice:	
a) ilość mandatów gminnych	9
b) ilość uprawnionych do głosowania	743
c) ilość oddanych głosów	638
d) ilość nieważnych głosów	14
e) ilość ważnych głosów	644
f) z tego przypada na każdą ze zgłoszonych list kandydatów głosów i mandatów:	głos. mand.
Nr. 1. Lista Obywateli Szczygłowic (niezdeklarowana polska)	201 3
Nr. 2. Lista Zjednoczonych Obywateli (prorządowa polska)	326 5
Nr. 3. Katolicki Blok Ludowy (opozycyjna)	117 1
g) połączone listy Nr. 1 plus 3	3
h) ilość mandatów prorządowych niezdeklarowanych	3
41. Wlepolie:	
a) ilość mandatów gminnych	9
b) ilość uprawnionych do głosowania	690
c) ilość oddanych głosów	569
d) ilość nieważnych głosów	2
e) ilość ważnych głosów	567
f) z tego przypada na każdą ze zgłoszonych list kandydatów głosów i mandatów:	głos. mand.
Nr. 1. Polska Partia Socjalistyczna	190 3
Nr. 2. Stronnictwo Gospodarcze (prorządowa polska)	214 3
Nr. 3. Katolicki Blok Ludowy (opozycyjna)	163 3
g) ilość mandatów prorządowych	3

e) ilość ważnych głosów	503
f) z tego przypada na każdą ze zgłoszonych list kandydatów głosów i mandatów:	głos. mand.
Nr. 1. Chrześcijańska Partia Robotnicza (prorządowa polska)	123 2
Nr. 2. Polska Partia Socjalistyczna (opozycyjna)	160 2
Nr. 3. Zjednoczenie Stronnictw Polskich (prorządowa)	113 2
Nr. 4. Katolicka Partia Ludowa (opozycyjna)	78 2
Nr. 5. Rolników i Robotników (prorządowa polska)	23 —
Nr. 6. Małorolnych mieszkańców (prorządowa polska)	55 1
g) połączone listy Nr. 2 plus 4 plus 5 plus 6	5
h) ilość mandatów prorządowych	5
42. Wilcza Dolina:	
a) ilość mandatów gminnych	9
b) ilość uprawnionych do głosowania	347
c) ilość oddanych głosów	309
d) ilość nieważnych głosów	3
e) ilość ważnych głosów	306
f) z tego przypada na każdą ze zgłoszonych list kandydatów głosów i mandatów:	głos. mand.
Nr. 1. Zjednoczonych Stronnictw Polskich (prorządowa)	139 4
Nr. 2. Katolicka Partia Ludowa Niemiecka (opozycyjna niem.)	167 5
g) ilość mandatów prorządowych	4
43. Wilcza Góra:	
a) ilość mandatów gminnych	9
b) ilość uprawnionych do głosowania	387
c) ilość oddanych głosów	285
d) ilość nieważnych głosów	12
e) ilość ważnych głosów	273
f) z tego przypada na każdą ze zgłoszonych list kandydatów głosów i mandatów:	głos. mand.
Nr. 1. Zjednoczenie Stronnictw Polskich (prorządowa)	76 2
Nr. 2. Partia Rolnicza (prorządowa polska)	197 7
g) ilość mandatów prorządowych	9
44. Zamysłów:	
a) ilość mandatów gminnych	9
b) ilość uprawnionych do głosowania	411
c) ilość oddanych głosów	391
d) ilość nieważnych głosów	3
e) ilość ważnych głosów	388
f) z tego przypada na każdą ze zgłoszonych list kandydatów głosów i mandatów:	głos. mand.
Nr. 1. Zjednoczenie Stronnictw Polskich (prorządowa polska)	112 2
Nr. 2. Polska Lista Kandydatów (prorządowa polska)	270 7
g) ilość mandatów prorządowych	9
45. Zawada:	
a) ilość mandatów gminnych	9
b) ilość uprawnionych do głosowania	435
c) ilość oddanych głosów	391
d) ilość nieważnych głosów	5
e) ilość ważnych głosów	385
f) z tego przypada na każdą ze zgłoszonych list kandydatów głosów i mandatów:	głos. mand.
Nr. 1. Katolicki Blok Ludowy (opozycyjna)	219 5
Nr. 2. Narod. Chrześcijańskie Zjednoczenie Pracy (prorządowa polska)	166 4
g) ilość mandatów prorządowych	4
46. Żytina:	
a) ilość mandatów gminnych	9
b) ilość uprawnionych do głosowania	184
c) ilość oddanych głosów	150
d) ilość nieważnych głosów	1
e) ilość ważnych głosów	148
f) z tego przypada na każdą ze zgłoszonych list kandydatów głosów i mandatów:	głos. mand.
Nr. 1. Narod. Chrześcijańskie Zjednoczenie Pracy (prorządowa polska)	59 7
Nr. 2. Katolicki Blok Ludowy (opozycyjna)	100 3
g) ilość mandatów prorządowych	3

Numerzy wydruk i zachować do wyborów. Rozdać anonimowo. Do koperty włożyć tylko numer bez pozostałej nazwy dzielnicy i bez żadnych dopisków.

Baczność Polki i Polacy!

Katowice, 14 grudnia.
Niemcy, chcąc powetować swoją klęskę wyborczą w gminach wiejskich, mobilizują wszystkie swe siły, by odegrać się w miastach. Udać im się to może tylko wówczas, gdyby w obozie polskim znaleźli się niedbalcy i lekkomyślnicy, zamierzający obowiązek narodowy w wyborach.

Toteż gorącej mobilizacji wołabundowej przeciwstawmy naszą, polską swartość i solidarność. Oczekujemy tedy, że żaden Polak i żadna Polka nie zaniedba obowiązków i nie narazi się na zarzut niedbalstwa i obojętności narodowej.

Patriotyzm społeczeństwa polskiego w gminach wiejskich zapewnił triumf polskości. Polacy i Polki w miastach naszych nie pozostaną w tyle. Wszyscy Polacy i Polki idziemy tłumnie do wyborów, głosując po polsku, głosując za współpracą z polskim Rządem.

Przy akcie głosowania baczycie na to, by włożyć do koperty jedną tylko kartkę z numerem, bez żadnych bocznych uwag czy dopisków.

Cala Polska patrzy na nas! Spotnijmy ochotnie i dobrze nasz obywatelski narodowy obowiązek!

W Katowicach - Centrum
głosujcie na

10

W Dąbju

głosujcie na

11

W Bogucicach-Zawodzie

głosujcie na

12

W Ligocie-Brynawie

głosujcie na

13

W Zależu

głosujcie na

14

300,— zł zarobku

miniście zwarantujemy każdemu przez pracę w domu na maszynie trykotarskiej „ROBUS”, co potwierdza tysiące listów pochwalnych. Rzyżka niema, gdyż gwarantujemy wypraczenie się pracy jak również odbiór gotowego towaru. Niechaj nikt nie zwleka i jeszcze dziś napisze o bliższe i bezpłatne informacje do firmy:

Towarzystwo Handlowe i Kafez i Ska,
Cieszyn, ul. Trzech Braci 6.

Uwaga: Maszyna „ROBUS” jest to najnowszy pospół technik! ostrzegamy przed starymi konstrukcjami maszyn.

Szkola powszechna, ul. Dąbrówki:
Ul. Dąbrówki, Opolska, Sobieskiego, Zabraska, Słowackiego, Piotra Skargi.

Restauracja Rzychoń, Katowicka Halda:
Ul. Katowicka Halda

W dzielnicy II (Bogucice-Zawodzie)

Restaur. P. Cygana, dawn. Krebs Krakowska 21:
Ul. Krakowska lewa strona od nr. 1 do 53 Mi. kołajka Reja, Długa, Drzewna, Ogrodowa, P. piela, Miarki, Rejtana, Bogucicka, Czecha, Nał. Polkiem Rawy

Stera Strzelca, ul. Krakowska 45:
Ul. Krakowska lewa strona od nr. 55 do 91, Waleriana, Gabriela Holubka, Piaskowa, Staszica

Restauracja Sal. Flisera, ul. Krakowska nr. 130:
Ul. Józefa Hallera, Wyspiańskiego, Lenartowicza, Burowiecka, Szeroka, Krakowska lewa strona od nr. 93 do 131.

Kantyna Ferrum, ul. Marcinkowskiego 13:
Ul. Marcinkowskiego, Braci Stawowych, Łączna, Kuncundy, Krakowska strona lewa od od nr. 133 do 145, Krakowska strona prawa od nr. 126 do 162, Fabryka porcelany.

Restaur. J. Posla, dawn. Szweda, ul. Krakowska 70
Ul. Krakowska prawa strona od nr. 44 do 109, Posia, Niedurnego, Murckowska, Króla Łokietka, Żółkiewskiego.

Restaur. Al. Posz, dawn. Hecht, Krakowska 3:
Ul. Krakowska prawa strona od nr. 2 do 42, Karola, C. B. P. Florjana, Paderewskiego, Równoległa, Kichawa, Szyb Christnacht, Leśniczówka, dom sw. „Kuncundy, dom urzędniczy kolo gazowni, „Agnieszki, Amundy, dom administracyjny Ferrum, dom dawn. Stangretów, tartak, fabryka chemiczna i domek kolejowy kolo Janowa.

Restauracja Janina Michalkowa, ul. Markiełki 63:
Ul. Markiełki lewa strona od nr. 7 do 69, Szygarska, Grabonia, Koraszewskiego, Zozaly, Kowalska, Piotra, Klasztorna, Mieroszewskiego

Rest. Muc J., dawn. Machalka, ul. Katowicka 5:
Ul. Katowicka Francka, ks. Bończyka, Kraszewskiego, Górna, Welnowska, Stefana, Szyb Hugona

Restauracja Michała Kozy, ul. Markiełki 40:
Ul. Markiełki prawa strona od nr. 2 do 72, Ładwika, Leopolda, Krakusa, Droga Węglańska, Normy, Franciszka, Nowa.

Restauracja Marji Przybyłowej, ul. Markiełki 43:
Ul. Ryszarda, Wolności, Karolina, Świętojonna, Perdyndana od nr. 1 z sypialniami i domami urzędniczymi podwórzem konalini

W dzielnicy III (Zależe-Dab)

Restauracja Świtły, ul. Wojciechowskiego nr. 7:
Ul. Wojciechowskiego od nr. 2 do 20 włącznie, Ludwika Łabusa, Narutowicza od nr. 1 do 20, 18-go Sierpnia Beka, ks. Pośpiecha

Rest. Obywat. L. Kobica, Wojciechowskiego 43:
Ul. Wojciechowskiego od nr. 21 do 74 włącznie, Macieja, Zarebskiego, Marcina, Janasa, Gmina, Anioła

Restauracja Gołczyk, ul. Wojciechowskiego 86:
Ul. Wojciechowskiego od nr. 75 do 108 włącznie, Gen. Szeptyckiego, Wolnego, Bocheńskiego, Pokoju.

Restauracja Ebel, ul. Wojciechowskiego 106:
Ul. Michała Wolskiego, ks. Strzyżewskiego, Wojciechowskiego od nr. 109 do 146 włącznie, Jan. Kupa, Limanowskiego, Marszałka Pocha, Ks. Roboty, Ledóchowskiego.

Restauracja Christ, ul. Wojciechowskiego 156:
Ul. Wojciechowskiego od nr. 147 do końca, Li. sa, Wilsona (cała), Obroki (cała), Kolonia im. Prezydenta Mościckiego

Restauracja d. Folt, teraz Mroncz, Zaleska Halda:
Ul. Zaleska Halda i kolonia Wujek.

Restauracja Jana Wróbla, ul. Katowicka nr. 1:
Ul. Lipowa, Król. Huka, Debska, Sosnina, Katowicka od nr. 1 do 23, Waska, Ziota.

Restauracja Tomasza Kosza, ul. Debowa 12:
Ul. Stęślickiego, Żelazna, Debowa od nr. 66 Sportowa, Studzienna, Józ. Redera, Katowicka od nr. 24 do końca.

Restauracja Piotra Kosza, ul. Debowa 66:
Ul. Debowa od nr. 67 do końca, „Wielka Seydy, Agnieszki, Krzyżowa

W dzielnicy IV (Zależe-Brynów)

Restauracja W. Półna, ul. Zaleska 11:
Ul. Ligo, „dawn. Wieleka”, Szadoka, Zaleska, Kredytowa, Hetmańska.

Restauracja Jana Jezeli, ul. Ligocka:
Ul. Brynowska, Rolna, Kepowa, Lubiny, Dwyrzka, Wodospady, Kłodnicka Grzyzki, Dworzec Katowice-Ligota, Franciszkańska, Panewnicka, Książęca, Ligocka (dawn. Wieleka) od nr. 11 do końca

KOSMETYKA WYTWORNEJ PANI...

LADY CREAM CAZIMI

Idealny podkład pod puder, ożywia i zmiękcza naskórek, nadaje aksamitną gładkość, chroni od szkodliwego działania wiatru i mrozu, zapobiega pękaniu skóry i podnosi naturalną świeżość cery.

Nasze listy w miastach Wojew. Śląskiego.

W dniu 15 grudnia wszyscy głosują jedynie na następujące listy:

W Cieszynie na listę Nr. 1 Zjednoczonych Zgrupowań Polskich.

W Strumieniu na listę Nr. 1 Polska Lista Bezpartyjną, poatem na następujące gospodarcze listy prorządowe Nr. 2, 3, 4, 5, 6, 7.

W Skoczowie na listę Nr. 4 Polska Listę Obywatelską.

Godną pełnego poparcia jest również lista ks. Mocki, którą za zasadzie złożonej deklaracji należy traktować jako listę lojalnej i rzeczowej współpracy z Rządem.

W Bielesku na Nr. 1 Polski Związek Wyborczy

W Wodzisławiu na listę Nr. 2 Bezpartyjną Polsko-Katolicką Listę Gospodarczą.

W Żorach na listę Nr. 1 Lista Polska. **W Pszczynie** na listę Nr. 4 Polskie Zjednoczenie Gospodarcze.

W Młasteczku na zblokowane listy Nr. 1 Obywatelska Polska Robotniczo-Gospodarcza),

na Nr. 3 (Partja Polska Obywatelsko-Gospodarcza),

na Nr. 4 (Polska Gospodarcza Robotnicza).

W Lublińcu na Nr. 1 Polska Katolicka Lista Gospodarcza.

W Lublińcu ponadto godną należytego poparcia jest lista Nr. 2 „Polska Lista Obywatelska”, deklarująca harmonijną współpracę gospodarczą z władzami.

W Katowicach na Nr. 10 (N Ch B. G. Katowice - Centrum).

Nr. 11 (N. Ch. B. G. Katowice - Dąb).

Nr. 12 (N. Ch. B. G. Katowice - Bogucice - Zawodzie),

Nr. 13 (N. Ch. B. G. Katowice Ligota-Brynów).

Nr. 14 (N. Ch. B. G. Katowice-Zależe)

Lokale wyborcze Wielkich Katowic.

W dzielnicy I (Katowice).

Do Okręgu Wyborczego należą następn. ulice:

Ratusz, ul. Pocztowa nr. 2, pokój 10:
Ul. Pocztowa, św. Jana, Dworcowa, Poprzeczna, Dyrekcyjna, Mieleckiego, Zamkowa, Rynek, Kolejowe warsztaty pomocnicze, Piastowska Bytomska, Dom kontroli przy kolejce waskotorowej, wzgl. cała t. zw. Koszówka, Dwór Marianów, Dom kolejowy (Kopernika), willa Edemann.

Katolicki Dom Związkowy NMP, ul. Marjałki 4:
Ul. Marjałka, św. Stanisława, Plac Marjałki Starowiejska, ks. Damrota.

Polska szkoła wydziałowa żeńska ul. Szkolna:
Ul. Mielkiewicza, Moniuszki, Teatrlna, Szkolna, Bankowa, M. Piłsudskiego od nr. 1 do 27.

Restaur. St. Kulawik, ul. Marsz. Piłsudskiego 63 a:
Ul. św. Pawła, Wodna, Górnicza, Graniczna, Lubieckiego, Kolejowa, św. Jacka, Krasńskiego

Polska Szkoła wydz. męska przy ul. Szkolnej:
Ul. Marszałka Piłsudskiego od nr. 28 do 71.

Rest. pod Selmem, Francuska róg Jagielloński:
Ul. Francuska, Kąkrowa, Muchowice.

Szkola powszechna, ul. Jagiellońska 10:
Ul. Krótka, Podgórska, Zaczęse, Lompy, Szarfranka, Wolewódzka.

Dom Chrzęściński, ul. Jagiellońska 17:
Ul. Sienkiewicza, Dąbrowskiego, Juliusza Ligotia, Król. Jagiellońska.

Miejskie Gimn. matemat.-przyr. ul. Jagiellońska:
Ul. Plebiscytowa, Powstańców, Rybnicka, Konckiego.

Rest. „Ogród Kości.” Jagiellońska róg pl. Miarki:
Ul. Kochanowskiego, Wita Stwosza, Jagiellońska.

Restauracja „Wzgórze Wąjury”, ul. Kościuski:
Ul. Kościuski domy od nr. 1 do 20, Batores, Krzywa, Reymonta.

Restauracja „Do Andrzeja”, ul. Andrzeja:
Plac Miarki, ul. Kopernika, Styczyńskiego, Kopnickiej, Andrzeja.

Restauracja „Grand Restaurant” ul. Kościuski 38
Ul. Kościuski od nr. 22 aż do końca, Restauracja w Parku Kościuski oraz domy należ. 1) czeleml poza restauracją Kościelną, Rymera, Polna, Jordana, Generala Zajacka.

Restauracja „Strzecha Górnicza” ul. Andrzeja 21:
Ul. Wandy, Drzymały, Zielona, Kilińskiego, Stalmacha.

Restauracja Franc. Jonczy, ul. Mikolowska 5:
Ul. Mikolowska włącznie przyjeź. 8 domów Kat. Sp. Akc. Kordeckiego, Kamienna, Matejki.

Restauracja Popiołek, ul. Mikolowska:
Ul. Kozielecka, Fabryczna, Plac Dra Rostka, Raciborska łącznie z nowo wybudowanym blokami mieszkalnymi nr. 31, 33, 35.

Szkola powszechna przy ul. Bart. Głowackiego:
Ul. Strzelecka, św. Barbary, Bartosza Głowackiego, Poniatowskiego Bielska, Skalna, Obroń Zamku Katowickiego.

Szkola powsz. przy ul. Stawowej parter, pokój 7.
Ul. Młyńska, Wawelska, Stawowa, 3 Maja.

Miejskie gimn. i liceum tech., ul. 3 Maja sala gimn.
Plac Wolności, ul. Sądowa, Gliwicka, Sokolska, Szopena.

„Pax Romana”.

(Korespondencja własna.)

Rzym, w grudniu 1929 r.

Nawiezanie stosunków między Kościołem a Watykanem stanowi niewątpliwie jedną z najdonikalszych zasług Mussoliniego. Tylko człowiek tego pokroju, co „Il Duce” mógł zwać się „zastępcą” „tradycji”, której nikt od roku 1870 nie zdołał i nie odważył się przełamać. Pod jakimkolwiek tępym kątem widzenia rozpatrywalibyśmy znaczenie faszyzmu w rozwoju współczesnej Italii, tej zasługi Mussoliniego ani negować, ani umniejszać nie można.

Od czasu zawarcia paktu między Rzymem a Stolicą Świętą upłynęło zgora pół roku. Zbyt mały to jeszcze okres, aby można było wysnuwać wnioski o dalszym ukształtowaniu się stosunków. Jakkolwiek więc obecnie z obydwojch stron słychać — odcierne, co prawda — głosy niezadowolenia, nie ulega żadnej wątpliwości, że wszelki pokój jest lepszy nawet od najbardziej pokolejowej wojny. W tym kierunku dobra wola Papieża więcej napewno uczyni, aniżeli wszelkie nakazy Wielkiej Rady Faszyzystowskiej.

Pierwsze lody zostały przełamane. Celem zakończenia okresu pertraktacji i psychologicznego „wyzbywania się antypati” włoskich tradycji — włoskich uroczystym akordem, włoska para królewska złożyła Ojcu Świętemu wizytę. Po raz pierwszy w dziejach Italii monarcha włoski przekroczył granice grodu watykańskiego.

Uroczystość odbyła się według obowiązującego w Watykanie ceremoniału. Król Wiktor Emanuel i królowa Helena w otoczeniu cywilnej i wojskowej świty, przywzlanej w galowe mundurki, w karocach udali się do Stolicy Apostolskiej. Towarzyszył im minister spraw zagranicznych Grandi, reprezentujący rząd i Mussoliniego. Droga cała królestwo odbywała pomiędzy dwoma szeregiem wojska, reprezentującymi wszelkie rodzaje broni i wszystkie oddziały armii włoskiej. Przez bramy Karola Wielkiego cesarz wjeżdża na teren Watykanu, gdzie na parę królewską czekała gubernator pański, pułk. Serafini i inni wyżsi dostojnicy Stolicy Świętej. W chwili, gdy karoca królewska zjawia się na Placu św. Piotra, rozlega się dźwięki fanfary, wykonanej przez gwardię papieską, jednocześnie orkiestra wykonuje włoski hymn narodowy.

W uroczystym i podniosłym nastroju wkraczają goście kwirynalscy w podwoje papieskie. Dwój Ojca św. i taini szambelani papiescy, którzy — jako oznaka szczególnej łaski Piusa XI. — dobrani zostali wyłącznie z pośród włoskich poddanych i szlachty piemontskiej, witają parę monarszą w przedsiobku sali tronowej. Na samej sali Papież przywita króla i królową Włoch. Po półgodzinnej rozmowie, uznanej urzędowo za „prywatną”, orszak królewski z temiz honorami wraca „do Włoch” znajdujących się na odległości kilkuset kroków.

Królowa Helena, acz już niemal od niewiasty, nie jest zwolenniczką starej mody. Tym razem jednak musiała poddać się surowemu rygorowi Watykanu, który jest nieustępliwy dla nowoczesnych damskich strojów. To też zjawia się królowa w „długiej sukni o długich rękawach, głowę miała okryta szalem. Pragmę podkreślił swe wzruszenie Ojciec św. doręczając jej złoty różaniec, wysadzany drogiemi kamieniami. Pożatem królowa obdarzona zostaje „Złotą Różą”, najwyższym odznaczeniem papieskim.

Jak zwykle przy podobnych uroczystościach, prócz wymiany droczeniych podarunków, nastąpiła wymiana orderów. Król Wiktor Emanuel udekorowany został Insigniami papieskiego Orderu Chrystusowego. „Il Duce” otrzymał order „Złotej Ostrogi”. Ponieważ zaś Ojciec św. żadnych orderów

nie przyjmuje, król włoski udekorował wojskowym orderem sabaudzkim — łańcuchem Najświętszego Związowania — kardynała Gaspari.

W ten sposób „Pax Romana” została zatwierdzona między władzą świecką a du-

chowną w kołbie katolicyzmu. Przycho-
dził to tem łatwiej, że już nawet najstarsi
Przymianie z trudem przypominają sobie owe
chwile, gdy polski król Sabaudji bombar-
dowały mury Włocznego Miasta.

N.

SENSACYJNA NOWOŚĆ

w dziedzinie pielęgnacji podłóg. Zajmowanie niewygodnej pozycji na kołach względnie posługiwanie się niewystarczającymi urządzeniami należy do przeszłości!

Nasz nowy aparat do napuszczania i woskowania

„BEACO = RAPID”

napuszcza oliwą względnie woskuje wszelkie rodzaje podłóg pod ciśnieniem powietrza w sposób zdumiewający.

Osiągnięcie 80%, oszczędność pracy i wysiłku a 75%, materij. 1000 q i większe przestrzenie możecie napuścić oliwą albo nawoskować bez trudu w przeciągu kilku minut zapomocą „BEACO-RAPID”

S. BOCHNER

Fabryka Produktów Chemicznych

Białsko, ul. Kazimierza Wielkiego 35.

Hoover, Chiny i kolej mandzurska.

Obecny zatarg chińsko - sowiecki, który ostatnio zaznaczył się krwawymi walkami w Mandżurji i lada chwila przeczł się może w zawziętą wojnę dwóch potęg azjatyckich, nie jest — jak to tendencyjnie przedstawiają bolszewicy — spowodowany jedynie nieporozumieniami w sprawie kolei mandzurskiej, lecz z całą oczywistością ma na celu złoże, zwłozanie Chin i uczynienie z nich zarzewia światowych zaburzeń. Kolej mandzurska jest jednak kością niezgody między Rosją a Chinami już od trzydziestu prawie lat i posiada swą obszerną historję.

Jako sensacyjny szczegół przytoczyć należy, że w zatargu tym, w pierwszym okresie jego trwania, odegrał wybitną rolę obecny prezydent Stanów Zjednoczonych Hoover.

Działo się to w r. 1901, wkrótce po udzieleniu przez rząd chiński grupie finansistów rosyjskich, poza którymi stał rząd carski, koncesji na budowę kolei „eksploatację kopalń w Mandżurji. Akt koncesyjny zezwalał również Rosji na osiedlenie wzdłuż wybudowanej linii kolejowej imigrantów. Zaraz po udzieleniu tej koncesji wargnęło do Mandżurji wojska rosyjskie i pod ich osłoną Rosjanie rozpoczęli rabunkową gospodarkę, budującą w Chinach powszechnie niezadowolone i oburzenie. Wobec niewątpliwego naruszenia przez Rosję uprawnień

koncesyjnych i widocznej chęci okupowania na stałe Mandżurji, rząd chiński postanowił koncesję wykupić, do czego dał mu prawo jeden z paragrafów aktu koncesyjnego. Wiecznie pusty skarb chiński nie miał jednak pieniędzy na wykup, o czym Rosjanie doskonale wiedzieli, podpisując umowę i godząc się na uwzględnienie w niej prawa wykupu przez Chiny koncesji.

Wtedy właśnie rząd chiński zwrócił się z propozycją pośredniczenia w uzyskaniu niezbędnych na wykup kolei mandzurskiej funduszy od bawliwego wówczas w Chinach młodego, bo zaledwie 27-letniego inżyniera amerykańskiego, Herberta Hoovera, ofiarując mu za przeprowadzenie tej transakcji bardzo korzystne warunki. Potrzebna była poważna, jak na owe czasy, kwota kilku milionów dolarów.

Hoover z właściwą sobie energią wziął się do rzeczy wyjechał na czas pewien do Europy i Ameryki, celem uzyskania finansistów i gdy wkrótce wrócił, rozporządzał odpowiedniemi funduszami. Zorganizowane zostało nowe konsorcjum, które dostarczyło rządowi chińskiemu pieniądze na wykup koncesji od Rosjan i samo tę koncesję dostało. Inżynier Hoover osiągnął na tej transakcji poważne zyski i został jednym z głównych udziałowców konsorcjum.

W obronie własnej.

Otrzymałem następujące pismo z prośbą o umieszczenie.

Wielmożny Panie Redaktorze!

Dnia 3 grudnia rb. napadła mnie katowicka „Polska” w ordynarnym paszkwile p. t. „Poetaprozaki” — starał się z niezwykłym tupetem wzmówić we mnie, — że

1. kandyduję do rady miejskiej miasta Białka, 2. że zaskarżyłem „Polskę” o 200 000 (dwieście tysięcy złotych odszkodowania) — za nazwanie „sensacyjnym wierszokłosem”. Przy tej sposobności to katowickie pismo obrzuciło mnie ładem oświeconej mianowicie — i grozi jeszcze ośmieszaniem, jeżeli poważę się to skarżyć — o wyrządzeniu mojemu uczciwemu nazwisku mojej uczciwej — idowej pracy — takiej krzywdy.

Otóż ponowiam nie mam obecnie zamiaru domagać się na tamach tak nanastawionej plama, jakkolwiek odwołania, w imię redaktorskiej racjonalności, jako redaktor białskiego pisma „Ziarno”, prozę o umieszczenie w Pańskim poczytnym piśmie, takiej tymczasowej mojej obrony.

1. „Polska” nie informuje swoich czytelników, gdy ustępuje wzmówić w nich, że zbliżam się do lekkich mandat na „działacza komunalnego” w Białku, czy na Śląsku, bo właśnie, że wszelkie propozycje ustanowienia włączenia mnie do prac przygotowawczych i wyborczych stanowiąc odrzuciłem, a to z powodu braku czasu, co wywymaga chędy te okoliczności:

a) że uczę języka i literatury polskiej w dwóch zakładach średnich w Białku, jako kwr-

likowany z bardzo dobrym postępem naukowym gimnaz. z tytułem profesora gimnaz. już od roku 1917.

b) że jestem przewodzącym trzech towarzystw oświatowych i kulturalnych, a to T. K. H. P. T. T. i T. N. S. W., jak to łatwo sprawdzić można.

c) że tylko w ostatnich miesiącach wystąpiłem w Białku następujące rotory i wykłady: na akademii papieskiej 28 czerwca, na akademii z okazji poświęcenia polsk. gimnazjum w Białku 17 listopada i na akademii 26-letniego jubileuszem szkolnym w Teatrze Polskim w Białku, następnie mowę intymną Pol. Tow. Tatrzańskiego na otwarciu schroniska w Czechosłowacji na Kozłowie, na konferencji naucz. w powiecie białkim i wiele innych.

d) że przyznaję, nierzaz na kolanie, redagowaniem tygodnia „Ziarno” (1) o) że w tych warunkach współpracowałem w wielu piśmiech polskich. Natomiast prawdę jest, że moje nazwisko znajduje się na dwudziestym piśmie jednego jednego polskiego fety w Białku, bo mnie o to prozono, ponieważ amatorsko na to miejsce nawet ze stroniów „Polski” nie było, i dlatego może to miejsce zastąpić i doborowiłem moim przeciwnikom politycznym, a przedewszystkiem „Polski” odebrać, by przyznać mi ten jeden mandat radziecki w Białku zdobyty!

2. Skarżę o nazwanie mnie „sensacyjnym wierszokłosem”, pomimo katowickiego wymysłu „Polski”, że oszacowałem swą stratę aż na dwieście tysięcy złotych — wziął całkiem poważnie prawdziwie żartowki i polski dziennik „Głos Na-

Najkapsyśnjsze dziecko łagodnie pod wpływem

puddu, mydła i kremu
Bebe Szofmana

rodz. 5 dnia 6 grudnia rb. — który słowem

oczeiwo — tak o tej sprawie pisze:

„P. Lubartowicz profesor gimnazjalny z Białka włócił skargę sądową przeciw katowickiej „Polsce” z żądaniem odszkodowania w kwotę 200 000 zł. za obrażę, jakiego dopuściło się wspomiane pismo w stosunku do jego osoby, nazywając go „wierszokłosem”. Nawiasem mówiąc — rozprawa ta, która się odbędzie, będzie stanowiła ciekawy literacki precedens. Przedewszystkiem dowiodły się, czy sąż sążła okrośdzenie „wierszokłosa” za obrażenie, dalej jak różnie uważają między sobą a wierszokłosem i jako kryterium rozpoznawcze w tej mierze uznają. Sądzący, że w takiej sprawie on. miałaby co do powiedzenia Akademia dla Literatury.”

Mimo to więc, że ta notatka „Głosu Narodu” oparta jest na paszkwile „Polski” z dnia 3 grudnia rb. i na fantazyjnej kwocie dwustu tysięcy złotych, znane to pismo sążła sążwa za cackiem serjo.

Zreszta mniemam, że, choźdź bowiem o oszczędość dziennikarską, a to twierdząc stanowczo „Polska” ośmia i dlatego napadła ludzi osobliwych, na podstawie brukowych plotek.

Dlatego też właśnie mam zamiar dać możność „Polsce” lepszego poinformowania się o mojej pracy może chęć i skromność, ale idowol i pozytywizm, jak na to mam wiele zbyt powatnych i wielostronnych świadectw z całej prawy Polski, a nawet i z zagranicy, aby tej udo-
wodzić, kto stracił w tej walce autorystę mo-
ralny, i kto z nęł widzie moralnym zwycięzcą.

Odeśnił się to także i do tego robenia maist-
bów kosstem błędnej „Polski”, która w jeden
dzień narwała mnie „sensacyjnym wierszokłosem”,
na drugi dzień przedkrowała skądś moją arty-
bultę, o polskim gimnazjum w Białku, a za parę
dni potem zapłaciła mi ordynarnym paszkwilem.
Ponieważ takto bywała zwykle autorystę hono-
raria polskich „wierszokłosów”, dlatego też ci
polskie „wierszokłose” mają być prawo u nas
dziwiliw!

Ale mniemam, że to! Jedni mają tylko skarb
teżewny — swe dobre imię, które cała zostaw
dziećcom — drugi mając wory złota — pragną
honorów.

Co za drukić chcą kupić ludzkie serca i
dusze!

Zna mnie wiele redaktorzy w Polsce, w któ-
rych mioraz honorarystycznie pracowalem od „Ga-
zety polskiej” w Czeranowcach i „Kuriera
Lwowskiego” — do „Przeglądu krynki” lit. art.
i „Wiata” w Warszawie, do „Ludu Bożego” na
Wojwodu, „Piasta”, „Narzodu”, „Zakopanego”,
„Gazety Podhalanckiej”, aż do „Zarania Śląskie-
go” i „Polski Jutrzojści” itd. choć świadcząco
to w każdym razie nie jestem tylko „sensacyj-
nym”, ale polskim „wierszokłosem”, który obecnie
uważa za swój święty obowiązek popierać swój
polski rząd na kresach, choćby tylko w myśli
testamentu ks. Łowczyńskiego.

Co pisałem, to także o tem w Polsce mękt-
rzy wiedza.

Wielka krzywda warta jest walki złota!
Ten jednak gdybym miał, sambym „Polski”
cisnął pod nogi.

Chęć jednak dowiedzieć p. redaktorom „Polski”,
że „santorek, profesor, wierszokłosem” — jak
niektórzy „profesorowie-średnicy” (wtemy sąż-
do rochochod) — mają za sobą poważną, dmośto-
lę i pozytywizm, pracę od Czeranowca, Krynki-
ca, Równego i Lidy, po Lwów, Kraków, Podhalę
i Śląsk, aż do Chicago, Toledo i Detroit w Ame-
ryce. Ci ludzie mogą stać z otwartą przybitą
przed stołem bożycarzem, które ich uczęsz-
czą obficie i złożyć przagnie!

Zygmunt Lubartowicz,
profesor gimnazjalny, redaktor „Ziarnoczoła”.
w Białku, dnia 6 grudnia 1929 r.

Z okazji nadchodzących świąt Bożego Naro-
dzenia polecam wielki wybór najładniejszych
i najwybitniejszych artykułów mojej doby, które
są na najbarziej odpowiedni na nadarzą
gwiazdkowe.

J. i G. Grünpeter

Katowice, ul. św. Jana 11.

Oświadczenie.

W numerze 341 z dnia 13. XI. br. „Polska Zachodnia” ukazała się notatka pod tytułem „Przed układami zarobkowymi w zawodzie drukarskim na Śląsku” z podtytułem „Pod uwagę Komisji Pojednawczo-Arbitrażowej”.

Zespół pracy pracowników graficznych stwierdza, że z powyżej zaznaczonej notatką nie ma nic wspólnego i oświadcza, że nie uzależnia swojego stanowiska w dalszym postępowaniu w akcji podwyżki zarobków w zawodzie graficznym od wyroku wydanego przez Komisję Arbitrażową, nie solidaryzuje się z zarządem z krokiem korespondenta zamieszczonej notatki.

Za Zespół Pracy Pracowników Graficznych w Województwie Śląskiem

(—) Patalong (—) Vogler (—) Schenkeł.

SIWE WŁOSY
WISZĄ NA ZBLIŻAJĄCĄ SIĘ STAROŚĆ
NĄLEŻY JEJ UNIKAĆ
EDY JEDYNIEM MŁODOŚĆ ZDOBI

Orientine

PRZYWIADA JEDYNIOWO WYMIANĄ PIER-
WOTNY NATURALNY KOLOR NIE ZMIENIA SIĘ
OTOKLENIENIA JEST NIEZŁOBYWY NIE KAM
NIE BRUZI PROSTY W UŻYCIU

PARF d'ORIENT
WALCZĄCA
WIECZIE DO NAWIENIA.

Wiadomości bieżące.

niedziela
15
grudnia

złota: Wiktorja m.
tutro: Euzebjusza
Wsch. 7.35
Zach. 15.35

Ważniejsze ogłoszenia

w kościele katedralnym św. Piotra i Pawła.
Poniedziałek, dnia 16. grudnia o godz. 6 za róg Niesławowa, Sowowa i Czajkowska, o 6.30 za zmarł. Marcina Kotodziejczyka i syna, o 7 za zmarł. Marię Gajdzik i syna Piotra i pokrew., o 7.30 za zmarł. Walentego, Franciszka i Hermanna Jofczyków, o 8 za zmarł. Wiktora Cieslika, o 6.30 cicha msza św. za zmarł. Ludwika Pandia, o 6.30 cicha msza św. na pewną intencję, o 7 cicha msza św. na podziękowanie za zdrowie.

Teatr Polski w Katowicach.

Repertuar:

Niedziela, dnia 15. bm.: „Lalka” o godz. 3.30.
Niedziela, dnia 15. bm.: „Legenda Bałtyku”.
Poniedziałek, dnia 16. bm.: „Bal Maskowy”.
Występ G. Chorjania i Dolniczkiego.
Wtorek, dnia 17. bm.: „Rewizor” o 7.30.
Środa, dnia 18. bm.: „Lalka” o godz. 7.30.
Czwartek, dnia 19. bm.: „Proces Mary Dugan” Bielsko o godz. 7.30.

Teatr Polski na prowincji.

Niedziela, dnia 15. bm.: „Adwokat” różn. w Cieszwie.
Środa, dnia 18. bm.: „Rewizor” Rybnik.

Repertuar „Opolanki”.

Niedziela, dnia 15. bm.: w Bielszowicach w sali p. Szewdy. Sztuka: „Nad potokiem em młynie”, początek o godzinie 7.
Niedziela, dnia 15. bm.: w Siemianowicach w sali p. Uhera. Sztuka: „Dwie Kamele chcą się ożenić”, „Poedynek amerykański”, początek o godzinie 7.
II. święto: 26. bm. w Bielszowicach w sali p. Szewdy. Sztuka: „Człowiek twego”, „Gabuska dostała męża” i „Rekruci na instruktora”, początek o godz. 6.30 wieczorem.

(-) Muzyka kościelna w dniu jubileuszu biskupiego.

Z racji srebrnego jubileuszu kapłaństwa J. E. Ks. Biskupa Bielskiego odświeża chór katedralny we wtorek, dnia 17. grudnia przy orszynie sumie pontyfikalnej w kościele św. Piotra i Pawła, hymn: „Ecce Sacerdos Magnus” oraz mszę „Regina pacis” na chór mieszany, sola, organy i orkiestrę symfoniczną ks. Kompozytora Roberta Gajdy, profesora przy gimnazjum matrem-przyrodn. w Katowicach. Po sumie wykona chór katedralny w Domu Związkowym najnowszą kompozycję ks. Gajdy, wielką fugę na chór mieszany i orkiestrę na tekst: „Salvum fac servum tuum Domine”. Dyryżować będzie sam kompozytor, akompaniować na organach p. Szabelski, prof. Państw. Konserwatorium, orkiestra część wykonania orkiestra policyjna.

(-) Akademia biskupia.

Przedsiadanie na wszystkie gimnazja i seminaria naukowe, posiadające własne zastan-dary szkolne, o wystąpienie ich na akademii biskupia, mająca się odbyć w Teatrze Katowickim w poniedziałek, o godzinie 3 pop. Ślaskie Koło Diecezjalne ks. ks. Prefektów.

(-) Na rzecz pierwszego konwiktów biskupiego na Śląsku.

Z okazji 25-letniego jubileuszu J. E. Ks. biskupa dr. Lisowskiego zarząd Zw. Gmin Wolew. Śląskiego zwrócił się do poszczególnych gmin z propozycją uchwalenia obecnie jednorazowego daru jubileuszowego na rzecz pierwszego konwiktów biskupiego na Śląsku, a w przyszłości by na ten cel w budżetach rocznych przewidywały pewną subwencję.

(-) Niedzielne dyżury lekarzy.

Dziś, w niedzielę, 15. grudnia, dyżurują p. p. lekarze: Dr. Bloch, ul. Mariacka 7, dr. Herlinger, ul. Marszałka Piłsudskiego 21 i dr. Proskauer ul. 3 Maja 10.

Oglazdkowe kosze podarunkowe w nowoczesnej formie zewnętrznej, niedoścignionej dobroci i smaku tylko w firmie

L. Borinski, Katowice.

(-) Koncerty poświęcony muzyce francuskiej.

W środę, 18. bm. o godzinie 7.30 wiecz. odbędzie się w sali koncertowej Państw. Konserwatorium Muzycznego (ul. Wolności 45 II p.) drugi koncert, poświęcony muzyce francuskiej, z następującym programem: 1) słowo wstępne: dr. Adam Mitscha; 2) Frank: Chorał i fuga — wykona prof. Stefania Allinówna (fortepian); 3) Frank: „O salutis” — wykonawcy: p. Eugenja Romanowa (śpiew), p. M. Outterowa (harfa), prof. Drobomirski (wiolonczela), prof. Szabelski (fortepian); 4) Faure: Sonata na skrzypce i fort. — wykonawcy: prof. St. Allinówna (fort.) i prof. Edmund Giełżewski (skrz.); 5) Płieś: „Duparc” „Extase” b) „Chanson trieste” „Clausone”; a) „Amour d’antan” b) „Nocturne” wykona p. Eugenja Romanowa (śpiew) z akomp. fortepianu 6) Utwory: Monieullard, Saint, Faure — solo na skrzypce wykona prof. Mieczysław Szabelski, z akompaniamentem (harfą) p. M. Outter-

Sojusz korfanciarsko-niemiecki

w sprawie podziału łupów w Katowicach.

Wzajemne oszczędzanie się Niemców i Korfanciarzy w kampanii wyborczej, na co zwróciliśmy już uwagę, ma swoją przyczynę, którą możemy już dziś wyśledzić. Oto zapadł cichy sojusz, mający na celu na wypadek „zwycęstwa” należyty podział „łupów”. W myśli tego sojuszu na wypadek większości wolsk-bundowo-partijnej w Radzie miejskiej Katowic przewodniczącym ma zostać korfanciarski, zastępcą zaś przewodniczącym wolsk-bundowiec!... Oprócz tego sojusz obliczony jest na systematyczne „osaczenie” i „ubijanie” obecnego prezydenta miasta p. dr. Kocura, by go zmusić do ustąpienia!... Niemcy zastrzegli

sobie powrót do Magistratu wszystkich dotychczasowych zredukowanych pułków, którzy mieliby trząść Magistratem na spójkę z korfanciarskami!...

Sojusz ten, jak widzimy, jest bardzo rozległy i bardzo różowo malowany. Brakuje mu tylko potwierdzenia wyborów no i opinii... władz nadzorczych!...

Otóż wyborcy dzisiaj, oddając głos na listę Narodowego Chrześcijańskiego Bloku Gospodarczego, pokrzyżują te różowe „oberkatolicko” - wolsk-bundowe plany! Rachuby na „panowanie” Korfanciarską są daremne!

Nowy Kardynał.

Dotychczasowy nuncjusz papieski w Berlinie Pacelli, otrzymał kapelusz kardynalski i wyjechał do Rzymu. W związku z tem rozczyszy się zdementowane zresztą pogłoski, że zajmie on miejsce to po kardynale Gastarrim.

Wielką Wystawę Kilimów Artystycznych

urządza Krakowska Wytwórnia „Ognisko” w czasie od 14 do 18 grudnia br.

w Domu Związkowym

przy kościele Najśw. Panny Marii (plac Marjacki) — Wstęp bezpłatny.

Bacność wyborcy!

Nowa oszukańcza sztuczka wolsk-bundowców.

Katowice, 15. grudnia.

Wolsk-bundowe draby, zaprawione w rozmaitych oszustałach wyborczych, zamieścili wczoraj w swej prasie podstępne notatki, jakoby nasza lista w Katowicach z dzielnicowem numerami była nieważna!... Jasną jest rzecz, że wiadomość ta to typowe wolsk-bundowe cyganieństwo, obliczone na wprowadzenie w błąd naszej ludności. Ponieważ spodzie-

wać się należy, że również jutro podjadki wolsk-bundowe i antyrządowe będą rozpłaszczać podobne plotki, przeto nasi ludzie niech baczą na to pilnie i należyście energicznie reagują na wszystkie cyganieństwa. Oszukańcze plotki wypływają ze strachu wolsk-bundowego przed zwycięstwem naszym. To też jutro wszyscy stajmy na posterunkach, pilnujmy sprawy, by zwycięstwo było pełne i radosne.

rowa. Bilety w cenie od 2 zł. do 5 zł. są do nabycia oddzielnie w kasie Księgarni Piesza. Po-przednia 2, a w dniu koncertu od godz. 6 w kancelarii Państwowego Konserwatorium Muzycznego w Katowicach. Uwaga! Koncert rozpoczął się punktualnie o godz. 7.30 wiecz. W cza-

sie wykonywania programu wstęp na salę bezwarunkowo wzbroniony.

(-) Posiedzenie Komisji Pojedynczej i Arbitrażowej w sprawie regulacji plac w ślaskim hutnictwie metalowym odbędzie się we wtorek, 17. bm.

Na stół wigilijny

bogaty wybór elektrycznych świeczników, jak również przyrządy dla gospodarstwa domowego, po nader korzystnych cenach w oknach wystawowych i lokalu sprzedaży

ELEKTROWNI Bielsko-Biała

BIELSKO, ul. Batorego 13a.

Tel. 1278 i 1696

Otwarte od 8 — 12 i od 2 — 6.

Przynajmniej elektr. żelazko do prasowania powinno znajdować się w każdym gospod. domowym.

(-) Materjały na międzynarodową konferencję węglową.

Oczekiwano i wczoraj odbyła się w Katowicach konferencja między przedstawicielami Rządu i przedsiębiorcami przemysłu węglowego Śląska. Zagłębła Dąbrowskiego i Krakowskiego odnośnie do materjałów, niezbędnych na międzynarodową konferencję węglową w Genewie, która odbędzie się w styczniu 1930 roku. (-)

(-) Zakłady fryzjerskie na Śląsku będą czynne w niedzielę i przedświąteczne.

Władze policyjne na Śląsku zerwały w związku ze zbliżającymi się świętami Bożego Narodzenia na otwarcie zakładów fryzjerskich w niedzielę, dnia 15. i 22. bm. w godzinach od 2-7-mej.

(-) Wigilia na Równicy.

Jak w poprzednich latach, tak i w roku bieżącym schronisko na Równicy urządza dnia 24 bm. wigilię Bożego Narodzenia przy wspólnym opłaku, na którą — za następnym pośrednictwem — zaprasza wszystkich p. i. turystów i gości. Zakończenia korowodu należy do 22 grudnia rb. wprost do schroniska na Równicy p. Ustroń.

P. Czarnecki

Katowice, ul. Pocztowa 2

Telefon 2395.

Poleca artykuły męskie, kapelusze, bieliznę, krawaty itp. Stale wielki wybór nowości.

(-) Ze Związku kontroli obór.

W środę 17. bm. o godz. 10-ej odbędzie się w Katowicach w sali hotelu „Wypocznik” (ul. św. Jana 10) walne zebranie Śląskie o Związku Kontroli Obór z następującym porządkiem obrad: zagajenie, sprawozdanie roczne z działalności Związku, sprawozdanie kasowe, referat p. Makomskiego z Warszawy i referat inż. Buchty.

(-) Odczyt o elektryfikacji Polski.

Staraniem Kola Katowickiego Polskiego Stowarzyszenia inżynierów i techników Wolew. Śląskiego odbędzie się we wtorek dnia 17 grudnia rb. o godz. 8-ej wieczór w sali Dyrekcji Kolei Państwowych, w Katowicach odczyt dyr. p. J. Obapalskiego na tem: „Kilka uwag o elektryfikacji Polski”. Prelegent był, jak wiadomo, jednym z członków komisji rzeczoznawców, która opracowała orzeczenie dla Rządu w sprawie warunków koncesji Harrimana. Ze względu więc na aktualność tematu odczyt ten będzie szczególnie zainteresowany. Wstęp wolny. Po odczycie odbędzie się demonstracja aparatu do dyktowania „ediphone”, który będzie objaśniał demonstrator przedstawiciel firmy amerykańskiej na Polskę.

Tanie źródło zakupu.

Futra M. Wyśkiel, 3 Maja 22, tel. 3133

Stale wielki wybór w damskich i męskich futrach, oraz różne skóry i skóry.

Przy składzie własny warsztat kuśnierski.

(-) Usprawnienie lecznictwa w kasach chorych.

Minister pracy i opieki społecznej p. Aleksander Prystor, wydał okólnik do dyrektorów okręgowych urzędów ubezpieczeń w sprawie leczenia w Kasach chorych. Okólnik ten zawiera dołożenie wszelkich starań i wysiłków, któreby położyły kres niezadowolenu szerokich warstw ubezpieczonych z obecnego stanu rzeczy. Jako środki do tego celu prowadzące, minister zaleca, aby regulaminy dla naczelników lekarzy były dokładnie przestrzegane i wykorzystywane tak, aby w kasach, administrowanych przez komisarzy decyzyjnie ich w sprawach lecznictwa były podejmowane w porozumieniu z naczelnymi lekarzami. Dotyczy to również wniosków personalnych. Ponadto minister zaleca, aby opracowanie działu lecznictwa powierzane było naczelnemu lekarzowi, który jest odpowiedzialny za wykonanie tego budżetu. Dyrektorzy okręgowych urzędów ubezpieczeń winni ściśle kontrolować, czy zasady te zostały przez kasy chorych wprowadzone w życie.

(-) Wystawa obrazów artysty-malarza Józefa Kłódę w Katowicach.

Artysta-malarz Józef Kłódę urzadza w swej pracowni (Katowice, ul. Wita Stwosza 5) wystawę krajobrazów pod nazwą: „Ragusa”. Wystawa obejmuje około 80 pejzazów, wykonanych w czasie pobytu artysty nad Adriatykiem w Je-

WINIAKI
LIKIER
WINKELHAUSEN
 ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WINKELHAUSEN I A. STADOGARD-POMORZE JAE 1846

RUMY
ARAKI

Nagrodzone na P. W. K. Państwowym Złotym Medalem.

pleni br. Nadto szereg studiów portretowych o-
 letnich i pastek wch. Wystawa trwać będzie
 w dniach od 18. do 23. br. Wstęp wolny. Zwi-
 ęzać wystawę można w dni powszednie w go-
 dzinach od 17-20, a w niedziele od 12-18.

(-) Z Tow. Przyjaciół Teatru Polskiego w Ka-
 towicach.

Zarząd Tow. Przyjaciół Teatru Polskiego w Ka-
 towicach zawiadamia członków Towarzystwa,
 że legitymacje członkowskie na sezon
 1929-30 będą wystawiane codziennie, począwszy
 od dnia 16 grudnia r. b. w godzinach od 18-18.30
 na wydziale dla świadczenia i przedkwalifika-
 cji w znacznym Urzędzie Wojewódzkim przy
 ul. Jagiellońskiej w pokoju nr. 154 na parterze.

Pierścionki zaręczynowe, perełki, paciorki, sre-
 bno wyprawne, oraz wszelką biżuterię sprzedaje
 najtaniej

„JEWELIA” Katowice, św. Jana 11.

(-) Włocławek muzykalno-wokalny w Kole Towar-
 zystwa w Katowicach.

W niedzielę, dnia 15. br. o godzinie 8 wło-
 cławskim odbył się w lokalu Kole Towarzystwa
 w Katowicach, ul. 3 Maja 11 włocławski mu-
 zykalo-wokalny, obejmujący szereg interesują-
 cych produkcji artystycznych. Łaskawy współ-
 udział przyrzekł: pp. prof. Józef Cetner (skrzyp-
 ce), p. Konopasek - Szalaska (fortepian), reży-
 ser opery p. Józef Stępiński, p. Maria Biele-
 ska, artystka opery p. Kwiatkowska, nauczyciel-
 ki śpiewu w Katowicach p. Cecylia Roskowska,
 p. Janina Warden i p. Stanisław Oskard-Iwa-
 necki, artyści dramatu oraz chórzystki „Echo”
 z Katowic. Współudział tych znanych wy-
 stępców all złożył się na prawdziwą biesiadę du-
 chową, która „Kole Towarzystwa”, wkraczając
 na szczyty wysoce artystyczne (co powiada nale-
 ży do uznania) — uraczył swoich członków i sym-
 patyków. Dla członków i wprowadzonych go-
 ści wstęp wolny.

(-) Zjazd Związku Strzeleckiego.

Dnia 5 stycznia 1930 roku odbył się w
 Katowicach wspaniały zjazd delegatów Związku
 Strzeleckiego podkresu śląskiego.

SZKŁO-KRYSZTAŁY
PODARKI
OLD
 KATOWICE UL. 3 MAJA 26
TOWARY SKÓRZANE
PERFUMERIA

(-) Korrespondencyjny kurs teatralny dla kiero-
 wników i reżyserów teatrów ludowych.

Związek Teatrów Ludowych w Warszawie
 zorganizował 8-mio miesięczny kurs korespon-
 dencyjny dla kierowników i reżyserów teatrów
 ludowych. Kurs ten ze zrozumiałych przyczyn
 wzbudził u młodzieży sceny wielkie zaintereso-
 wanie. Program kursu obejmuje wszelkie przed-
 mioty z zakresu teatralności. Wykłady prowa-
 dzone przez wybitnych znawców literatury i
 artystycznych dań bogaty materiał teoretyczny i
 praktyczny, każdy, komu dobro sceny ludowej
 leży na sercu, a przedewszystkiem wszystkim
 kierownicy i reżyserzy teatrów amatorskich powin-
 ni korzystać z wymienionego kursu. Opłata za
 wykłady wynosi miesięcznie 6.— zł. Informacje
 i zapisy przyjmie Związek Teatrów Ludowych
 Warszawa, ul. Towka 1.

(-) Zyczenia noworoczne.

W miarę wysyłania życzeń noworocznych
 przywileje Magistrat miasta Katowicki tak w ubie-
 głych latach, tak i w tym roku, datki pieniężne
 na dostarczenie ciepłego śniadania niezamierz-
 nym w szkole. Ofiarowane kwoty można
 wpłacić w Główną Kasę Miejską przy ul.
 Poznańskiej Nr. 7. Nazwiska ofiarodawców będą
 w swoim czasie ogłoszone.

**WZMACNIACIENIE WY-
 CZYNNOŚCI POŁCZOWIEM**
JESTES BEZ
1000000 KROTNIE
DOŚWIADCZONEGO
**PREPARATU ANTY-ROZ-
 MERIDIOŁ**
NIEZBEDNY W DOMU,
W PODROŻY I W WYCIĘKACH
DOŚKONAŁY DO MASAJU
ZAPAC W APTEK I DROGER
NAJLEPSZY DLA SPORTOWCÓW

Prorzadowy charakter listy Nr. 1 w Bielsku.

Bielsku, 15 grudnia.
 Wobec ujawnionych fałszerstw „Pol-
 onii”, która po wyborach w gminach
 wiejskich zaliczała na swoje konto listy
 stojące wyraźnie na gruncie współpracy
 z Rządem i w związku z artykułem „Po-
 lonii”, jakoby na liście Nr. 1 w Bielsku
 „Polskiego Związku Wytórczego” mają

znajdować się przeciwnicy „sanacji” od
 pełnomocnika tej listy p. Adameckiego i
 od członków kandydata p. Dr. Kobieli
 otrzymaliśmy podpisaną przez nich de-
 klaryację, stwierdzającą, że lista Nr. 1 i
 osoby na niej kandydujące stoją na gruncie
 współpracy z Rządem i władzami
 wojewódzkimi.

Prorzadowa lista niemiecka w Bielsku.

Oprócz antyrządowej listy volksbun-
 dowej wystawiono w Bielsku listę lojal-
 nych Niemców. Lista ta ma Nr. 6 i wy-
 stępuje pod nazwą „Wirtschaftspartei

der Hausbesitzer, Gewerbetreibender
 und Kaufleute”. Lista z czołowym kan-
 dydatem p. Koppi stoi na stanowisku
 współpracy z Rządem.

Chłwi zemsty, zamordowali swego kompana nożami.

Świeże morderstwo popełniono na
 drodze prowadzącej z Rybarzowic do
 Buczkowic na osobie Jana Kubicy, kupca
 w Buczkowicach, zamieszkałego. W
 restauracji Czauclerny w Rybarzowic
 przyszło do sprzeczki między
 wspomnianym Kubicą a dwoma 21-let-
 niemi młodzikami Gołabkiem i Adamu-
 sem, do których grona należał także 34-
 letni Paweł Świerczek, wszyscy z Ry-
 barzowic. Gdy się ściemniło Kubica,

ażby uniknąć dalszych konsekwencji
 powstałego sporu, opuścił karząc, kie-
 rując swe kroki w stronę Buczkowic...
 Trzej kompani wysiedli z nim, na-
 padli go na otwartej drodze i pokłóli no-
 żami tak, iż Kubica pozbawiony wszel-
 kiej pomocy, zmarł wkrótce. Trójce
 sprawców przytrzymało tej samej nocy
 jeszcze i odsławiono do sądu w Białej
 Motywem morderstwa były zapew-
 ne parochunki i zemsta osobista.

(-) „Próbę historjografii dzieł Śląska”
 Pod tym tytułem wygłosił dyr Stanisław
 Warcholik referat na zebraniu Oddziału
 Śląskiego Polskiego Tow. Historyczne-
 go, które odbył się w poniedziałek
 dnia 16 br. o godz. 18 (6 wiecz.) w sal-
 wykładowej Instytutu Pedagogicznego
 (ul. Woiewódzka, dawny gmach Woje-
 wództwa, parter na lewo). Goście miłe
 widziani

**Na niekieszczę-
 podarek gwiazdkowy**
Aparat fotograficzny
 firmv
„Gräbsch”
 Optyk i Foto.

Wina gronowe

Paweł Niksdorf
 Hurtownia win i likierów
 Katowice, ul. Marszałka Piłsudskiego 4

z Królewskiej Huty.

(-) Dział włocławek muzyczny w Król. Hucie.
 Uczniowie Państwowego Gimnazjum Klasy-
 cznego w Król. Hucie, którzy tak piękny sukces
 osiągnęli na ostatnim włocławskim muzycznym
 — urządzali w niedzielę 15 grudnia br. w auli za-
 kładu drugi z rzędu „Wieczorek muzyczny”. W
 programie utworzy Liszt, Brahms, Verdiego
 Schumberta i innych głównych kompozytorów. Po-
 czątek o godzinie 17 (5 pop.). Wstępu od 50 gr.
 do 1 zł. Nie wzięli w tym mieszkający Król. Huty
 skorzystała ze sposobności usłyszenia tak do-
 borowego zespołu szkolnego, jakim jest wspom-
 niany zespół

Futra męskie i płaszcze damskie
 jak i wszystkie kusierniejsze roboty tylko
 w firmie

Jana Wierońskiego, Król. Huta
 ulica Piłsudskiego 1. Rzetelna obsługa.

(-) Karambol.
 Na szosie Król.-huckiej w pobliżu stadionu
 zderzył się samochód policjantów z woze-
 mem, przyczem wóz został poważnie uszkodzony, koń
 silnie okaleczony a wódną ka Kotniaki uległ oka-
 leczeniu. Odwieziono go do szpitala miejskie-
 go.

Wojtek... Wojtek...

(Śpiewać na moty: „Siedziś Kaszula pod
 płotem”).
 Już twiś „Polonia” pod płotem...
 Ze w skórę wleciał...
 Nie wlecząc nic o tem...
 Ze Wojtek wleciał...
 Wojtek... Wojtek... cóż narobił... ach co?...
 Wojtek... Wojtek... jeszcze ośmielił się w...
 kraz... O łol... o łol...
 Rozpłatał się Wojtek niecnota...
 Tak szczerze... pierwszy raz...
 N'e wlecząc, gdzie wrota...
 Z talu zawodził tak:
 Be... Be... Be... Be... cóż narobił ach co?...
 Be... Be... Be... Be... nie bli tak mocno... ach...
 mie... O łol... o łol...
 Ki dżibł, dżuchtem Wolnego...
 Ze Panaś zrobił cud...
 I Śląska Odmro-
 Odmro...
 Panaś... Panaś... wina dżibł twiś... ach twa...
 Panaś... Panaś... łol... łol... pomógł się trza...
 O łol... o łol...
 N'e moła to wina Wojtek...
 Ze zmadzał ślaski lud...
 I trzęsł się z śmiechu...
 Oclera z brudu but...
 Wojtek... Wojtek... idzie w murem — już 142...
 Wojtek... Wojtek... przeził już głupcy 496...
 O łol... o łol...
 Zarzeczł Wojtek niecnota...
 Zarzeczł co miał sli:
 „To „Szczeciń” chłolota,
 Fali smrodliwej dym”...
 Grulo... Grulo... ośmił się ośmił...
 Grulo... Grulo... wleczł ty male...
 O łol... o łol...
 I twiś „Polonia” pod płotem...
 Ze w skórę wleciał...
 I w'e już... dżibł o tem...
 Ze wszystko kończy się...
 Wojtek... Wojtek... cóż narobił... ach co?...
 Wojtek... Wojtek... wleczł się ośmił...
 O łol... o łol...

PRZEDÓJ PARYŻA
QUI-ES-TU?
PERFUMY
ROCHÉ
 PARIS

z Pszczyńskiego.

(P) Fatalne skutki burzy.
 Dnia 12. br. przebiegała nad powiatem
 pszczyńskim burza, połączona z silną wichurą.
 W gminie Rudzickiej zerwał wicher dach z do-
 mu mieszkalnego Jana Markiza; zburozony go-
 stał również kościół i częściowo zniszczone
 uloki mur. Straty wynoszą ponad 500 zł. Na
 szczęście wypadku w ludziach nie było.

Dr. Alfred Kamsler
 Specjalista chorób płuc — b. długoletni i asy-
 stent lecznic kantonialnych w Davos, Leyzin
 i Montana
 osiedlił się
 w Zakopanem, ulica Tadeuszki - Tel. 578
 Najnowsze metody leczenia.

z Rybnickiego.

(R) Z uroczystości kolejarzy.
 Piasa nam: W ostatnich dniach ubiegłego
 miesiąca odbyła się uroczystość uczczenia 36-
 ułubów pracy filii Stow. Kolejarzy Rybnicki.
 Obchód był bardzo uroczysty, a wziął w nim
 udział prezes D. K. P. Katowice p. inż. Niebies-
 czanski. O godz. 9.45 wyruszył pochód z orki-
 strą kolejarową na czele do kościoła na naboże-
 stwo, odprawione na intencję jubilatów. Po na-
 bożeństwie udano się pochodem na dworzec. Dla
 przywitania prezesa D. K. P., który przybył do
 Rybnika w asyście uczelników wydziałów po-
 Śkiadziela i Jandy. Na dworcu wyczęła cze-
 stotelnia dzwoniąca Kozłowska p. przesow-
 kiwisty, witała go krótkim wierszykiem. Po o-
 debraniu raportu oraz defilady kolejarzy prze-
 szli p. inż. Niebiesczanski do ogrodu miejskiego,
 gdzie pociągłali szereg Stow. Kolejarzy przy-
 byłych gości i jubilatów skromnym obiedem.
 Podczas obiadu przyzywała orkiestra kolejarowa
 oraz występował chóór kolejarowy męski. Na sali
 witał prezesa i jubilatów prezes Stow. Koleja-
 rzy Rybnicki radca Poicki, podkreślał fakt u-
 dzielania się szeregiem rzetelnym kolejarzy
 zwiastami, czego za Niemców nie było. Za-

Tylko Chlorodont

najlepsza pasta do zębów, przez miliony codziennie w użyciu, uważana jest za najdoskonalszy środek do pielęgnowania zębów i jamy ustnej.

Specjalne zalety: 1) usuwa specyficzną ośmieszającą, 2) czuły ząb szorstko-białym, 3) oddala nieprzyjemny zapach ust.

Ważne! Tylko Chlorodont!

Z ruchu organizacyjnego Z. O. K. Z.

Nikiszowiec.

Zebrań reorganizacyjnych Kola ZOKZ. odbyły się w ubiegłym miesiącu pod kierownictwem prezesa p. Basiły. Po odczytaniu okólników dyrektora okręgowego ZOKZ, poczem wybrano komitet w następującym składzie: Komisja rewizyjna: pp. Isła i Oleja, Komisja gospodarcza: pp. Czerwicki Józef, Hulewa Emanuel, ks. Konrad, Kral Wilb. i Majewski Jan. Komisja Organizacyjna: pp. Karkoszka Fr., Filipek Rudolf, Majchrzak Piotr, Sobkowak Antoni i Bliner Emil. Następnie uchwalono podziękowanie dla Dyrektora ZOKZ. za wysyłanie dzieci na kolonie letnie.

Młasteczko.

Na zebraniu Kola ZOKZ. wygłosił p. dyr. Wazowski referat pt. „Ustrój polityczny Państwa Polskiego”. W dyskusji przemawiał p. Duda.

Kopelówce, pow. pszczyński.

Z inicjatywy Kola ZOKZ. odbyło się zebranie kandydatów poszczególnych miejscowości, na którym wygłoszono referat o znaczeniu wyborów komunalnych. Po udzieleniu dyskusji postanowiono utworzyć jedną listę obywatelską. Na zebraniu mieszczańskim Kola w dn. 1 bm. uchwalono wyświadczyć podziękowanie dyrektorowi ZOKZ. i opublikować za wysyłkę dzieci na kolonie i okazania im opieki.

Radostowice, pow. pszczyński.

Na zebraniu Kola wygłosił kierownik szkoły p. Stechły referat pt. „Znaczenie wyborów komunalnych w życiu Śląska”. W wyniku dyskusji jeden obywatel zgłosił rez. gwałt z kandydatami na listę niemiecką. Następnie omawiano sprawę organizacyjną i sprawę urzędowania gwardii dla ciastek szkolnych.

Ląka, pow. pszczyński.

Na zebraniu Kola ZOKZ. po odczytaniu okólników omawiano sprawy organizacyjne i sprawę biblioteki polskiej.

Jankowice.

Na zebraniu Kola ZOKZ. w ubiegłym miesiącu wygłosił prezes p. Szczepaniuk referat o wyborach komunalnych poczem omawiano sprawy organizacyjne.

Międzyrzecze, pow. pszczyński.

Na zebraniu Kola ZOKZ. wygłosił p. Kassolte referat pt. „Znaczenie wyborów komunalnych na Śląsku”, poczem w czasie dyskusji okazało się że w Międzyrzeczu nie dojdzie do utworzenia jednolitej listy polskiej. Następnie p. Kolonka przedstawił sprawozdanie ze Zjazdu Okręgowego.

Bzie Dolne.

Na zebraniu Kola ZOKZ. w dniu 3 bm. po przemówieniu ka. proboszcza uchwalono i podpisano deklarację zarządu Głównego ZOKZ. a sprawie układu likwidacyjnego polsko-niemieckiego.

Rybnik.

Na zebraniu Kola Miejsk. ZOKZ. w ubiegłym miesiącu złożył prezes dr. Biały sprawozdanie z nadzwyczajnego zjazdu ZOKZ. poczem zebranie z zadaniem stwierdzić, że zarząd okręgowy stanął w obronie interesów polskich. Później również sprawę wyborów komunalnych i potrzebę zjednoczenia społeczeństwa polskiego.

Brzeźce, pow. rybnicki

Odbyło się tu reorganizacyjne zebranie Kola ZOKZ. Wybrało zarząd w następującym składzie: prezes kierownik szkoły p. K. Szumski zast. prezesa — nac. gminy i Urzędu Okręgowego n. M. Blucha, sekretarz — nac. p. Zródlowski, zast. sekretarza nac. p. Ligocki skarbnik — kupiec p. Józef Mandrela.

Kalendarzyk zebrań.

Niedziela 15 grudnia 1929 r.

Siewasowice. Zebranie Zw. Powst. St. gr. gniazdo-toszeckiego o godzinie 14 w sali p. Kozłowa.

Ruda. Zebranie Kat. Kola Abstinencyjnego o godz. 5.00, w gimnazjum żeńskim przy ul. 3-go Maja. Gości: m. m. widzieli.

Wielkie Hądek. Zebranie Zw. Powst. St. grupy powiatowej — uchodzący pow. gliwicko-toszeckiego o godz. 14 w sali Kat. Domu Związku.

Refań. Ważne zebranie Kola Podof. Rez. o godz. 14 w lokalu p. Snykalski. W razie braku kompletu członków w pół godziny później odbędzie się następnie prawomocne zebranie.

Świętochłowice. Zebranie miesięczne O. Z. Podof. Rez. o godz. 14 w lokalu p. Niewiarta, ul. Kolejowa.

Świętochłowice. Zebranie członków Tow. śpiewu „Moniuszka” o godzinie 13.30 w sali p. Promera.

Ruda. Zebranie mieszczańskiej grupy Zw. Powst. St. o godz. 14 w Domu Narodowym.

Łąki. Zebranie Zw. Powst. St. baonów bytomskich o godz. 14-15. Sprawy ważne.

Makoszowice. Doroczne ważne zebranie Tow. śpiewu „Cecylia” o godz. 18-19 w sali urzędu gminnego.

Wiadomości rolnicze.

Po Niepokalanem Poczęciu.

Czas po ósmym grudniu rozmaicie się układa: czasem to jeszcze i z plugiem widać maruderów, jak się po polu włoka, ale częścię wszystkie narzędzia uprawowe już leżą... po kątach. To jest jedna z naszych bolączek! Nieład — nieporządek. Narzędzia czy maszyny, jakie mamy w gospodarstwie, nie powinny nigdy walać się gdzieś po zakamarkach — albo co się zdarza zamarać w błocie na polu. Powiada się: a no... nikt nie ukradnie... I to nie prawda, bo choćby sąsiady były z nieba, to jednak rdza niszczy i marnuje dobytek, a przecie części drewniane również od deszczów i mrozów podlegają uszkodzeniu. Powinno się tedy narzędzia po skończonej robocie opatrzyć, co potrzeba zaraz popreparować, oczyścić z piasku, naoliwić albo naftą wytrzeć części żelazne. Drewniane części na sucho przeciągnąć pokostem — wydatek kilku groszy — a przecie i drzewa darmo stołmach nie daje i nie każdy ma las, by na sporządzenie nowych części materiały był pod ręką. Poszykowane narzędzia zliczyć, zapisać i schować pod zamknięcie. Trzeba się tego porządku koniecznie nauczyć, by nie szukać na wiosnę, jak się ma iść w robotę różnych kawałków porożywanych broni, czy innych statków gospodarskich po wszystkich kątach i dziurach. Przed kilku tygodniami wspominałem o staniarach przy przechowywaniu obornika. Toć dziś, kiedy bieda dusi, tembardziej trzeba zabiegać, by bogactwo, jakie ma się w gnoju było naprawdę dobrze wyzyskane. A coż to za bogactwo w gnoju? Czy słoma nadgniła, albo woda? Wcale nie! Bogactwem gnoju jest jego treść, co to w oczy szczyplę, jak gnoj się rusza ze stajni. I właśnie dlatego, że ta treść ulatuje z gnoju trzeba ją wedle wszelkiej sztuki zatrzymywać, nie dać jej ulecieć. A na to jest najlepszy sposób, żeby gnoj nie ruszał z budynku, póki go nie można wywieźć, rozrzucić i w tej chwili przyorać! Ale, że to nie zawsze jest dość miejsca w budynku, więc się go wywala przed stajnię. Najlepsza w świecie robota! Bo wówczas wiaterek wygania ową treść z nawozu, a i kury, szukając robactwa pomagają zniszczeniu. Odbyły rolnik widział oczami, jakby mu z gnoju wyfrwały pieszczotki jedna po drugiej, toby bez zadania, choćby własną sukmaną, gnoj przyskrył. Nieprawdaż? A dlaczego pozwala, że te pieszczotki niewidocznie ulatują w powietrze? Bo nie myśli, nie zastanawia się nad szkudą, jaką ponosi. Otóż trzeba skończyć z tem wywalaniem gnoju, że to niby zadużo go w budynku, lecz jeśli naprawdę krowy i białe poowały stukają — wywalić gnoj wszystek — zabrać go na wozu i wywieźć tam, gdzie ma być na wiosnę użyty. A że mróz — albo wogóle nie nora przworać, to trzeba ten gnoj klasnąć na dużą kupę — dentać — wjeżdżać na

nią — ułożyć ścisłą pryzmę, niby płaski kopiec do metra wysokości i przywalić na głucho ziemią choćby na pół metra. Wszystko to układać gładko i niech czeka kilka wiosen. Z takiego postępowania straty będzie najmniej — a nawóz przegnił pod każdą roślinę dobry.

F. St.

Kronika rolnicza.

Strasień pow. Bielesko. Nowy kurs w szkole ogrodniczej Śląskiej Izby Rolniczej w Strumieniu zaczyna się w dniu 15 stycznia 1930 r. i trwać będzie przez 11 miesięcy t. j. do 15 grudnia 1930. Zgłoszenia się na kurs kierować należy do Dyrektora Szkoły w Strumieniu lub do Wydziału Ogrodniczej Śląskiej Izby Rolniczej w Katowicach, ul. Pleśńscyowa. Tamże otrzymać można bezpłatnie dalszych informacji. Szkoła Ogrodnicza Śl. I. R. w Strumieniu uczy synów rolników, sadownictwa i warzywnictwa i dokształca młodych ogrodników w zawrocie ogrodniczym teoretycznie i praktycznie.

Stanowisko Gdańska wobec polskiego syndykatu zbożowego. Organizacja syndykatu dla eksportu zboża z Polski, napotykała na duże trudności. Między innymi niełatwa rzecz było dotrzeć do porozumienia z Gdańskiem, który jest poważnie zainteresowany w polskim eksporcie zbożowym. Ze względu na to, że przed wywozami zostały przyznane w formie kwotów — posiadających moc ulaszczania należności celnych — kasy celne zarówno Gdańskie jak też i polskie zostały tem obciążone. Ponadto fakt, że około 60 proc. eksportu zboża z Polski przechodzi przez Gdańsk skłonił delegację gdańską do żądania pozwolenia na utworzenie w Gdańsku analogicznej instytucji eksportowej posiadającej te same prawa, oraz do przeprowadzenia rozrachunków pomiędzy gdańskimi a polskimi cełami, z tytułu zamianowanych kwotów. Oba żądania zostały przez syndykata nieprzyjęte i Gdańsk natł. stanowisko wycofując. Dopiero z chwilą nawiązania kontraktacji syndykatu z Schöner-concernem, Gdańsk okazywał się, że zostanie zupełnie pominięty złożył swą gotowość do przywołania do rozstrzygnięcia syndykatu. W myśli porozumienia polsko-gdańskiego otrzymał Gdańsk pewien przydział w ogólnopolskim kontyngencie wywozowym — przyczem eksportyrując gdańscy otrzymali jeszcze dodatkowe pozwolenia. W Gdańsku ma być utworzony na zasadach obowiązujących dla organizacji celnej oddział syndykatu polskiego, którego siedzibą jest Poznań. W ten sposób, co dotychczas i uciążliwych pertraktacjach został uregulowany stosunek Gdańska do polskiego syndykatu zbożowego.

Examin na pomocników ogrodniczych. Przed komisją organizacyjną Śląskiej Izby Rolniczej pod przewodnictwem prof. dr. Tomkiewicza z Cieszynej i referenta ogrodniczego Izby Rolniczej p. Włoska z Katowic odbył się dn. 11 bm. egzamin na pomocników ogrodniczych w Markach. Część teoretyczną odbyły się w szkole inżynierskiej Kierownik p. Trembaczewski ukończył ubikację, część praktyczną w ogrodach kałczych, wzorowo prowadzonych. W skład komisji egzaminacyjnej — według uchwały Izby Rolniczej z dnia 19 listopada — weszli pp. R. Spręcel-Cieszynej, T. Mikulski-Murcki, Wawrzyniec Herman-Bork i dyr. szk. ogrodn. p. Pysioł-Stromieński. Komisja ta będzie oddać stałe przeprowadzała egzamin ogrodniczy. Zdali z dobrym wynikiem egzamin następujący praktyczni ogrodnicy: Arnold Nawrat Siemianowice, Jerzy Rolnik Katowice, Józef Copek Lublińce, Marcin Mizera Siemianowice, Jan Dzierżawa Rybnik i Alfons Jedrosek Rybnik. Osobom tym przysługuje prawo tytułowania się: egzaminowany ogrodnik.

Katowice. Ważne zebranie członków Związku hodowcy mięsa na Wól. Śląskie o godz. 10-11 w Domu Związku w Katowicach. Sprawy ważne Obecność wszystkich członków konieczna.

Piotrowice. Zebranie Zw. Powst. St. o godz. 16 w sali m. Kramowicz w Piotrowicach. Świętochłowice. Ważne zebranie placówki Zw. Hallerczyków o godzinie 17 w sali p. Michałki przy ul. Bytomskiej.

Rydułtowy. Mieszczańskie zebranie placówki Zw. Hallerczyków o godz. 11 w lokalu p. Tytki w Rydułtowach, przy ul. Kortanowej.

Łąki. Ważne zebranie placówki Zw. Hallerczyków o godz. 16 w lokalu p. Kokota w Łąkach przy ulicy Siemkiewicza 1.

Poniedziałek, dnia 16, grudnia 1929.

Nikiszowiec. Zebranie Tow. Polak o godzinie 4 pop. w lokalu p. Knosali.

Środa, dnia 18, grudnia 1929 r.

Katowice. Zebranie kółka mieszczańskiego Z. O. K. Z. w sali Strzacho Ogródniczej, ul. Andrzeja 21. Referat.

Radio.

Program audycji:

Niedziela 15 grudnia 1929 r.

Programy polskie.

Katowice, Iala 488.7 m. — Godz. 10.15 transmisja nabożeństwa z Katedry Poznańskiej. 11.58 sygnał czasu z Obserwatorium Astronomicznego w Warszawie. hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie oraz komunikat meteorologiczny z Warszawy. — 12.10 poranek symfoniczny z F. harmonii Warszawskiej. — 14.00 przerwa. — 15.00 ks. dr. B. Rosiński: Z cyklu wykładów religijnych „Indyferentyzm”. — 15.20 inż. Adam Lechowicz: „Jak obchodzić się z obornikiem w podwórzu i w polu?”. — 15.40 koncert orkiestry robotniczej składów Solway. — 16.15 koncert popularny z udziałem zespołu instrumentalnego Polskiego Radia w Katowicach. — 17.15 A. M. szkowskiej: „Na szachownicy”. Podstawowe wiadomości o grze szachowej oraz aktualna dla zawodników miliońskich gry. — 17.40 koncert reprezentacyjnej orkiestry Polity Państwowej w Warszawie. — 18.30 Audycja Literacka z udziałem p. Haliny Czerniewskiej (recytacje). — 19.00 rozmowa, zapowiedź programu na dzień następny, komunikat Teatru Polskiego oraz przegląd widowisk. — 19.20 „Intermezzo muzyczne”. — 19.30 „Bery i bójki śląskie”. — Karł z Kocyndra — (prof. St. Ligon). — 19.58 sygnał czasu z Obserwatorium Astronomicznego w Warszawie. — 20.00 słuchowisko pogodny z Wilna. — 20.30 koncert muzyki romantycznej z Poznania. — 21.10 kwadrans literacki z Warszawy. — 21.25 dalsze ciąg koncertu z Poznania. — 22.00 festiwal z Warszawy. — 22.15 komunikat meteorologiczny z Warszawy, komunikat sportowy oraz zapowiedź programu na dzień następny w języku francuskim. — 22.35 komunikat prasowy PAT z Warszawy. — 23.00 Muzyka taneczna z Krakowa.

PROPAGANDA

musi Pana interesować

PROPAGANDA

jest tem czego Pan szuka

PROPAGANDA

zapełnił Panm korzystać

PROPAGANDA

wzmaga Pańskie zyski

PROPAGANDA

jest Pańskim wiernym doradcą

PROPAGANDA

jest organem przemysłowca

PROPAGANDA

jest pismem kupca

PROPAGANDA

jest lekturą każdego

PROPAGANDA

uczy sztuki sprzedaży

PROPAGANDA

uczy sposobów reklamy

PROPAGANDA

uczy dekoracji wystawy

PROPAGANDA

uczy wzniwie organizacji

PROPAGANDA

uczy racjonalnie oświetlać

PROPAGANDA

uczy nowych metod pracy

PROPAGANDA

jest drogą do dobrobytu

PROPAGANDA

jest w rękach tysięcy kupców

PROPAGANDA

kosztuje miesięcznie 15 zł 1/4 rocznie 8

PROPAGANDA

kwart 428 1 numer 21 150

Kupon na numer okazowy.

Jako czytelnik „Polski Zachodniej” proszę o przysłanie pod moim adresem

numera okazowego po renie wyjątkowej

(z nieterminowych zeszytów)

„PROPAGANDY”

i w tym celu załączam 0,75 gr w znaczkach pocztowych.

(Wyciąć i przesać.)

PROPAGANDA

Jedyną fachową czasopismo poświęcone sztuce

rozprawy reklamowe, organiz deklamatoryjnych wystaw

akcji: 1) racjonalnego oświetlenia

Warszawa Nowogrodzka 4 Tel. 411-49

Czy jesteś już członkiem

Og. Zw. Podof. Rez. R. P.

informacji udziela Zarząd Okręgowy

Katowice, ul. Plebiscytowa 1 IV piętro

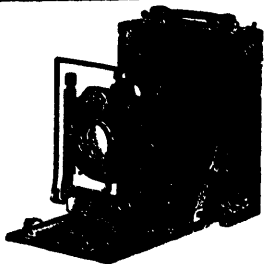

MAX WEICHMANN

Hurtowa i detaliczna, sprzedaż zboża, maki, artykułów spożywczych i paszy.

Największa nowość naszej firmy: 2½ kg. wyborowej maki pszennej opakowanej w chusteczki. — Codziennie świeżo mielony mak.

Aparaty fotograficzne

od najtańszych do najdroższych, po cenach konkurencyjnych i na dogodnych warunkach spłaty nabyć można jedynie w firmie

Jakób Scharf, Katowice

ulica 3 Maja nr. 11 w podwórzu na prawo

Płyty gwiazdkowe, jak również najnowsze szlagiery,

gramofony

znanej światowej marki w wielkim wyborze poleca

Roman Neumark

Dom specjalny gramofonów i płyt.

Katowice, ulica 3-go Maja 7, Tel. 2312.

Omnich Kina Colosseum, po prawej stronie stacji wjazdowej.

Konfekcje męską, damską i dziecięcą

oraz futra i pielisze pobyć w największym po najniższych cenach.

Za gotówkę.

Na spłaty.

Dom Odzieżowy J. Kroll
Katowice, ulica 3 Maja 23 / Tel. 1161

Kupie wille

w okolicy Parku Kościuski słoneczna z komfortem. Zgłoszenia do Admin. „Polski Zachodni” pod „Słoneczko”.

Najwyższe odzienia dla piana A. Tysza:

Wielki złoty medal P. W. K. 1924.
Dyplom zasługi P. W. K. 1929.
Medal państwowy 1929.
Wielki złoty medal Florencia 1929.
Grand Prix Florencia 1929.

Wylączna sprzedaż

Emanuel Witter

Katowice, 3 Maja 38.
Król. Huta, Sobieskiego 8.
Rybnik, Rynek 11.

2 wartościowe wystawowe planiny jeszcze do sprzedania!

Sprzedaż 1 wagonu nieprasowanego si-na

(6.110 kg.) odbędzie się w drodze licytacji dnia 17. grudnia br. o godz. 11. Ekspedycja Towarowa Brzoźny Śląskie.

Śląski Urząd Wojewódzki — Wydział Oświecenia Publicznego ogłasza

konkurs

na posadę pomocniczego woźnego państwowego gimnazjum z językiem wykładowym niemieckim w Bielsku.
Do posady przywiązane są pobory XVI (szesnastej) grupy uposażenia w myśl ustawy z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 listopada 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 118, poz. 847 z r. 1925).

Reflektanci zechcą wnieść podania wprost do Dyrektora państwowego gimnazjum z językiem wykładowym niemieckim w Bielsku w terminie do dnia 1 stycznia 1930 r., do których należy dołączyć:

- 1) metrykę chrztu,
- 2) poświadczenie obywatelstwa polskiego,
- 3) świadectwo zdrowia, wydane przez lekarza urzędowego,
- 4) deklarację życiową, udokumentowaną świadectwami i dowodami, z których niewątpliwie wynika musi ciągłość zajęć dotychczasowych.

Pierwszeństwo w nadaniu posady zastrzeżone jest wysłużonym wojskowym polskim.

Za Wojewodę:
Dr. Frerick, m. p.
w z. Naczelnika Wydziału.

Wiadomość dla Katowic i okolicy.

Dnia 25 listopada został otworzony przy ul. Poprzecznej Nr 3

Bazar Świąteczny

który postanowił uprzystępnić szerokim masom ludności nabyć towarów gwiazdkowych po nader niskich cenach, dostępnych dla wszystkich. Dział zabawek: baliki, wózki, rowery gry itd. oraz wyrobów skórzanych. Donosząc o powyższemu polecamy się taskawej namieci!

„FUTRA”

Pierwszą na naczelnia ludzkości.
M. Rotblum, Król. Huta Rynek 5
Poszukuje się nannu do praktyki.

LICYTACJA PRZYMUSOWA

W poniedziałek, 16 grudnia br. o godz. 12-iej mam sprzedawać w k. moze Sadu Grodzkiego przy ul. Marszałka Piłsudskiego 2 publicznie, najwięcej dajacemu za gotówkę:
3 aparaty radiowe 4.312 lampkowe Owini i Raiko, 1 maszynę Remington 1 walizę skórzaną, urządzenie interresu, stoły, szafy, ławeczki, lustra umywalki z marm., chońnik, kosmetyki, lampy, aparat ondulacyjny bi-ko, fotele, maszynę „Ideal” i inne rzeczy.

Tasarek, komornik sądowy

LICYTACJA PRZYMUSOWA

Dnia 16 grudnia 1929 r. o godz. 10-iej odbędzie się w Katowicach przy ul. Marszałka Piłsudskiego 60 u Firmy Dyrbusch przymusowa licytacja:
1 maszyn do wiercenia z silnikiem 1 pily maszynowej,
1 maszyn hoblarki
1 maszyn do pisania,
1 drzewa, znajdujacego sie na skł. dzie
najwięcej dajacemu za gotówkę.

MACISTRAT,
Urząd Wojewódzki.

Własnego **MEBLE** posiada na wyrobu i składzie

nowo otwarta

Pracownia artystyczna stołarska

Braci Kudek'kich

Katowice, Moniuszki 6, tel. 28-9

wykonuje wszelkie zamówienia na meble luksusowe i t. p.

Sezon zimowy

Największy i najspanialszy

HOTEL-PENSJONAT w KRYNICY

„Lwigród”

Otwarty cały rok

200 pokoi na 300 osób, ogrzewanie centralne, ciepła i zimna woda, radio w każdym pokoju.

Telefony — Windy — Ciepłota

Kawiarz — Wypiór — Restauracja — Banking

+ Przeciw chudości +

Przez życie naszerzo wspaniałego środka odżywczego „Plenusan” w krótkim czasie znaczne przybranie w wadze, wzmocnienie i pełne formy ciała. Również wzmacniający środek dla krwi i nerwów przez lekarzy polecane. 1 pud. zł 6, 3 nud. zł 15. — Dr. Gebhard et Co. Gdańsk Oddz 26.

Miód

prawdziwy pszczołowy, gwarantowany z własnych pasiek wysyłamy za zaliczeniem w puszkach:

KARPAČKI lecniczny na płuca serwa astme i zółdek. 5 kg. bitto zł. 37.50. 16 kg. zł. 75. —

DESEROWY 5 kg. bitto zł. 23.50, 10 kg. bitto zł. 43. —

PODOI SKI 5 kg. bitto zł. 18.20, 1 puszka z koszem 50 kg. netto zł. 155. Ceny obowiązują do 15. 12.

Spółdzielnia Pszczelarzy

„Pszczola”

Lwów, ul. Kopernika 20.

Miód Pszczołowy!

Tan'e na święta

Wysyłam tegoroczny pod gwarancją czysto pszczołowy miód wraz z blaszankami i onlatą nocztową ku zupełnemu zadowoleniu, 3 kg. zł. 11.50, 5 kg. zł. 17.50, 10 kg. zł. 32.00. J. Kwastel, Podwoleczyska, (Malonolska.)

Wysyłam tegoroczny pod gwarancją czysto pszczołowy miód wraz z blaszankami i onlatą nocztową ku zupełnemu zadowoleniu, 3 kg. zł. 11.50, 5 kg. zł. 17.50, 10 kg. zł. 32.00. J. Kwastel, Podwoleczyska, (Malonolska.)

Wysyłam tegoroczny pod gwarancją czysto pszczołowy miód wraz z blaszankami i onlatą nocztową ku zupełnemu zadowoleniu, 3 kg. zł. 11.50, 5 kg. zł. 17.50, 10 kg. zł. 32.00. J. Kwastel, Podwoleczyska, (Malonolska.)

Wysyłam tegoroczny pod gwarancją czysto pszczołowy miód wraz z blaszankami i onlatą nocztową ku zupełnemu zadowoleniu, 3 kg. zł. 11.50, 5 kg. zł. 17.50, 10 kg. zł. 32.00. J. Kwastel, Podwoleczyska, (Malonolska.)

Wysyłam tegoroczny pod gwarancją czysto pszczołowy miód wraz z blaszankami i onlatą nocztową ku zupełnemu zadowoleniu, 3 kg. zł. 11.50, 5 kg. zł. 17.50, 10 kg. zł. 32.00. J. Kwastel, Podwoleczyska, (Malonolska.)

Wysyłam tegoroczny pod gwarancją czysto pszczołowy miód wraz z blaszankami i onlatą nocztową ku zupełnemu zadowoleniu, 3 kg. zł. 11.50, 5 kg. zł. 17.50, 10 kg. zł. 32.00. J. Kwastel, Podwoleczyska, (Malonolska.)

Wysyłam tegoroczny pod gwarancją czysto pszczołowy miód wraz z blaszankami i onlatą nocztową ku zupełnemu zadowoleniu, 3 kg. zł. 11.50, 5 kg. zł. 17.50, 10 kg. zł. 32.00. J. Kwastel, Podwoleczyska, (Malonolska.)

Wysyłam tegoroczny pod gwarancją czysto pszczołowy miód wraz z blaszankami i onlatą nocztową ku zupełnemu zadowoleniu, 3 kg. zł. 11.50, 5 kg. zł. 17.50, 10 kg. zł. 32.00. J. Kwastel, Podwoleczyska, (Malonolska.)

Wysyłam tegoroczny pod gwarancją czysto pszczołowy miód wraz z blaszankami i onlatą nocztową ku zupełnemu zadowoleniu, 3 kg. zł. 11.50, 5 kg. zł. 17.50, 10 kg. zł. 32.00. J. Kwastel, Podwoleczyska, (Malonolska.)

Wysyłam tegoroczny pod gwarancją czysto pszczołowy miód wraz z blaszankami i onlatą nocztową ku zupełnemu zadowoleniu, 3 kg. zł. 11.50, 5 kg. zł. 17.50, 10 kg. zł. 32.00. J. Kwastel, Podwoleczyska, (Malonolska.)

Wysyłam tegoroczny pod gwarancją czysto pszczołowy miód wraz z blaszankami i onlatą nocztową ku zupełnemu zadowoleniu, 3 kg. zł. 11.50, 5 kg. zł. 17.50, 10 kg. zł. 32.00. J. Kwastel, Podwoleczyska, (Malonolska.)

Wysyłam tegoroczny pod gwarancją czysto pszczołowy miód wraz z blaszankami i onlatą nocztową ku zupełnemu zadowoleniu, 3 kg. zł. 11.50, 5 kg. zł. 17.50, 10 kg. zł. 32.00. J. Kwastel, Podwoleczyska, (Malonolska.)

Wysyłam tegoroczny pod gwarancją czysto pszczołowy miód wraz z blaszankami i onlatą nocztową ku zupełnemu zadowoleniu, 3 kg. zł. 11.50, 5 kg. zł. 17.50, 10 kg. zł. 32.00. J. Kwastel, Podwoleczyska, (Malonolska.)

Wysyłam tegoroczny pod gwarancją czysto pszczołowy miód wraz z blaszankami i onlatą nocztową ku zupełnemu zadowoleniu, 3 kg. zł. 11.50, 5 kg. zł. 17.50, 10 kg. zł. 32.00. J. Kwastel, Podwoleczyska, (Malonolska.)

Wysyłam tegoroczny pod gwarancją czysto pszczołowy miód wraz z blaszankami i onlatą nocztową ku zupełnemu zadowoleniu, 3 kg. zł. 11.50, 5 kg. zł. 17.50, 10 kg. zł. 32.00. J. Kwastel, Podwoleczyska, (Malonolska.)

Wysyłam tegoroczny pod gwarancją czysto pszczołowy miód wraz z blaszankami i onlatą nocztową ku zupełnemu zadowoleniu, 3 kg. zł. 11.50, 5 kg. zł. 17.50, 10 kg. zł. 32.00. J. Kwastel, Podwoleczyska, (Malonolska.)

Wysyłam tegoroczny pod gwarancją czysto pszczołowy miód wraz z blaszankami i onlatą nocztową ku zupełnemu zadowoleniu, 3 kg. zł. 11.50, 5 kg. zł. 17.50, 10 kg. zł. 32.00. J. Kwastel, Podwoleczyska, (Malonolska.)

Śląska Fabryka Likierów i Wódek

„UL”

Sp. z o. p.

Wielkie Hajduki - Tel. 5-37

Fabryka najprzedniejszych gatunków wódek i likierów.
Wina krajowe i zagraniczne wszelkich gatunków.

BLUM i BINDER

dawniej Maks Neustadt

Telefon 1226

Katowice, ul. św. Jana 5

Telefon 1226

Skład wykwiutnego obuwia F. L. Popper, All Ower i Welfit angli.

Śniegowce i kalosze różne marki krajowe i zagraniczne

1924 GENTLEMAN 30 ANG.

NIEGOWCE KALOSZE

GENTLEMAN

WYKWIUTNE ELEGANCKIE

Ochojski i Zogala

Katowice, ul. Kochanowskiego 10
Tel. 1802.

Warsztaty mechaniczne i konstrukcje żelazne. — Specjalność: Budowa chłodzi. Polecamy się P. T. rzeźnikom, hotelarzom i restauratorom do budowy chłodziń w najlepszym wykonaniu.

Pamiętaj!

Je tys. czytelników „Polski Zachodni” posiadają już nasze dobre zegarki po cenie 4.67 (zamiast 25 zł.) Na listowne zamówienie wysyłam pocztą płaski zegarek z dewizką, wyregulowany do minuty z 10-letnią gwarancją: lepszy gat. 5.25, 2 szt. 10.35; 4 szt. 20.50, lepszy gat. 6.50 i 7.50 i 9.50, zegarek ze świecącym cyferblatem 8.50 i 10.50 z nowego franc. złota 9.95, 12—, 14.50, kryty Am'ier 14.75, 17—, 19—, 23—, 28—, znanej marki „A. Moser” z długoletnią gwarancją 17.35, 18.75, 22—, te same z fr. nowego złota 24.50, 28.50. — Na ręce męski lub damski: 9.30, 12—, 14—, ze świecącym cyferblatem 17.75, 18—, 23—; łańcuszki z młotem złota 1.50, 2.50, 4—, 5—. Za kosztą przesyłki płaci kupujący. Dewizki od 7 zł. adresować Skład Zegarków „KOMERCJA” Warszawa, ul. Dzielna 45, P. 7.

Najładniejszym
podarunkiem
gwiazdkowym
jest dobry
zegarek

E. SACHWEH i SKA
Kraków, ul. Jagiellońska 1.

Na zimowa porę

polecam po cenach przystępnych: elektr. poduszki do ogrzewania, kompresy, opaski ogrzewalne, kapsle elektryczne świetlne, aparaty inhalacyjne.

Hermann Holzmann
ul. Teatralna 2 Katowice Telefon 810

Wielka
Sprzedaż Świąteczna
już się rozpoczęła

Udzielamy przy zapłacie gotówką aż do świąt na

Dywany *mości - dywaniki chodniki - kilimy*

narzutki, obrusy, koce, kokosowe chodniki, dywany linoleumowe, chodniki i dywany.

10% Rabatu Świątecznego
Na dywany ręcznej roboty i orientacyjne tylko 5%.

Dywan Walter

Młyńska 5. Katowice Młyńska 5.

Dywany

chodniki, firany, kapy narzuty, nakrycia i linoleum

Towary bławatne
jedwabne, wełniane, płócienne i bawełniane. Specjalne angielskie i bielskie materiały męskie.

Wielki wybór.
Rzetelna obsługa.
Ceny konkurencyjne.

Urzędnikom państwowym
dogodne warunki.

Adolf Szell

Król. Huta, Wolności 1
Filija Lipiny, Bytomska 13

LYON

FABRYKA BIELIZNY MĘSKIEJ

Katowice, 3-Maja 30 - tel. 2857

poleca bogaty zapas bielizny męskiej z materiałów krajowych i zagranicznych.

Ponadto przyjmujemy wszelkie gatunki bielizny do wykonania we własnym zakładzie tak ze swoich, jak i powierzonych materiałów.

DRESDEN-STREICSEN 390

Wylęczone Przedstawicielstwo na Polskę:
Dom Handlowy Henryk Politt Warszawa,
Zielna 45, K.

„DRUKOPOL”

Władysław Wierzbowski

Nowe Hakiuki, Szyb „Piast”

Telefon Król. Huta 3-45.

wykonuje druki, księgi handlowe,
djagramy. Dostawa materiałów piś-
miennych i biurowych.

Składnica Mleczarni Poznańskich

Właśc. Rudolf Bąk

Królewska Huta, ul. Jagiellońska 4 - Telefon 1442

poleca na zakupy przedświąteczne:
nabiał jak masło, sery, jaja, mleko
i śmietane.

Specjalność: masło deserowe i kuchenne.
Nabiał dla odsprzedawców po cenach hurtowych

Ubrania Wyekwipowania do Nart

Niewszereżne materiały
Korzystne ceny
Proszę zgnać nasz cennik

Friemel
Katowice
Dyrekcja 10

Nie zapomnieli!

Zanim kupisz meble...

Nasz system umożliwia Panu zakupić wprost we fabryce wykluczając nabywanie z drugiej ręki

Rok założ. 1880

Rok założ. 1880

Fabryka Mebli S. Manne

Kraków - Łagiewniki

Biuro sprzedaży: Kraków, Szpitalna 6. - Telefon 4074

Oferuje:

kompletne urządzenia mieszkalne i will etc. Sympliczne, jadalnie, gabinety, pokoje panieńskie, salony i urządzenia do przedpokoju. Meblroms, w najnowszym wyborze i najnowszych trendach.

Gwarantowana pierwszorzędna jakość.

Zaplan'a p'semne załatwianiu odwrotnie. Dogodne warunki.

Poradzenie kolejowe do Krakowa z Katowic

754, 918, 1084, 1389, 1518, 1618

Nie zapomnieli!

Nie zapomnieli!

„Radio” = Baterie

kieszonkowe
anodowe
oraz ogniwa w różn. wymiarach

wykonane z najlepszych surowców, znane zwłaszcza: ze swej dobrotliwej i jakości, długą używalnością, czystym i doskonałym wykonaniem, stała i ścisła kontrola zapewnia tylko dobry i trwały towar.

Tanio w zakupie - korzystne warunki płatnicze - żądać ofertę
Dostawa tylko z fabryki dla odsprzedawców

„Radio” Wytwórnia ogniwa galwanicznych
Królewska Huta :: Telef. 792

Czystość

Ilustrowany Miesięcznik Popularny

„Czystość” Szerzy zasady higieny i notuje czyny szlachetne!
„Czystość” Kto chce, aby w Polsce nie było brudu!
„Czystość” Kto pragnie, aby czyny szlachetne były wzorem dla wszystkich, szczerze zaś dla podraśl. pokoleń, ten abonuje „Czystość”!

Wydatek niewielki, Rocznie zł 6.—, Zagranicą Dól. 2.—

Ogl. wiersz mm. przed tekstem gr 60 — za tekstem gr 50.

Częstochowa

Warszawa

Krynica

Skrz. pocztowa 104

Skrz. poczt. 729

willa „P. Szwarca”

P. K. O. Nr. 15-960

pokój 21

W Częstochowie bliższych inform. udziela

Red. Lekarz-Dta Michał Grzeliec, Al. Najsw. Marii Panny 10 — Tel. 2-50

Zastępcy wszędzie poszukiwani!

Nr. wzorowy wysyłamy po otrzymaniu 50 gr w znaczkach poczt. na żądanie i gratis.

Nadzedł zwiastun jesieni i zimy

KATAR

nosa, krtani i chrypka
dłatego poleca się

PINOMETHYL

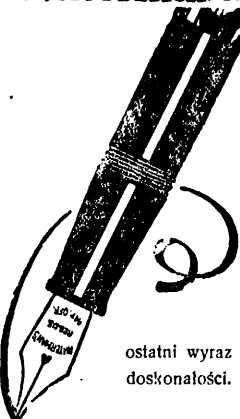
zarejestr. w Minist. spr. wewn.
p. Nr. 11981 w państw. Urzędzie
patent p. Nr. 18236

Pinomethyl używa się
przy ostrym katarze, nosa, krtani
i chrypcie - usuwa następstwa,
i jest środkiem drog oddechów.

Do nabycia we wszystkich
aptekach w Polsce i w Gdańsku.

Cena zł. 1.75.

Watermar'a

ostatni wyraz
doskonałości.

Główna Komenda Policji Województwa Śląskiego w Katowicach rozpisuje

przetarg

na szwie mundurów policyjnych a to:
1. 1300 kurtki
2. 1200 par spodni (brochesów) dla
policjantów pieszych.
3. 100 par spodni, częściowo obsz-
tych skórą, dla policjantów kon-
nych.

4. 300 płaszczy
Potrzebne sukno dostarczy Główna
Komenda Policji, wszelkie zaś dodatki
jak i skórę na spódnice kawalerskie
dostawca

Szwice kurtki i spodni częściowo na
miarę z przynależną z łenszemi dodat-
kami reszta szwie masowe według
numerów wielkości

Bliższych informacji udzieli Wy-
dział II-gi Głównej Komendy Policji
Województwa Śląskiego w Katowic-
ach, ul. Zielona 1, 28. pokój 79 gdzie
też można otrzymać warunki technicz-
ne szwie.

Termin do wnoszenia ofert w zapie-
czętowanych kopertach do 28 grudnia
1929 r. godz. 12.

Wadium 5% ceny oferowanego wy-
konania.

(-) Zótaszek, Inspektor
Główny Komendy Policji Wojev Śl

Śląski Urząd Wojewódzki rozpisu-
je ofertowy p'semny

przetarg publiczny

na roboty dla ubezpieczenia filarów
mostu kolejowego w Goczałkowicach.
Termin wnoszenia ofert upływa dnia
16. grudnia 1929 r. godz. 10. Do ofert
niezbędne dołączyć wadium w wysoko-
ści 5% sumy oferowanej. Bliż-
sze szczegóły podane są w „Gazecie Urze-
dowej Województwa Śląskiego” Nr.
39.

Za Wojewodę:

Inż. H. Zawadowski m. p.

Naczelnik Wydz. Robót Publicznych

Dyrekcja Kolei Państwowych w
Katowicach zwraca uwagę na mający
się odbyć w dniu 16 grudnia 1929 r.

przetarg publiczny

na wykonanie wewnętrznej instalacji
elektrycznego oświetlenia na dworcu
Nowy Biełów i Wielki Chelm. Szczegół-
y przetargu ogłoszony w Monitorze
Polskim Nr. 284 z dnia 10. 12. 1929 r.
i w Gazecie Polskiej Nr. 40 z dnia 8
12. 1929 r.

Okręgowa Dyrekcja Kolei
Państwowych.

Na Gwiazdkę

oolecam praktyczne podarunki jak: Elektry-
czne żyrandole, lampy ściągane, stołowe i
mocne najnowszych wzorów, po ściśle solid-
nych cenach. — Z własnej fabrykacji: aba-
zury, ampie p. p., oświetlenia choinkowe,
e'ktrycznie ogrzewane przedmioty domo-
we. — Zwróćcie się bez przymusu kupna
moje składki wystawione!

ELEKTRYCZNOŚĆ E. MOHR

Król. Huta, ul. Jagiellońska. — Filja: Lipiny,
ul. Król. Hucia 1.

Piece cyrkulacyjne

do ogrzewania:
składów
sal fabrycznych
gimnastycznych
i kinematograficznych
warsztatów

wykonywa

ST. WEIGT I SKA

Łódź, ul. Senatorska 22

Adr. telegr.: Weigtes-Łódź

Zastępcstwo:

Dom Handlowy i Techniczny

PILOT

Sp. z ogr. odp.

Katow'ce, Rynek 8 - Tel. 434-1769

Gramofony

(Electrola, Parlophon, Columbia)

Płyty

największy wybór.

Na instrumenta 10 % rabatu.

Dogodne małe raty.

„GEMA” Dom Muzyczny

Katowice, ul. 3-go Maja 19

Zawsze pożądane na gwiazdkę są:

Podarunkowe koszty i delikatosowe

w ogólnie znanym gustownym wy-
konaniu i po wszystkich cenach u

M. KOENIG

Królewska - Huta

ul. Dworcowa 1 — Telefon 1061

Proszę oglądać te koszty i wzorowe w mo-
ich oknach wy-tawowych oraz zamówienia
na czas oddać. Pierwszeństwo mojej firmy:
Dostawa nastąpi dyskretnie.

„FALA”

Polskie Zakłady Papiernicze Sp. z o.o.

Tel. 68 Dziedzice Tel. 68

Masowy wyrób tektury falistej, welna
papiernicza. Specjalne opakowanie dla
przemysłu chemicznego perfumowego,
spożywczego, cygarowego, szklannego
oraz dla lakierni.

Składnica Mleczarni Poznańskich

Właśc. Rudolf Bąk

Król. Huta, ul. Jagiellońska 4. Tel. 1442

poleca na zakupy świąteczne:

Specjalność kosze podarunkowe
wszelkiego rodzaju delikatesy, wina gronowe
i owocowe Makowskiego oraz wszelkiego
rodzaju towary świąteczne.

Szkoła Szoferów „Auto”

Katowice, Konopnickiej 5 — Tel. 2430

Nowy kurs zawodowy

rozpocznie się 1-go stycznia 1930 r.

Zapisy przyjmuje się codziennie w godz. 8—17. Zelo-
żenia na kurs amatorski i dokształcający przyjmuje się stale

Akuszerki

otrzymują wszelkie artykuły do
o'iegnacii, jak przepaski przez-
ciało, hegary (fregatory), pod-
kładki gumowe na łóżka, wate,
tamoony i t. d. w bardzo dobrych
gatunkach i tanio we firmie:

R. Stiller, Królewska Huta, Rynek 2.

Wszystka uskuteczniamy również pocztą.

Poradnia

Artystyczna

w Związku Artystów Plastyków
w Krakowie przy pl. św. Ducha 1
udziela wyczerpujących informacji
oraz przyjmuje zamówienia w zakre-
sie rzeźby obrazów (portrety), sztuki
kościelnej, dekoracji wnętrz, ilustracji
książek, grafiki (ekslibris), odna-
wiania obrazów zdolnością sztuki
stosowanej, afiszy i reklam. — Biuro
„Poradni” otwarte codziennie od godz.
11 do 1-el. — Tel. Nr. 1708.

Dodatek tygodniowy „Polski Zachodnie” poświęcony nauce, literaturze, sztuce i sprawom oświatowym.

Higiena mowy i szkolnictwo.

Dużo obraduje i píše się o reformach naszego szkolnictwa, lecz zapomina się, jak ważną dla nauczycieli i kształcącej się młodzieży rolę odgrywa głos...

Stowarzyszenie Dyrektorów Polskich Szkół Średnich — Kolo Śląskie — za inicjatywę Sekretarza Koła, Dyrektora Państw. Gimnazjum Męskiego w Mysłowicach Dra Londońskiego i Dyrektora Państw. Seminarjum Nauczycielskiego Męskiego w Mysłowicach, Prof. Chciuka, przeznaczyło dla tej sprawy w roku bieżącym dwa posiedzenia w dzień 4. 6. i 25. 11., zapraszając na referenta Ks. Dr. Wilczewskiego z Katowic, który od dwóch lat prowadzi kursy higieny mowy we wspomnianem Seminarjum w Mysłowicach.

W pierwszym wykładzie p. t. „Higiena mowy i jej zastosowanie w szkolnictwie” prelegent rozwiódł się nad celem, programem i metodą tej nauki. Każdy mówca powinien tak przemawiać, żeby słuchacze go dobrze zrozumeli i z przyjemnością słuchali, zarazem zaś powinien szanować swoje gardło, żeby nie nadwyrężyć organów mowy i przez to nie nabawić się fonoastenji i przykrych jej następstw. Higiena mowy, kierując się zasadą „osiągnąć najlepsze wyniki przy najmniejszych wysiłkach”, uczy metodą praktyczną, jak należy podczas mówienia oddychać, jak można mówić wyraźnie, dźwięcznie, głośno, nie zadając gwałtu krtani. W drugiej części referatu Ks. Wilczewski oświetlił znaczenie higieny mowy dla szkolnictwa. Badania przeprowadzone przez fachowe powagi Państw. Laboratorium Fonetycznego Uniwersytetu w Hamburgu na kilku tysiącach dzieci, wykazały, że nieprawidłowe funkcje głosowe, nawet dotkliwe uszkodzenia organów mowy bardzo często występują już wśród młodzieży, nie więc dziwnego, że b'aki te, nie usunięte w latach szkolnych, powiększają się i stoją na przeszkodę e przedwzrostkiem tym, którzy, jak up. ksiądz i nauczyciel, ciągle posługiwali się muszą głosem. Dalej prelegent podkreślił doniosłość higieny mowy dla śpiewu, dla dykcji i wogóle dla kultury czystego języka.

Drugie zebranie było poświęcone zwiędzeniu pracowni Ks. Dra Wilczewskiego, gdzie zademonstrowano uzyskanie na foretycznych kursach w Mysłowicach rezultaty. Różnemi bowiem aparatami sposób mówienia został zarejestrowany przed kurem i po ukończeniu, tak, że można obiektywnie i poglądowo porównywać się o postępkach. Stwierdzono np. za pomocą sferometry, że pojemność płuc wzrosła o 1/3, 1/2, 3/4 litra i więcej, co oczywiście wychodzi na korzyść całego organizmu. Porównując kymograficzne wykresy oddychania, uczestnicy mogli zaosserwować, jak powierzchownym, nieregularnym było oddychanie kandydatów podczas mówienia albo śpiewania, a jak znacznie to poprawiło się po odbyciu kursu. Wrażenia, szczególnie silne, wywarły na dykcję głosu, uskutecznione przez fonograf. Tu można było słyszeć, do jakiego stopnia artykulacja (wyraźność) oraz jak pomyślne zmiany wywołują estetyczne ćwiczenia — w zakresie dykcji — prowadzone na podstawie higieny mowy.

W toku obrad Ks. Wilczewski podał do wiadomości, że J. E. Ks. Biskup Liślecki powierzył mu prowadzenie kursu fonetycznego w Śląskiem Seminarjum Duchownem w Krakowie. Wydział

Uczdymy pamięć Wielkiej Polki!

O dar narodowy dla Marii Curie - Skłodowskiej.

Zapewne niema dziś człowieka, któryby, interesując się sprawami bieżącymi, nie znał imienia wielkiej uczoney, którą cały świat dziś sławi, a która zawsze podkreśla swe polskie pochodzenie. Ojczyzna zaś nasza może być dumna ze swej Wielkiej Córki, bo przynosi Ona jej poszanowanie polskiego ducha i polskiej nauki.

Ludzkość cała jest Jej wdzięczna za dar, jakim ją obdarzyła — odkrywszy rad, środek dziś niesłychanie ważny w lecznictwie. Czcij ją ludzkość i za to, że Jej odkrycie nie stało się dla Niej, jak dla wielu wynalazców — kopaliną złotą, nie czerpie zeń żadnych zysków, wszystko składa na ołtarzu nauki i poświęcenia się dla ludzkości. Ta Jej (tak rzadka dzisiaj bezinteresowność budzi w społeczeństwach świata odruch wdzięczności i uznania, próby uczczenia Jej pamięci jakimś żywym pomnikiem. Już w Londynie droga składkę powstał Zakład leczenia' rada im Curie-Skłodowskiej. Podobnie i Amerykanki' goszcząc naszą Rodaczkę, zebrały 50.000 dolarów, sumę potrzebną na zakupienie i grama radu, przeznaczonego przez p. Curie-Skłodowską na Instytut radiowy, któremu specjalnie poświęca wiele starań, tembardziej, że takie instytucje posiadają inne państwa europejskie (Włochy, Francja).

W Polsce w r. 1925 odbyło się wprawdzie poświęcenie kamienia węgielnego pod budowę Instytutu Radiowego Jej imienia (który mialby być urządzony, na wzór Instytutu Curie w Paryżu) jednak z braku funduszy budowa tegoż jeszcze nie jest ukończona. Dopiero w ostatnich czasach następuje poprawa. A Towarzystwo Instytutu Radiowego im. M. Curie-Skłodowskiej, któ-

regó protektorat objął P. Prezydent Ignacy Mościcki, zaczyna pośpieszną pracę, którą można mieć nadzieję, iż rychło ukończy.

Pomyślano również o przyszłych pracownikach Instytutu, których kształci się od szeregu lat w Paryżu pod Prof. Dr. Regan'a, kierownika działu lekarskiego Instytutu Curie. Praca komitetu, w którym obok P. Michaliny Mościckiej pracuje dzielnie grono naszych pańdziałaczek, pragnie obecnie ześrodkować wszystkie siły i chęci uczczenia Wielkiej Uczoney, zwraca się więc do ogółu organizacyj, stowarzyszeń a przede wszystkim związków kobiecych. Komitet żywi nadzieję, że każda Polka oceni ważność podjętego dzieła i w okresie emancypacji godnie przyjmie w swe ręce realizację pięknej myśli, dzieła, które wieki całe mówić będzie o Wielkiej Polce*).

Ze sprawa ta życzliwie będzie przyjęta przez społeczeństwo, świadczy fakt powstawania w innych miastach Polski (Lwów) lokalnych komitetów dla złączenia swych wysiłków z pracami stolicy. Taki Komitet powstać winien i na Śląsku.

Gdy cały świat tak dziś docenia zasługi Siostry, my Polacy powinniśmy uważać tę sprawę za punkt honoru narodowego i wszyscy wedle możności przysięść z pomocą zbrojnego dzieła. Niechaj w uczczeniu Wielkiej Uczoney nie braknie Jej własnych braci, nie braknie i przedstawicieli ziemi śląskiej!

W a r s z a w a, w listopadzie.

Wł. H. Sala.

) Dla informacji podaję adres Komitetu: Towarzystwo Instytutu Radiowego im. Marii Skłodowskiej-Curie — Warszawa, ul. Wawelska 3.

Oświecenia Publicznego zaś zgodził się na wniosek Dyrekcji Seminarjum w Mysłowicach, na badania kandydatów przez lekarza-laryngologa dla stwierdzenia i usunięcia ewentualnych organicznych wad narządów mowy. Udało się pozyskać na ten cel p. Dra med. J. Górniego, fachowego lekarza, kierującego kliniką chorób gardłanych w Lecznicy Brackiej w Katowicach. Dla alumnów Seminarjum Duchownego w Krakowie objął te badania p. Dr med. Eug. Klasa, kierujący kliniką chorób gardłanych w szpitalu Bonifratrów w Krakowie. Wybitni ci laryngolodzy oddają się tej pracy z prawdziwym poświęceniem i zasługują się przez to niezmiennie sprawie wychowania młodzieży w dziale dotąd tak bardzo zaniedbanym.

Wkońcu Ks. Wilczewski drogą autolaryngoskopji dał wgląd w budowę i funkcje władzeł głosowych. Demonstracja ta może najsilniej przemawia do przekonania, jak troskliwą opieką należy otaczać delikatny ten instrument, który sprostać musi olbrzymim wprost wymaganiam.

Podczas dyskusji uznano wielką załug naszych wnańdz, które zaprowadziły higienę mowy w charakterze profylaktycznym (zapobiegawczym) dla kandydatów na nauczycieli, zarazem wspomniano się jak najusilniej o przyszłość z pomocą nauczycielom czynnym, już to męczącym się z powodu braku techniki umiędzielnego mówienia, bądź to cierpiącym już na znaczne niedomaganie głosu. Poza tem dyskutowano nad możliwością włączenia tej nauki do programu Instytutu Pedagogicznego w Katowicach celem uprzywilejowania jej szerszym sferom nauczycielstwa.

Nuna Bieleńcówna.

Norwowska muza.

Z przeliceń wielkich, niedomówień cienia,
Z gran' u woli, z niezłomności trwania
Z marmuru bólu i zmagania
Z draperji dzieł, starych państw oblicza
Z fresków Pompei, narodowej dumy
Z mytów i kultur starożytnych pieśni
Pieśni o słowie, bohaterstwa mece,
Budzi się wieszczka, jak mocarna Nike,
Norwowska muza!
Z pomurów domu zapamiętała w siebie,
Z filozoficznych rozpoznawań kręgu,
Wytryska muza, niepoznana z lica,
Którą na imię „Tajemnicę”
N'oodgadniona, jako sfinansów t'warze
Która ze szczytów, wleździe w nędz siedziska.
Harda a dumna wciąż!
Orlica!!!

Borys Sław.

Eteryczne przesło.

Z cyklu: Boczna antena.

Cały wszechświat się skupił w każdej głuchej włosce —
Śpiewa ci Europa w najdalszej prowincji —
Dźwięczy ludzkość trutmem — w obcoznanioz głośno:
(Nawet o tem nie myślał gozajny da Vinci!)
Paryż, Berlin, Warszawa, Praga, Wiedeń,
Londyn —
Jakby dźwięki podały sobie do uścisła:
Śleć tai nierzeczalnych — spłóta wszystkie ludy —
Niema nic dalekiego — wszystko jest już bliskie...
Tańczy świat w rozgłosniku — jak w zwierciadle wklesła —
Nie znamy obcych krań i niema przestrzeni:
Wszystko z sobą spoli, skąd niewidzialnie przesłom —
Most — biorący początek na każdej antenie.

Rok 1920-ty.

Dziennik „Paris Presse” drukuje artykuł pła Anquetilla o książce Marsz. Piłsudskiego p. t. „Rok 1920-ty”. Na wstępie artykułu autor oświadcza, że chociaż dzieło Marszałka jest pracą taktyczną i naukową, interesuje ono jednak czytelnika narówni z naciekawszymi powieściami, albowiem zawiera wiele osobistych wrażeń Marszałka i sprowstawań różnych oświadczeń głównodowodzącego sił rosyjskich. Szczęśliwą mieli myśl wydawcy, dodając do tego dzieła tekst książki Tuchaczewskiego. Dzięki temu czytelnik może sobie wyrobić pogląd osobisty na sprawę, mając do rozporządzenia wszystkie jej elementy. Marszałek Piłsudski nie żada, abyśmy mu wierzyli na słowo. Od nas jednych zależy zadać sobie trud zastosowania znanej zasady Descartesa, że nie należy niczego przyjmować za prawdę, nie stwierdziwszy przedtem samemu słusności danego twierdzenia. W podobnie lojalny sposób prowadzona dyskusja wzbudza pełne zaufanie, gdyż pozwala stanąć w obliczu nagiej prawdy — rzeczy tak trudnej dla historyka do osiągnięcia.

Kapitałne dzieło Marszałka Piłsudskiego ma doniosłe znaczenie zarówno dla czytelnika francuskiego, jak i dla czytelnika polskiego. Gdy zastanowimy się i przeniesiemy na chwilę w tę pełną niepokoju atmosferę, która otaczała w lipcu i w sierpniu 1920 r. Polskę, gdy każdego dnia czerwone armie coraz bardziej zbliżały się do Warszawy, to faktycznie dojdziemy do wniosku, że i my, Francuzi, byliśmy narażeni na jednakowe niebezpieczeństwo z naszymi przyjaciółmi-Polakami. Trwoga nas ogarnia na myśl, co by się stało, gdyby Polska tama została przerwana przez Tuchaczewskiego. Streściwszy sytuację polityczną i taktyczną na początku 1920 r., ostateczne rozbicie Denikina i Kołczaka, pozwalające Sowietom, według słów Tuchaczewskiego, rzucić wszystkie swoje siły zbrojne na Polskę, wreszcie pochód Marszałka Piłsudskiego na Kijów, pos. Anquetil opisuje udział w wypadkach Francji oraz udzielenie przez nią Polsce pomocy, której odmówiły inne mocarstwa Ententy.

Oprócz licznych transportów amunicji, które zresztą przybyły na miejsce przeznaczenia po stanowczem starciu sił przeciwników, Francja wysłała do Polski misję wojskową z gen. Weygandem na czele.

Piękna książka Marszałka Piłsudskiego rzuca pełne światło na wszystkie szczegóły jego zbawionego manewru. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że świetne zwycięstwo nad Wisłą było zwycięstwem czysto polskiem. Gen. Weygand mówi o niem, że operacje wojskowe wykonane zostały przez generałów polskich według planu ściśle polskiego.

„Rok 1920” jest dziełem nadzwyczajnym i wobec tego dostępnym dla każdego niefachowca. Autor przeżywa sam fakty, a opisując je ze świetnym humorem, w wyrażeniach pełnych siły i barwności obrazów, zapełniając lukę w w historii wypadków, które znane nam były niedokładnie. Książka Marszałka Piłsudskiego pozwala nam lepiej zrozumieć osobę Budowniczego Państwa Polskiego i zdać sobie również sprawę z tego, czego oczekiwac możemy od kraju i ludzi, którzy potrafili wybrnąć z sytuacji wysoce trudnej i tragicznej w sposób najfantastyczniejszy, który zna historia. (P. A. T.)

Dziś Głównie.

My.

Współczesności poświęcam.

„Nil mortibus a Jul est:
Caelum ipsum potius stultitia
nostra” —
Horaceus, Car. I, 3.

Wstydzimy się cichych szeptałów —
i dziwnych serca odruchów:
Cały nasz dzień rozbiliśmy —
W błękitach, szklanych oknach.
Wnętrzne, tajemne pogwary —
Stały się nam jakimś mitem
„Życie!” wciąż „życie!!” krzyczymy —
i wciąż zmagamy się z bytem.
Idziemy naprzód bez haseł
I znamy już tylko cele:
Największym dobrem ludzkości —
Samochód jest i propeler!...
Codzienny kurs z gmachu giełdy —
Duszę płomieniem nam pali:
Rytm naszych serc przyspieszają —
Łąki żelaza i stali.

Z oczu tłum zniknął widziadeł —
Miewamy czasami wizje:
Nie śmieję się — mówię poważnie —
Kapitał, procent, prowizja!...

Wielkich brył — miast kafeofonia
Pieśńwie dzwoni o uszy:
Pieśń rozkrzyżowanej ulicy —
Słodką melodią jest duszy...

Lśni miasto gwiazdami reklam —
Rosną z betonu posąg: —
Przez dzień i noc suną w wieczność
Pełne i ciężkie pociągi.

O nasze Fata Morgany —
I utracony kwiat marzeń!
Wciąż jeden obraz widzimy —
Szyny, zwrotnice, wirale...

„Triumf!” wciąż „triumf!” krzyczymy —
Jesteśmy u pragnień szczytu:
Wszystko o wszystko już znamy —
Czerń ziemi i toń błękitu!

I ja szary ziemski rólak —
Z ciałem przez was, zapomnianych
Chcę złożyć hołd współczesności —
I wam, co jesteście — pany!...

Choć ukochałem więc słońce —
I znam „tak zwane” uczucie —
Przyjmcie, mnie przyjmcie do siebie:
Wy władcy — „t. zw.” ludzie!

O pokłoń! o hołd naszym czasom!
Żyjemy od Spartan prościej:
Precz więc — o precz drżenie serca —
Cześć ci, o cześć współczesności!

Wyrób fabryki Sarotti

Nuna Bieleniówna.

Szron.

O poranku białutki iskry się na ziemi,
Na dachach, drzewach, płotach
Drobnutki pyłek,
Szron!
Dzień wstał rumiany, mrozem wywołany
Czerstwy, jak buziak młody.
Szron się na grudzie w kręte linie złożył
I wode w rowle ściał na szklistą masę.
Z drzew poobrywał już ostatnie liście,
Na trawach pokładł swe puszyste pytki,
W koronach tkankę.
Na murach skrośił błogotwórcę runy,
Wszędzie się wiliżnął biały
Srebrzystym skrzytył deszczem!
A teraz ranek taki ubielony, taki świąteczny,
zdrowy!

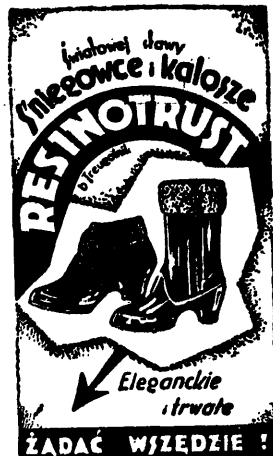
Jeno się w słońcu wibrują młoci,
Tysiącem barw rozchylany,
Jeno diamentów smugi ciska w oczy
Jeno śnieg złoty prószy.
Białutki, zimny szron!

Nuna Bieleniówna.

W księżycowej powodzi.

Noc taka cicha... taka jasna... biała...
Wszystko się w jaśni księżycowej pławi,
Wszystko się nurza w srebrnym smug potopie...
Kędyś z moczarów, na rozchylane łaki,
Tuman się mleczny anży podartej niesie,
I polza, czal — — — pada — — —
Drzewa w poświecie długie ścieła cienie,
I tajemnicza podzwaniają gędźbą:
Tylko u stóp ich jakiś smęt się korzy
Przemyka chyłkiem, głoń i rozpada
Po łakach — — — polach — — — dalach — — —
Tylko samotność chodzi zadumana,
Podnosi lica w jasny krag księżycą
I czyłś imion, czyłś twarzą pyta,
Co zmierzchny w czasie dali — — —
I tylko płaszcz mgieł ramiony ją mota,
— — — przesiąka, zżina, łamie — — —
I tylko miasmo strugi srebrne teje
Na śpiącą, cichą ziemię — — —

Popiera! przemysł! rodzimę a dasz pracę bezrobotnym.

Z ruchu wydawniczego.

„Na przedpolu historii” — Najnowsza praca mra Wacława Lipińskiego. Polska literatura historyczna uzyskała ostatnio nowy cenny nabytek. W tych dniach ukazał się na półkach księgarskich pokazany, na doskonałym papierze wydany tom „Szkiców, recenzji i polemiki” p. t. „Na przedpolu historii” pióra głośnego już dzisiaj historyka najnowszych dzieł polskich młoda dra Wacława Lipińskiego.

Mimo nieustannych ataków prasy, wrogiel obozowi ideowemu, z którego wyszedł autor „Szkiców i bajrydy” — ataków, mających na celu obniżenie wartości prac młodego historyka, mra. Lipiński nie ustaje w wysiłkach, by oczyścić pole historii najnowszej z kłamstw, fałszów i rozmyślnych przeinaczeń. Jako historyk i żołnierz zarazem w obronę tego, co za przewodem Józefa Piłsudskiego dla państwa i jego wielkości zostało uzyskane — widząc jasno zgodne ze wszechstronną staranią, by wysłuch Wodza i pracę żołnierską zakłamać, zniekształcić i na bezdroża fałszu sprowadzić — aresywnie może, śmiało i namiernie, n. żby z chłodnego obiektywizmu historyka wypadło — broni Wacław Lipiński zdobytych pozycji, oczyszcza przedpole polskiej historii: namówszel.

A że czyni to z talentem, łącząc z temperamentem p.óra głębokie znawstwo dzieł ostatniej Polski — „szkice, recenzje i polemiki” młoda Lipińskiego, wydane w powyższym tomie „Na przedpolu historii” czytają się z niesłabnącym zainteresowaniem i z niemiłym dla czytelnika pożytkiem. Rozmieszczone w ostatniej pracy szkice, jak „Od Korzona do Kukieła”, „Historyczny tragizm w postaci Żółkiewskiego”, „Geneza odrodzonego Wojska Polskiego”, „Pierwsze boje Józefa Piłsudskiego”, oraz ostre ciete polemiki z gen. Michałsem czy dr. Hincza i oryginalne nawskroś sady o pracach Kosack-Szczukiel, Dunin Kozielski itd. — stanowią zbiór pełen nieprzemijającej wartości, z którym zapoznać się winien każdy myśliciel obywatel.

Kilka słów o muzyce francuskiej

W związku z akcją koncertową Państw. Konserwat. Muzycznego — która w tegorocznym programie przewiduje koncerty, poświęcone muzyce francuskiej, podajemy niniejszy informacyjny artykuł.

Red.

Kultura francuska jest jedną z najstarszych i jedną z najpotężniejszych kultur chrześcijańskich.

Wystarczy wspomnieć o fali trubadurskiego i trawerskiego pieśniarstwa, — by uzmysłować sobie, jak silne było promieniowanie umysłowości francuskiej nazwęnatrz od samego zarania jej istnienia.

Czytając utwory niektórych trubadurów, jak Peir d'Auvergne, Guillaume de Cabestain, Thibaut de Champagne i dziś, po tysiącu lat trudno się oprzeć ich czarowi; odczuwa się w nich nie tylko pierwsze techniczne przysiężenie rozkwitu francuskiej kultury, ale i zapowiedź tego przepięknego prądu: wszechludzkiej kultury, który zowie renesansem.

A kiedy powiew odrodzenia pchnął umysłowość europejską na nowe tory — światłowemu muzyka francuska stała się światłowemu ruch duchowym, dorzucając do każdego nowego przejawu myśli muzycznej swoje Ważkie słowo zdrowym, galickim, nacechowane duchem.

Każdy okres rozwoju muzyki znalazł w francuskiej muzyce swój najpełniejszy wyraz — zawsze wierny w swych właściwościach stylu charakterowi rasy gallickiej.

I tak — kiedy na glebie niderlandzkiej techniki polifonicznej powstała w 2-jej połowie XVI stulecia we Włoszech szkoła wokalne kompozycji a cappella — — — znajduje ona piękny oddźwięk u kompozytorów francuskich, jak Clement Jannequin.

Kiedy wpływy renesansowej estetyki zrodziły w Florencji na przełomie XVI i XVII w. nowy gatunek muzyczny: operę — gallicka twórcza myśl muzyczna zawiadnęła nową formą, stwarzając sobie z niej wiedzienne pole zaakcentowania cech narodowych francuskiego ducha. (Twórcą narodowej francuskiej opery jest naturalizowany we Francji Włoch Jan Chnc. Lully.)

Kiedy w XVII stuleciu rozwinął się na podstawie techniki generalbasu polifoniczny styl instrumentalny i osiągnął swój najidealniejszy wyraz w XVIII w. w twórczości J. S. Bacha — znalazł i ten gatunek kompozycji muzycznej swój godny odpowiednik w kulturze muzycznej narodu francuskiego w klawesynistach z wielkim Couperinem na czele.

Skoło głos kultury muzycznej Francji w chórze narodów europejskich jest w tak doniosłe wyposażony akcenty — nie zadziwi nas, że są w historii muzyki światowej chwile, kiedy staje się on dominującym.

Do takich chwil należy np. XVIII stulecie, kiedy to kultura francuska załaziła swym przemożnym wpływem całą Europę w sposób podobny, jak w następnym wieku oręż napoleoński.

Nietylko etykieta, stroje i zwyczaje francuskie stały się modne na całym świecie, nietylko literatura i język — ale i francuska muzyka.

Gracja menuetta jest parolem tego okresu dziejów kultury; w podręcznikach kompozycji wszystkich narodów podają wedy autorowie obszerne recepty komponowania „w francuskim stylu”. Bywały, jak wiadomo — w tych podręcznikach i rozdziały poświęcone polskiemu stylowi!

Hegemonia kulturalna ducha gallickiej rasy nad całym światem cywilizowanym stała się niezaprzeczona. Nawet Niemcy, których rasowe cechy są jak skrawem przeciwieństwem lekkości i umiaru gallickiego, wloką się za triumfalnym rydwanem francuskiej kultury.

Fryderyk Wielki postępuje się francuskim językiem i otacza się francuskimi artystami.

Naśladownictwo francuskich manier budzi w łonie niemieckiego narodu niełatwą reakcję. Niemcy uświadamiają sobie swą śmieszność: wszak są w czasie swej kulturalnej zależności od Francji podobni do niedźwiedzia tańczącego menuetta.

Wywiązując się walka na polu kulturalnym, w której następstwie Niemcom nietylko, że udaje się wyzwać z pod

jarzma umysłowości francuskiej — ale która w dalszej fazie przechodzi kolejno w epokę silnych wpływów germańskich w muzyce francuskiej.

Mężem, który ugruntował przewagę niemieckiej muzyki na światowej arenie, jest genialny reformator operowy Ryszard Wagner (1813—1883).

W XIX w. ulegają niekiedy kompozytorowie francuscy wpływom niemieckiej kultury. Do kompozytorów tych zaliczamy przede wszystkim Ces. Francka (1822—1890) poniekąd Hect. Berlioz (1803—1869) oraz K. Saint-Saësa (1835—1923), (na polu opery Meyerbeera) i wielu mniejszych twórców.

Pod koniec XIX w. muzyka francuska wyzwała się jednak z naleciałości germańskich i stała się znowu idealnym rzeczniczkim rasowych cech swego narodu, ujętych w formy artystyczne.

Twórczość takich kompozytorów, jak Kl. Debussy (1862—1918), Gabr. Faure (1845—1924), M. Ravel (1875) jest najczystsza inkarnacją muzyczną francuskiego ducha.

Narodowy charakter muzyki francuskiej jest hasłem współczesnych kompozytorów francuskich, z których największą sławę zyskują: Fl. Schmitt, Pu-lence, Milhaude, G. Auric, R. Ducasse, A. Honegger, Roland-Manuel i in. (prócz wymienionego już Ravela).

F. Sachs.

„FILM”

DODATEK TYGODNIOWY „POLSKI ZACHODNIEJ”, POŚWIĘCONY SPRAWOM FILMOWYM I KINOTEATRALNYM

Pod redakcją p. p. W. Wyszomirskiego i W. Kobiaka.

Emil Schauer.

„Polskie sławy”.

Ridendo castiga mores.

(Wysmiewaniem poprawia obyczaje.)

Jesteśmy narodem wielkim i słuszenie posiadamy naszą narodową dumę. Duma ta każe nam często, z łatwo zrozumiałego „patriotyzmu”, chełpić się naszymi sławami. Szczytem naszej łaski i uznania jest przyrównywanie kogoś obcego do naszych „znakomitości”. Nie jest też to takie łatwe i byle kto — napewno nie dostąpi tego zaszczytu. Tylko wybitnie utalentowanych przyrównujemy do „naszych” sław!

Z prawdziwą też radością przytaczam, że „w Filharmonii warszawskiej wystąpił przy szczelnie wypełnionej sali, nasz polski Caruso... Kiepara”. Dla takiego Carusa, to chyba nieładna zaszczytu, że go czynimy porównać... z naszym znakomitym Kieparą.

Albo. — Żyje sobie w Warszawie, pierwszorzędnym aktor Borusław Samboński. Nie szeszenego Sambońskiego wzięli do filmu... i „kazali mu grać”. Chłop zacny, rzetelny, o nieprzeciętnym talencie, wykonał swoją rolę tak, że nawet warszawiści — do nich bowiem należy obowiązek przyrównywania i pasowania na „sławy” — orzekli zaraz, że Samboński to jest... polski Jannings. No i co? Chodzi sobie teraz Samboński po Warszawie i jak go ktoś woła? — Panie Samboński. — to się nawet nie obejrzy. Trzeba za nim krzyczeć — Panie Jannings! I tak ni z tego — ni z owego, dostąpił Samboński zaszczytu, żeśmy go przezawali „polskim Janningsem”.

Kreci! a nawet wykreci! polski obraz „Mocny człowiek”. Wśród kilku aktorów, wystąpił w tym filmie młody aktor p. Artur Socha, który pierwszy raz „grał do filmu”. I widocznie warszawiści byli z jego rolą zupełnie zadowoleni, bo zaszczytli go porównaniem „Socha to — polski Veidt”. Natomiast reżysera Gardana, twórcę filmu „Polniaster Tagielaw” zrobili... polskim Lubitschem.

Wiadomem jest, że istnieje w Polsce p. Antoni Marczyński, którego powieści dyskutują, oprócz licznej rzeszy czytelników, też i sławę. Ażebym go godnie uczcił, przeważali go zaraz... polski Wallace.

Ale tu przepraszam!!! Mówił mi jeden z przyjaciół, który osobście zna Wallacea, że ten kryminalista jest Anglikiem. (Kryminalista to jest w tym wypadku taki, który pisze kryminalne powieści, a nie taki co siedzi w kryminalu.) I okazuje się, że na tym punkcie warszawiści się wysypali. Wiedzą, żeby w przyszłości uniknąć takich przykrych „wspn”, podaje zestawienie i tak:

Polski Caruso — Kiepara, polski Jannings — Samboński, polski Veidt — Socha, polski Lubitsch — Gardan, polski Wallace — Marczyński. Brakuje jeszcze... „polskie orły”. t. j. ci wszyscy, którzy robią takie idiotyczne porównania, a którym przypominam wierszyk:

Cudzie chwalcicie, swego nie macie,
Sam! nie wiecie, co posiadacie.

Dreżące pytania.

Zdawało mi się, że z chwilą utworzenia Urzędu Filmowego, nasze życie filmowe poczyni się gładkim torem, nie napotykać już żadnych przeszkód. Zdawało się również, że Urząd Filmowy wszystkie ewentualne nastrożające się trudności — usunie.

Kobieta w świecie i w domu.

Napisała Evelyn Brent, której podobiznę zamieściliśmy w ostatnim dodatku.

Proszono mnie o wypowiedzenie się w sprawie samodzielności kobiet, o wyjawienie, jaki typ kobiety najbardziej mi odpowiada i czy dawniejszy ideał kobiety, wzorów żony i matki nie odpowiada już dziś siejszemu ideałowi. Oto moja odpowiedź:

Niemą dawnych ideałów kobiecych. Jestem wręcz przeciwna tego zdania. że kobieta zmieniła się do pewnego stopnia, — bezwarunkowo — ale, że mężczyzna w głębi swego jestestwa pozostał nadal taki sam, jakim był przed stu, czy też pięćdziesięciu laty. Większość mężczyzn uwielbia nadal, — jak kółkiem nie przynajmniej — do tego typu, które swe bezsprzeczne wniosły za danie żony i matki przykładnie wypełniała i dziś, tak jak dawniej, zwykło się mówić, że kobieta znajdująca się w boku mężczyzny, że tu jest jej miejsce, jakie jej już sama matka natura wyznaczyła zgóry. Bardzo pięknie. Oczywiście, że dzieło wielki respekt, jakim świat cały otacza owe „domowe” kobiety, będące w rzeczywistości i matkami. Ale nudzi mnie to i odwieczne „radanie o „właściwym miejscu” kobiety. Dlaczegoż kobiety mają ograniczać się do pewnej jedynej roli w życiu społeczeństwa, jaką przed wiekami wyznaczył im mężczyzna, i tylko przez wzgląd na własną wygodę? Każdy człowiek powinien zająć w życiu takie stanowisko, na jakie wyznaczy go zgóry jego przyrodzone zdolności. Cenię rader wysoko specjalne uzdolnienia matek i żon. Posiadała one piękny i wysocy etyczny zakres obowiązków. To wszystko nie dowodzi jednak bynajmniej, że kobieta, która cel życia swego znalazła w powołaniu artystycznym, czy też kupieckim, zamierza je swe prawdziwe obowiązki. Jestem przekonana, że byłabym daleko szczęśliwsza, gdybym należała do kobiet o usposobieniu domatorskim. Wiem jednak, że do tego typu nie należę, ponieważ posiadam zbyt wiele niepokojów i temperamentu — a więc właściwości bynajmniej nieodpowiednich dla osoby spełniającej zawód matki i żony. Muszę wciąż być czynna, mieć świadomość twórczą i najszcześliwszą godzinę mego życia są to te, które spędzam przed obiektywem.

Niechaj Bóg broni, aby słowa moje komentowano w ten sposób, że szczęście kobiety widzę jedynie w karierze filmowej. Przeciwnie chciałabym jaknajusilniej odradzać wszystkim dziewczętom wybór tej kariery, ponieważ drogę do sławy jest bardzo kłopotliwa i tylko jednostki naprawdę „talentowane” — posiadające „jut szczęście” mogą „zrobić karierę”. Te, które nie posiadają naprawdę żelaznej wytrwałości, rzetelnego talentu i niezachwianego przekonania o swym powołaniu, niechają do typi kobiet „domowych” i winny zająć owo „właściwe miejsce”, gdyż tylko tam czują się będą dobrze, a nawet najlepiej, oczywiście jednak, że ty! o wówczas, jeśli obowiązek swej powinowatej będą tak poważni, jak one na to zasługują.

Jeśli nawet nie jestem tym typem, to przecież nie dowód, abym nie miała się za patrywać na te sprawy obiektywnie.

Jeśli nawet nie jestem tym typem, to przecież nie dowód, abym nie miała się za patrywać na te sprawy obiektywnie.

Nowiny ekranu.

1. **Neil Hamilton w Europie.** Znaną aktora Paramountu, Neil Hamilton, który wybił się na czoło plejady młodych artystów filmowych swą rolą następcy tronu, Aleksandra w „Intryganicie” Lubitscha, przybył na pokładzie okrętu „Bremen” do Europy. Neil Hamilton grał role amantów obok Clary Bow, Bebe Daniels, Esthery Raiston i innych popularnych gwiazd filmowych i należy do najsympatyczniejszych postaci ekranu amerykańskiego.

2. **Ekspedycja filmowa na pacyfik.** Podczas nagrywania wielkiego filmu kolorowo-dźwiękowego p. t. „Odszczepienie”, ekspedycja filmowa złożona ze 110 osób, udała się do okręgu Chełna w pustyni Arizony, znajdującego się w mało odwiedzianym przez „blade twarze” rezerwacie Indian, szczepu Navajo. Ponieważ najbliższa stacja kolejowa oddalona była o 200 kilometrów, wyżywienie 110-ciu mieszkańców Hollywood przedstawiało poważne trudności. Wszystkie środki żywności trzeba było dostarczać na wozach, które co dnia przebywały musiały długą i zmudną drogę, oznaczoną w pustyni jedynie słubą wyłożoną kołkami. Pomimo to dostarczano orznięcie do obozu białych 2000 funtów lodu. Wódę do picia przywożono w butelkach wprost z Los Angeles, ponieważ stan higieniczny wody, jaką rozporządzano na miejscu, nie budził zaufania.

W filmie „Odszczepienie” reżyserii Victora Schertzingera role główne odgrywają: Richard Dix i Gladys Belmont.

3. **Urlop Chevallera.** Słynny piosenkarz francuski, Maurice Chevalier, obecnie gwiazda pierwszej wielkości na firmamencie filmu dźwiękowego, odwołuje rolę głównych w „Niewinnościach paryskich” i „Księżu małżonku” (reżyserii Lubitscha) przebywać obecnie we Francji na sześciotygodniowych wakacjach. Po powrocie do Hollywood wykona on dalsze filmy dla Paramountu, z którą to wytwórnią związany jest tryletnim kontraktem.

4. **Walka uliczna zreprodukowana na filmie dźwiękowym.** Poraz pierwszy od czasu wprowadzenia wynalazku filmu dźwiękowego filmowano scenę walki ulicznej policjantów i bandytów. Zdjęć dokonywano na jednej z ulic Hollywood przy pomocy auta zaopatrzonego w mikrofony. Kosztowna i niezwykle cicha aparatura auta naroząca mogła być z łatwością na szwank, podczas szalonej pogoni za jadącymi na motocyklach i strzelającymi bezustannie policjantami. Wzięci klasowno, brzęk motorów i głośniące strzały rewolwerowe zarejestrowano — zostały ze zdumiewającą wprost wiernością. Scenę fotografowano z pomostu zbudowanego na samochodzie jadącym równolegle z autem dźwiękowym (jeśli tak wyrażać się można). Scenę tę nakręcono do filmu „The Nighting” (Półgąs), w którym główną rolę odgrywa George Bancroft.

Z dnia na dzień.

Prawdziwie miła niespodzianką dla bywalców kinowych było wyświetlenie filmu polskiego „Z dnia na dzień” w kinie Colosseum w Król. Hucie. Film ten mimo drobnych usterek był w pełni doskonały i przekał wiele niedowiadków, że mimo ciężkich warunków i braku gotówki nasza produkcja filmowa postępuje naprzód i zaczyna tworzyć filmy (ostatnie) na europejską skalę. To i treść tylko niestety prawie, że zawsze ocierać się musi o smutne nasze przeżycia z czasów niewoli, czy też walk o ugruntowanie naszej samodzielności, jednak scenariusz „Z dnia na dzień” jest tak mistrzowsko skonstruowany, że nie narzuca tej myśli, nastroja uczuciowego, wzbudza podziw dla wielkiego odruchu samozaparcia się nieszczęśliwego Zaremby i szacunek dla pełnej godności miłości Marusi i Jurka. Zdjęcia bardzo dobre i czyste, a przedwzrostem przeliczne plenery, potwierdzają kilkakrotnie poruszoną na łamach naszego dodatku różnorodność naszej przyrody, tak mało wykorzystaną w polskich filmach, a tak wspaniała. Reżyserowi należy się wdzięczność za wykorzystanie naszej naturalnej dekoracji. P. Cawęca jest inteligentną artystką, gra jednak zbyt spokojnie. Warunki zewnętrzne na bardzo dobre, słizna jest w uśmiechu. Bardzo przystojny i zgrabny jest Adam Brodzisz, zapowiada wybitny talent aktorski i, o ile się nie zmieni, będzie był jednym z czołowych amantów. Jako Jurek radował młodzieńczą węgry i zapaleń (scena bójki na schodach, ucieczka). Kobusz jest bardzo dobry. Święta była scena „fruwania” oficera rosyjskiego na świeczniku; jednak trochę się przeciągało, do najpiękniejszych należy para fragmentów sceny na jarmarku. Sliczne są malownicze stroje polskie.

H. W.

Wydawca: „Polska Zachodnia” Sp. z o.o., redaktor odpowiedzialny: red. Henryk Haube, Katowice, Kościelna 14. — Druk: Drukarnia Śląska, Sp. z o.o. Katowice, ul. Batorego 3.

Wspomniany urząd posiada niezaprzeczalne zasługi, których nikt ze świata filmowego nie kwestionuje, a które nasze istotnie zahagnione stosunki w poważnej mierze uzdrowiły. Pokładane nadzieje w wielu wypadkach zliczyły się i w niemałym stopniu przyczyniły się do pracy Urzędu Filmowego do wzmożenia naszej wytwórczości... oczywiście łagielna.

Uznając w całej pełni pracę Urzędu Filmowego, nie możemy jednak powstrzymać się od pewnych krytycznych uwag, nasuwających się każdemu, kto filmem polskim poważnie się interesuje i kto ważność przemysłu w całej pełni należy oceniać.

Przedwzrostem, na jednym punkcie Urząd Filmowy zawiódł, a mianowicie, na punkcie kontyngentu. Inicjatywa wprowadzenia kontyngentu powinna przedwzrostem wyjść z rąk producentów, jako tych, którym w pierwszym rzędzie, zdawałoby się, najwięcej na nim zależy. Jednak, skoro organizacja ta zawiódł, to widocznie są po temu jakieś powody. W jednym z naszych artykułów wskazyaliśmy całkiem niedużo, że na rolę, jaką Związek Przemysłowców Filmowych w naszym życiu kinoteatralnym odgrywa. Wywody nasze były oparte na gruntownej znajomości stosunków, a wnioski, do których doszliśmy — nie przyniosły wcale zaskoczenia wymienionej organizacji.

Ludziliśmy się, że postawiona tak bez ogródek sprawa wywoła jakiś odzew, którego następstwem będzie co najmniej... wytyczenie nam sprawy sądowej. Okazało się, że albo nasze wywody były najzupełniej sprawiedliwe, albo... Związek uznał, że lepiej nie dobić się o niego zaszczytny honor. Faktem jest, że do dnia dzisiejszego i tej przykryj sprawie władze Związku w Warszawie... milczą.

Zupełnie niedużożnaczenie zarzuciliśmy wówczas między innymi, świadomości zła woła, wywołując jej pobudki. Oczekaliśmy pewien czas, przypuszczając, że Urząd Filmowy umie wręczyć inicjatywę kontyngentu w swoje ręce i skieruje sprawę na właściwe tory. Tymczasem na tym punkcie Urząd ten zachowuje do tychczas uroczyście milczenie, milczenie, którego zrozumieć absolutnie nie możemy.

Sprawa kontyngentu filmowego w Polsce staje się dreżącą zagadką, która naprosto usiłują rozwiązać wszyscy ci, którym dobro polskiego filmu leży na sercu.

Nic tedy dziwnego, że w takiej atmosferze powstaje szereg plotek, które rozświecają następnie przez głupców brzmia wprost fantastycznie. Oczywiście, że wstrzymujemy się od notowania ich. Podkreślamy jednak z całym naciskiem, że odpowiedź ko-

munikat Urzędu Filmowego wpłynąłby w poważnej mierze na uspokojenie. Nie możemy żądać zarówno od prasy, jak i opinii społecznej, by nad nagłą i tak ważną sprawą kontyngentu przechodziła milczącą do porządku dziennego. Chcielibyśmy się wreszcie, zupełnie dokładnie dowiedzieć, z jakich przyczyn nie może być w Polsce wprowadzony kontyngent?

Domagamy się, by nam dokładnie podano powody, jakie uniemożliwiają wprowadzenie go?

Do filmu polskiego, od początku istnienia naszego dodatku, odnosimy się z całym zrozumieniem, a wszystkie zagadnienia, związane z tym przemysłem, znajdując należyty odzew na naszych łamach.

Również w stosunku do Urzędu Filmowego stanowisko nasze było od samego początku jaknajbardziej uczciwe, a zarządzenia, zmierzające do poprawy, były zawsze należycie oceniane.

Dlatego też mamy pełne prawo postawić te dreżące nas pytania, pytania, które, spodziewamy się, nie zostaną pominięte milczeniem.

Czy wiecie, że...

... Klara Bow jest ranna w jakichś tajemniczych okolicznościach? Narzeczony jej twierdzi, że zranila się sama, a złośliwi przypuszczają, że zabiła to w celu reklamy.

... Maria Małicka i Zbyszko Sawan wyzdrowieli już po wypadku, jakiemu ulegli na Wolyniu.

... Posiadamy w Polsce zainstalowane aparaty dźwiękowe, a mianowicie w Warszawie, i w Warszawie i Łodzi i to film „Cztery diabły”, reżyserowany przez Murnana jest zaledwie wyświetlany w Polsce w 1 proc. jako film dźwiękowy?

... Podczas pobytu w Polsce parlamentarzyści francuscy, nakręceni był film, który obecnie wyświetlany w Paryżu, cieszy się dużym powodzeniem i jest skuteczną propagandą Polski.

... Francuzi i Amerykanie znaleźli kompromisowe wyjście z beznadziejnej „wojny kontyngentowej” i doszli wreszcie do porozumienia.

... Grzegorz Chmara, odwołujący główną rolę w polskim filmie „Mocny człowiek”, jest aktorem Teatru Stanisławskiego, a mężem Asty Nilsen.

... Pola Negri posiada w Kalifornii dwa wspaniałe hotele.

... Ubleniec „przejętych kobiet” Igo Sym — obecnie aktor Ufy — pochodzi z Bielska.

... Ubleniec komicy Pat i Patachon są N. węgami i przed aktorską karierą byli obywatelami ziemiankami.

Jaką korzyść przynosi nam

FILTR ELECTROLUX

który drogą naturalną zmiękcza wodę wodociąg. o tyle, iż staje się ona miękką jak woda deszczowa?

- Oszczędzamy** przy praniu 75% środków do prania. Pranie wymaga tylko połowę tej pracy co dawniej. Bielizna staje się białą i miękką, a trwałość jej zwiększa się kilkakrotnie.
- Oszczędzamy** naczynia gospodarskie, zapobiegając zupełnie tworzeniu się osadu wapiennego, przez co skracamy znacznie czas gotowania, a rezultatem tego jest, że
- Oszczędzamy** na opale.
- Oszczędzamy** na wydatkach gospodarskich, gdyż gotując potrawy w wodzie miękkiej, otrzymujemy je pożywniejsze i smaczniejsze.
- Oszczędzamy** zdrowie własne jak również swojej rodziny, instalując filtr Electrolux. Oplaci się to nam w krótkim czasie, gdyż koszt utrzymania filtra są minimalne.

Zadajcie prospektów i bezpłatnego zademonstrowania w swo'm mieszkaniu.

ODKURZACZE

ELECTROLUX

FROTTERKI

Centrala Warszawa, Wydział Filtrów

ODDZIAŁY:

Warszawa
Krak. Przedmieście 4
tel. 25-34

Łódź
Piotrkowska 53
tel. 44-66, 49-49

Poznań
Fr. Ratajczaka 39
tel. 28-93

Łwów
3-go Maja 19
tel. 13-12

Bydgoszcz
Pl. Teatralny 3
tel. 12-33

Włocławek
Zamkowa 2
tel. 3-35

Katowice
Dyrekcja 10
tel. 10-69

Kraków
Rynek Główny 25
tel. 9, 425-428

Chcesz do

Filmu?

Pisz zaraz, podaj adres, fotografię i znaczek na odpowiedź:

„Empefilm“ Kraków XI.

Pierwsza Wytwórnia Nart Stanisław Zubek

Zakopane. Szkolna 1 (Dom własny)

poleca pierwszorzędne narty leśniane i biko-
rowe turystyczne pół-turystyczne, wyścigowe i
skokowe. Wedle statystyki narty z wytwórni
S. Zubka wykazały najmniejszy procent uszko-
dzeń lub złamań.

Dogodne warunki dostawy i spłaty.

Dostawca dla K. O. P. Wojska. Towarzystwo i
Klubów Narciarskich. — Hurtowniom. P. T. T.
Harcerzom rabat.

Wiązania własnego patentu na składzie.
Uszkodzone lub złamane narty naprawia się
doprawiając nanowo uszkodzone części.

Wiązanie Patentu Zubek wykonane wedle wy-
mogów najnowszej techniki. Posiada też zaletę,
że przymocowuje się nawet bez rzemyków.
Ceny niskie! Ceny niskie!

Dlaczego kupujecie zagranicą?

U mnie można nabyć wszelkie ocłone

Aparaty Radiowe

elektr. gramofony, płyty etc.

Zastęstwo akumulatorów
„Varta“ ogzew. i samoch.

po tych samych cenach, zaoszczędzając sobie
dużo zmartwienia i przykrości. Zagranicą kupio-
ny towar nie można już zamienić, albo zostaje
się poszkodowanym opłacie celna. Nie należy
przed kupie aparatu, dopóki nie był Wam we wła-
snym mieszkaniu zademonstrowany. Celem prze-
konania się o jego dobroci. Wszelkie reperatury
będą fachowo wykonane. Pierwsze szlagery:
Telefunken 9 W. Telefunken 40 W. Odbiorniki
Loewe Fe 63. Philips 2515. Philips 2511. Philips
2802 (krótka fala) Hornophon S 4, jakoteż gło-
śniki, dobrze zaprowadzonych marek stale na
składzie

Zastęstwo akumulatorów
„Varta“ ogzew. i samoch.

ELEKTRO - RADIO

Król. Huta

Właściciel: B. Sp'ka

Król. Huta

Telefon 1505

ul. Sienkiewicza (Kazimierza) 7

Telefon 1505

naprzeciw winiarni „Christal“.

Niebywała okazyja gwiazdkowa!

Obrazy - Lustra - Oprawa ram

i sprzedaż różnych szyb.

Ceny konkurencyjne.

S. Percik, Król. Huta
ul. Wolności 6. Telefon 423.

POLSKI BANK RAIFFEISENA

Spółdzielnia zapisana z ograniczoną odpowiedzialnością

w Katowicach, ulica Giliwicka 3

Centrala Kas Oszczędności i Pożyczek

P. K. O. Nr. 300269 Telefony nr. 630, 643, 3152.

Przyjmule wkłady w złotych i

dolarach przy wysokim oprocent.

Udziały pożyczek i dyskontuje weksle członkom

Pośredniczy w ulokowaniu kapitałów na gospo-

darstwach rolnych za zabezpieczeniem hipotecznym

Złatwia wszelkie czynności bankowe.

Kolektura Loterii Państwowej

Meble

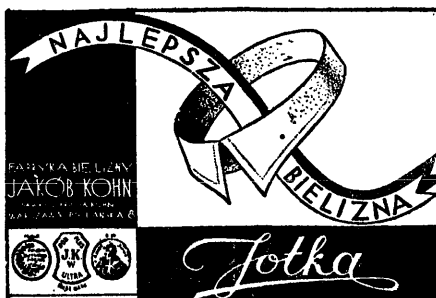
sypialki, jadalni, gabinety, kuchnie,
urządzenia biurowe, komplety i poje-
dyńczo. Wielki wybór ceny przystępne
poleca

Spółka Stolarska

Sp. z o. odp.

Katowice, ul. 3-go Maja 26

Telefon 1898

Hemoroidy giną

w 5-6 dniach bez lekarstwa i operacji,
55-letnie doświadczenie, mam 53 po-
dziękowań. — Wysyłam przepis za 6 zł
i porto 75 gr.

J. Wierzbowski, Nowe-Pomorz,
lekarz szpitalny

Co to jest?

To jest kawałek mydła „Kollontay z pralką” — odpowiedzialny każdy uczeń, widząc kawałek mydła, które co do formy i wyglądu odpowiada mydłu „Kollontay”. Żadna jednak z gospodyń domu nie powinna sprawę tak pobieżnie traktować i kupować mydło, nie oglądawszy go dokładnie, ponieważ małe fabryki konkurencyjne usiły zuchwale nadać swym wyrobom podrzędnej jakości wygląd podobny zupełnie do mydła „Kollontay z pralką”. Tylko to, co jest najlepsze i najwięcej pożądane, stało się naśladowe. Tylko prawdziwe i słynne powszechnie z dobruć mydło „Kollontay” ma na każdym kawałku napis „Kollontay” oraz znak ochronny „pralkę”. Nie pozwólcie się. Szanowne Gospodynie, oszukiwać, tylko Wasze zyczenia są miarodajne, a lepszego mydła niż „Kollontay z pralką” niema wozdło. Wyróbiście „Kollontay” sode do bieleńcia i proszek „Boraxil”!

Mydło Kollontay

Złoty medal na wystawie w Katowicach 1921 r.
Jedyny Wytwórca: Eryk A. Kollontay — Fabr. chem. Katowice-Brynow.

Felzytyn i Trocal?

PASTILLES VALDA

ułatwiają
i
przyspieszają
ODDYCHANIE.

W sprzedaży w aptekach i składach aptecznych

DRUKI

WSZELKIEGO RODZAJU DLA URZĘDOW, ORGANIZACJI, TOWARZYSTW I PRYWATNEJ KLIENTELI DOSTARCZA

DRUKARNIA ŚLĄSKA
SPÓŁKA Z OGR. ODPOW.
KATOWICE
NAROŻNIK UL. BATORZEŃSKO 5
ULICY KOŚCIUSZKI NR 12
TELEFON NR. 878 i 126.

„SILESIA”

Właśc.
Maks Kluczyński
Katowice, ul. Pocztowa 2-4

**Pierwszorządny warsztat
reperacji obuwia**
z elektrycznym pompdem.

Własne zakłady wulkanizacji jedni śnieg, wód i kaloszy. Zelowanie obuwia z gumowem i poteszwam w oryginalnem wykonaniu.
Ceny przystępne.

Polecamy w wielkim wyborze

wyw. chodniki, firanki, story, brokaty, koldry puchowe, kocy dopodróży, oraz wszelkie artykuły dekorac.

Józef Szottka i S-ka
Katowice, 3 Maja 19. Tel. 3140

Maszyny do szycia
Motocykle i rowery marki „Opel”
Patefony z płytami najlepszych marek zagranicznych z wieloletnią gwarancją. Sprzedawca za gotówkę i na raty na dogodnych warunkach. Uwaga! Nieumiejętnym nauka szycia i haftowania darmo!
Blitz i S-ka Katowice
ul. Mleczkowska 8 (drugie podw.)

Największy Dom Konfekcji męskiej :: Fabryczny Skład
„WUEFKA” KATOWICE
3. Maja 16, tel. 3070

Sprzedawca gwiazdkowa!
Polecamy w wielkim wyborze:

WFK
Paleta jesienne i zimowe, futra do najwyższych gatunków, kurki sukienne 4 skórzane, ubrania męskie sportowe, wierzowe i wieczorowe oraz wszelką konfekcję dziecięcą.
Bogaty wybór ostatnich nowości mody męskiej
Przyjmujemy obstalunki na miarową robotę. Wykonanie pierwszorzędne i szybkie w własnych warsztatach.
Ceny stałe fabryczne :: Wysyłka na prowincję na koszt firmy
Najtańsze źródło zakupu.

Zapraszamy do obejrzenia naszych wystaw.

Zegarki męskie zł 10,-
od
Damskie zegarki zł 18,-
na rękę od
Złote pierścionki zł 9,-
od
Złote obrączki zł 22,-
ślubne para od
Praktyczne podarunki
na gwiazdkę w wielkim wyborze
Modne bransolety, kolczyki, papierosy, spinaki do mask

Specialna oferta na gwiazdkę

Sypialnie, jadalnie, pokoje męskie, garnitury klubowe, urządzenia kuchenne oraz pojedyncze szafy i łóżka poleca najtaniej w wielkim wyborze

Dom Mebli

NOGLINSKI I SKA SPÓŁKA Z OGR. POR.

Katowice, M. Piłsudskiego 10.

Niebywale ceny! Raty! Dostawa bezpłatna!

Najlepsza Okazja Zakupów Gwiazdkowych

u firmy
Karol Cieśliński

w Królewskiej Hucie, ul. Wolności 3/5. Tel. 1093.

Zabawki Dz'ecinne

Porcelana, szkło, fajanse, wyroby i galanteria skórzana, walizy, necessary i manicure, kryształ, krajowe i zagran., torebki damskie najnowsze modele, nakrycia stołowe alpakowe i platerowane, galanteria niklowa, miedziana i srebrzana.
Dział II.

Naczynia emaliowane, aluminiowe i kamienne
Artykuły kuchenne, umywalnie biurowe, łóżka metalowe i polowe składane pokojowe i kuchnie, wszelkiego rodzaju wszelkiego rodzaju

Pierwszorządny Zakład Małarski

ŁODZIANA WIECZORKA

Katowice, ul. ca. Marjańska Nr. 33

wykonuje wszelkie prace w zakresie malarstwa wchodzące wedle najnowszych wzorów malarstwa polskiego zagranicznego, wiece szaloniów oraz rycin, na-
rysunkowe i t. d., wykonanie prac obejmujące malowanie
okali rozrywkowych, salonów, pokoi i t. d., zadowoli
iwet wymagania na wiekszych esietów, o czym
władza liczne podziękowania wybitnych osób
i reprezentantów i t. d.

Wysokie konkurencyjne. Wykon. pierwszorzędne!

Najstarszy skład futer

w Zagłębiu

W. B. FISZEL,

obecnie

**Bernard
Rosenbaum
Sosnowiec**

Dębińska 5. Telefon Nr. 5-47

Rok zał. 1884

Polecamy
Futra damskie i męskie
w wielkim wyborze.
Wykonanie wykintne.
Bardzo dogodne warunki.

Ceny stałe!

Futra

Futra

wszelkiego rodzaju damskie, męskie i dziecięce
oraz skóry futrzane w wielkim wyborze od naj-
tańszych do najwykwintniejszych.

Przyjmujemy

wszelkie prace wchodzące w zakres kuźnierstwa
we własnych pracowniach sił fachowych

B. Szaflik & Br. Foerster

Katowice, ul. Marszałka Piłsudskiego 11. - Telef. 1598.

PIANINO

JAKO PREZENT GWIAZDKOWY
O STAŁEJ WARTOŚCI

będzie największą niespodzianką dla waszych dzieci.
Przez bardzo dogodne warunki spłaty umożliwiam
... kupno nawet mniej zamożnym. ...
Załadajcie zatem spiesznie ofert

B. SOMMERFELD

NAJWIĘKSZA FABRYKA PIANIN W POLSCE
BYDGOSZCZ, ODDZ. W KATOWICACH, UL. KOŚCIUSZKI 16, TEL. 28-90

Najwyższe odznaczenie z różnych wystaw i uznania
mistrzów i miłośników świadczą o doskonałości moich pianin.

Najkorzystniejszy zakup

MEBLI

wszelk. rodzaju tylko w f-ie

KAROL CHRUSZCZ
Katowice, ul. Kościuszki 13 - Telef. 1170

Za gotówkę i na raty.

Płaski Zegarek!

Nowy wynalazek XX w.
z wiecznem

nieleczącym się szkłem

tylko 593 (zam. 25).

Wysyłamy pocztą za za-

liczeniem eleganckiego ze-

garzka niklowy s. „Chro-

nometr” — Chód dźwię-

czny na kamieniach Wy-

reg. do minuty z gwaran-

cją za dobry chód na 8

lat 2 szt. 11.60, 4 szt.

22.68 6 szt. 33.60. Lep-

szego gat.: 7.75, 9.50, 11.50, 15, 18, 21, 25, 35, 40,

51, 60 i 65 zł. Na rękę z paskiem 10.50, 14, 17,

20, 25, 30, 35, 40, 50 i 57 zł. Z franc. złota

„Placke O’or” niezm. się nie różni od prawdzi-

wego złota 14 proc. kar. 15.20, 2 szt. 30, 3 szt.

44 zł. ręczne z paskiem lepszego gatunku 20, 25,

37, 45, 55, 65 zł. Budziki stolowe 15, 17 i 20; lep-

gi 25, 30 i 40 zł. Łańcuszki z nowego złota po

2, 15, 3, 3, 75, 4, 85 i 6 zł. Za kosztą przesyłki

i opakowanie naci kupujący.

JOZEF JAKUBOWICZ, WARSZAWA,

Sienna 27. Oddział 74.

Ostrzeżenie! W ostatnich czasach po-
jawiało się kilka firm konkurencyjnych, do których
przez nieświadomość zgłaszają się nasi klienci.
Wobec całego szeregu zażaleń, jakie otrzymujemy
na firmy powyższe, oświadczamy, że żadnej
filii nie posiadamy i z firmami nowopowstałymi
nie mamy nic wspólnego, również z temi, które
do zegarków dodają bezwartościowe przedmioty
jako to: koperty, szpilki, agrałki, guziki itp. Fir-
ma nasza egzystuje od roku 1909. Za dobroć
naszych zegarków otrzymujemy tysiące listów
dziękczynnych. Z powodu braku miejsca za-
mieszczamy niekiedy. Nr. 4310. Zegarek otrzy-
małem, za który bardzo dziękuję. Chodzi co do
minuty i bardzo miły dla oka. „Ks. mojemu mile-
mu zdziwieniu ch. dzi. leńcy od „Omeg”. który
robi różnice naprzd albo w tył. Zegarek otrzy-
many od Pana, nie robi żadnej różnicy, proszę
o łaskawe przysłanie mi, możliwe w krótkim
czasie jeszcze dwóch zegarków. Po otrzymaniu
zrobię zamówienie na większą ilość dla całego
biura.
Jan Kalużyński, Lublin.

Nr. 3155. Sz. P. uprzejmie proszę o wysła-
nie jeszcze jednego zegarka z francuskiego no-
wego złota. Przy tej spr. bnieś mamyszaszyt
podziękować za otrzymane 3 zegarki, z których
jesteśmym zadowolony. W najbliższych dniach wy-
śle zamówienie na kilka zegarków dla Koła Mł-
deży w Górzebiewku. Stanisław Borowicz, pre-
zes Tow. Rolnictwa w Kutnie
Dobry zegarek kupisz tylko w znanej we wszyst-
kich dzielnicach kraju firmie
WARSZAWA.

Ofiary kwasu moczowego

URODONAL

LECZY:

Sklerozę naczyń — Reuma-
tyzm, — Artryzm — Nerwo-
bóle — Plasek moczowy —
Otyłość.

OCZYSZCZA:

nerki, wątrobę, stawy, roz-
puszcza kwas moczowy,
wzmaga odżywienie i spala-
nie tłuszczów.

Orzeczenia:

Akademia Medycyny
19 listopada 1908.

Akademia Naukowa
14 grudnia 1908.

URODONAL CHATELAIN'A

usuwa kwas moczowy zewsząd: z na-
rzadów trawiennych, które kwas obcia-
żają, z błonek naczyniowych, arterji,
które przepaja z naskórka w którym się
gromadzi, jak również z komórek płuc-
nych i tkanek nerwowych, które prze-
sycia.

Stąd też widzimy te wszystkie nie-
zliczone, a zbawienne skutki, będące re-
zultatem gruntownego oczyszczenia or-
ganizmu.

Dr. BETTOUX

Wydział Medyczny w Motveller.

Sposób użycia przy każdym flakonie.

Prawdziwe tylko z polskimi i francusk. napisami. Zładajcie we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

ETABLISSEMENTS CHATELAIN - PARIS

Generalna Reprezentacja Warszawa, Fredry 4, telefon: 73-55, 152-45, 155-59.

W wypadkach, gdy lekarz może po-
dejrzewać groźną uremję, atakującą
serce lub nerki lub też oba te organy
razem, niewątpliwie wskazaniem jest za-
stosowanie Urodonalu. Jest to niewą-
tpliwie ochrona którą każdy mlec może
stosując tę kurację

Dr. RAYNAUD

lekarz naczelny Szpitali Wojskowych.

Urodonal pobudza działanie nerek,
oczyszcza wątrobę i cały organizm, u-
walniając go od moczianów i od toksyn.

Dr. CABANES

były lekarz Szpitali Avignon.

PROJEKT DOŁUGI DŁUGI DLA DOROSŁYCH

KOWALSKINA

USUWA NAJSILNIEJSZE
BÓLE GŁOWY

BARWNA OCHRONA ZAPACHU
AP. KOWALSKI WARSZAWA

Instytut Stenograficzny
KATOWICE

prowadzi stale kursy stenografji, kores-
pondencji i pisanja na maszynach. Po-
leca absolwentów na posady staję, za-
stępstwa i praktykę biurową.
Sekretariat Instytutu Stenograficznego
ul. Marszałka Piłsudskiego nr. 16 II. p.

P. T. Oficerowie, Urzędnicy
Państwowi, Księża

Reklamowa, konkurencyjną sprzedaż ki-
lmów na 4 3 raty urządza od 1 do 30
grudnia Największa Właściciel Kilmów.

„OSTOJA”

Kraków, Juliusza Lea 5 naprzeciw Parku
Krakowskiego.

A. Kutzke

Przedsiębiorstwo robót podziemnych
Budowa dróg i kanalizacji

1

Król. Huta, Sobieskiego 12

Telefon 1007.

Rzadka okazja!

Rzadka okazja!

Magazyn na sprzedaż

położony na Głównym Dworcu Towarowym w
Poznaniu, bocznicą kolejową, budynki maszynowe,
obszerne, suche, wodociąg, elektryczność, tele-
fon, budynek mieszkalny dla magazyniera.
Zgłoszenia do administracji „Polski Zachodni”
pod „Magazyn”.

Rzadka okazja!

Rzadka okazja!

WODA KOŁONSKA
POCZUWNA
Z ZŁOTĄ ETYKIETĄ

Fornarina
WARSZAWA

Na Gwiazdkę

połączam mój bogaty zaopatrzonej skład w modne damskie torebki skórzane, teki, portfele, portmonetki, różne grzebienie, przybory do toalety, falki, serwisy do kawy, herbaty, lusterka i piwa, towary galanteryjne, krzyże, lusterka, towary stalowe, zabawki, gry i różne mydła, perfumy, laski i inne

praktyczne przybory
na bardzo niskich cenach

Dom towarowy J. Dolla

Największa i najlżejsza

Szkola szoferska

J. Józefowicz
pod zarządem S. Kosturkiewicza
w Krakowie, Florjańska 281, p. tel. 1416
wysła na żądanie najdokładniejsze pisemne wyjaśnienia i ilustracje, proszę o

ADOLF I LEOPOLD

Fabryka stempli : Zakład rytowniczy
KATOWICE ul. Kościuszki 9

Nr. telef. 21-53 Nr. telef. 21-53

Wykonuje się stemple kauczkowe i metalowe, stemple do tłoczenia, numeratory, datowniki metalowe i kauczkowe, sztyldy mosiężne i emaliowane stemple miedziane do wypalania oraz wszelkie prace w zakresie grawerstwa i stemplarstwa wchodzące.

PRAKTYCZNY PODAREK GWIAZDKOWY dla pięknej nóżki... eleganckie śniegowce

SCHWEIKERT

DO NABYCIA W SZEDZIE

TOW. AKC. F. W. SCHWEIKERT w ŁODZI

Hurt.: W. FEIWELES, KATOWICE, KOŚCIUSZKI 25

FUTRA! Najtaniej FUTRA!

i najsolidniej kupuje się futra damskie i męskie we firmie

J. MILNER

KATOWICE / MIELECKIEGO 6 / TEL. 32-17

PIERWSZORZ, SKŁAD FUTER I ZAKŁAD KUSNIERSKI

Ceny bardzo przystępne! Dogodne warunki!
Dla P. P. Urzędnik. spec. rabaty i dogodne warunki spłaty bez
doliczania procentów

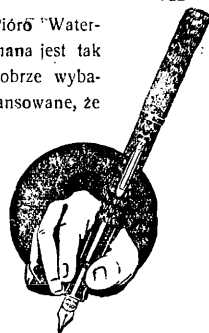
Podarki gwiazdkowe

Gramofony, płyty krajowej i zagranicznej marki.
Ebeco, Elekrola His-Masters, Voice Parlophon, Columbia, Odeon, Syrena.
Orygin. ameryk. maszyny do pisania „Un'erwood”
Maszyny do szycia - Rowery, Instrumenta muzyczne w o'brzymim wyborze.

„EBECO” Katowice, ulica 3 Maja 34
Król. Huta, ul. Wolności 22
W. Strzałkowski, Północ, 7amkwa 2

Waterman

Piór Watermana jest tak dobrze wybalansowane, że

nie męczy ręki.

ZIMNO

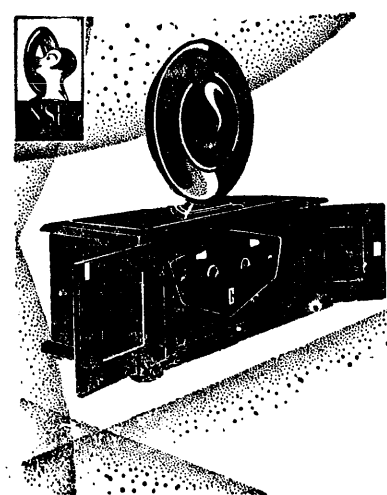
i ostre powietrze wysuszają skórę

Tylko krem toaletowy nie suchy i nie tłusty, a doskonale przenikający pory skóry.

Crème Simon

może dać naskórkowi elastyczność, potrzebną do przeciwstawienia się surowości zimy.

Crème, Poudre & Savon Simon
PARIS

To jest „RADJO HILVERSUM”

Tysiące robotników oraz setki najbardziej wykwalifikowanych inżynierów i techników pracuje przy produkcie holenderskiej fabryki radioodbiorników „NEDERLANDSCHE SEINTOESTELLEN FABRIEK” w HILVERSUM.

Najlepsze maszyny i najbardziej nowoczesne laboratoria są do dyspozycji tych, którzy uoskonalią radiodo. HILVERSUM. „RADJO HILVERSUM” to aparat znany w całym świecie ze swej czystości odbioru, wielkiej selektywności, łatwości w obsłudze i estetycznego wyglądu.

o nabycia w firmach: w Katowicach „Werk” ul. Zamkowa 1
w Bie'sku Alcher i Złoser ul. Kolejowa 11
oraz we wszystkich większych miastach.

Oferujemy w wielkim wyborze

Płaszczki damskie, dla dziewcząt
i dziewcz'enne, Futra, Palt i ubrania
męskie, chłoniące i dzieci'enne

Wielki wybór w towar. wełnianych i bawełnianych

Urzędnikom państwowym sprzedajemy
towary na dogodnych warunkach spłaty

Polskie Wyroby Tekstylne

Józef Szottka i Ska

Katowice, ul. 3 Maja 19, telef. 31-40

Jurkiewicz Wincenty Kraków, Zielona 5. Przymiemy wszelkie roboty w zakres tflczenia (Drk erstwa) wcho dzace z własnosc aktoce w dostarczo materialu po cenach przystepnych.

Panowie zdolni, inteligentni, z dobrą przecenia. mogacy zarobek od 500-850 zł mies cznie na prowizie Jo wydawnictwa oficjalnego na Słaku. Złozoszenia: Piątek 2-3 Katowice. Tel. „Monopol” pckół 81.

Planina nowe i używane od 1750 zł do 20 zł. Cntrala Planin, Katowice, Rynek 8. Tel. 10-13.

Filmowe zdjecia w Krakowie! Cykl obrazów „Legenda Wawel”. Sielanka „Plan krakowskich”. „A wnetka - milosc”. id) nakrecia w tworna kinematografna „H-B Film” z Warszawy pod dyrekcia rezyseria dyr H. B. coszta. Piekne pa nie i panowie, ar twsc szkolen i n szkolen; potrzeb! Szkolen bezplatn! Szkolenia Złozoszenia: fotografia znacznac na odpowiedz „EMPEFILM” Kraków XI!

Obklady domowe prywatne wydaje Pleb scytowa 31. I. p. lewo. Kraków XI.

Ogłoszenie. Przy ofertach szryrowanych nie nalezy zalaczac oryginalnych swiadectw lub uwzrztelnionych odpisów Za zamianne swiadectwa zalaczons przy szryrowanych ofertach nie bierzemy zadnej odpowiedzialnosci.

Admin. straela „Polski Zachodni

Dwieście dolarów mieszleć! zarabac! za 15 min! zaangażowa nie u nas! Pan! Wskutek rozszerezenia naszego oddzialu przyjmujemy jeszcze szereg Pa z wszystkich czesci kraju, elegancje i dobrze sie przeniekajace, obnaja mione z akwizycji przychem nie przeszkadza ani dotychczasowa praca, a zalecie biurove. Certyfz z zapodaniem dotychczasowych przychodow nalezy skrowac pod „Egzystencja” do Maklopolskiej Agencji Rklamowej, Lwów Chorażczyzna Pocztakujaca Panoczuamy.

Fiaszki naczynia do d wina, piwa, wody szowej i butelki koszykowe, jak rowniez szko polubowicze knupcie: Ludwik Czech, Król. Hm. i majmalna 3. To 1959. Filja: Czestokosko, I waldzi Tel. 70-34.

Stenografii polskie! biurowe parlamentarne, niefekajacy wycuczstawnie tanio jak na deklaracji Instytut Stenograficzny Warszawa, Krucza 26

Narciarze! Spodnie buty, wtrówki, narty narowwsze fasony, wysla za pobranie po cenach fabrycznych Magazyn Sportowy Stanislaw Kopytki, Zakopane. Na zadanie prospektu.

Każdy kto sie interesuje filmem, nzech podzrazaz swoi adres znaczek na odpowiedz „Empefilm

Maszyna u pisania 250.— i Planino tenio do sprzedzenia. Katowice Rynek 8. I. p. Tel. 10-13.

Dowódzicie fest, bo kapsy nasze wdycki próżne,
Nasze rechторы potrzebują na Bierabendy.

Dziś nadzedł dzień, dla Śląska wiekopomny.
Przyszłość gmin naszych wazy się na szali;
Niech zdrowy duch, przebiegły i niezłomny
Z zamiętu Polskę na zawsze ocali.

Daś dzień wyborów na gmin gospodarzy,
Który dokona dzieła odrodzenia!
U partyników niech się nikt nie wazy
Dla dobra gminy szukać ocala!

Obywateli! W dzień ten wiekopomny
Niech głosu wrogoom nikt nie przełamany,
Niech duch Wasz zdrowy, przetransy, niezłomny
Wszystek głos odda na „**Blok Gospodarczy**”!

Kto pragnie,

by przyszli radni miłoścy:
wyrzucili na bruk wszystkich pracowników -
Górnoślazaków, czepiali z funduszów magistrat-
ckich na podtrzymanie rynsztoków prasowych
opozycji rządowej, jak psy zażarte gryzli się w
Radzie miejskiej o osobisto - partyjne korzyści.
Stali się pośmiewiskiem dla zdrowo myślących
obywateli.

ten głosie na
liście W. Korfańskiego!

Kto pragnie,

by przyszli radni miłoścy:
za podatk obywateli zakładali bankrutujące
banki i spółdzielnie, budowali sobie wille, orga-
nizowali remiutę się dla własnej kieszeni
szwadnie, urządzili w Magistracie pełne korytko
dla swych nigdy nienasyconych pysków.

ten głosie na
Narodowy Ruch Robotniczy!

Kto pragnie,

by przyszli radni miłoścy:
stali się zbiorowiskiem głupców, malkonten-
tów, niedowarzonych mądrali by więcej „raj-
cowali” niż radzili

ten głosie na
liście okrzykającego Kusosia!

Kto pragnie,

by przyszli radni miłoścy:
szli na pasku wrogów Państwa i Kościoła,
z Volksbunde, komunistami i żydami.

ten głosie na
liście P. P. S. p. Ziolkiewicza.

Kto pragnie,

by przyszli radni miłoścy:
pracowali spokojnie i uczciwie dla dobra oby-
wateli.

ten głosie na
liście Narod. Chrzęsto. Bloku Gospodarczego.

Bo pamiętamy — ci co pełni wirszaku
Swoją partyjność chwala bez wychwilenia.
Ci naród wieść chcą na partyjnym pasku
Dla swej korzyści aż do zatracenia.

Czy to P. P. S., N. P. R., czy Chadek,
wszyscy dziś łatwiej szukała zdobywcy —
na kartk ci wiata powróz niewolniczy —
Wiele głosów, bracie, tam gdzie kaze „Dziadek”!

Do Was Górnoślazacki.

Przez sąd wy śmiecie warchołskie!
Przez z pruskim „Volksbunde”!
Pomóżcie kobiety polskie —
Do współpracy z Rządami!

Obwieszczenie.

Dyrekcja Kolejowa w Katowicach ogłasza, że
unicznioni szeregi pocągów do Berlina. Pierwszeń-
stwo do wyjazdu mają po kompletnej platcie wybor-
czej „Volksbundowcy” i „Oberschlesierzy” w nie-
miecką trasę dymcy.

Program audycji.
Niedziela, dnia 15 grudnia 1929 r.

Program Śląskie:
Katowice, sala 408.7 m. Godz. 11. Sygnal platy

pierwszych partyników z obserwatorium astrono-
micznego przy ul. Sobieskiego oraz hejnał z wieży
„Polonii”, który odegrała na 2 fujarki Korfanty i Ku-
sios. — 12.05. Koncert z płyt partyjno-granofono-
wych; granofon i płyty z firmy „Kattowitzer Zeit-
tung”. — 13.00. Przerwa. — 16.00. Komunikat spo-
dziewanej platy partyjnej z empeowej skrachowa-
nej obórki. — 16.15. Audycja dla dzieci i młodzieży,
p. t. „Jak zostałem czerwonym ziółkieciem” i
„Przygody sędziwego w czerwonej placiecie”. — 16.45.
Drugi koncert z płyt partyjno-granofonowych. Gra-
notoni i płyty z „Oberschlesischer Kurier”. Odegrane
zostaną melodie wyłącznie deusch-katolickie. —
17.15. Trunka Kocioka. Trylogia A. Macha: 1. Na-
wracanie Judasza, senatora z listy sanacyjnej; 2. Za-
mięć emperowa; 3. Charytas harapowa. — 17.45.
Koncert popularny „Głosu Górnoślazaka”. W pro-
gramie: 1. Hasło separatystów. Solo: dwie trąby
Wojtka i Hanyśa. 2. Goroli, nieomnie forci Sam zaś
niech przydomu germany!” Odegra na kieliskach
J. Kusios. — 18.45—19.45. Przerwa. — 19.50. Bery
i bołki śląskie”, wygłosi Karlik z Kocynfra. W pro-
gramie: 1. Cnotliwy Wojtek i wykrywana Käsema-
tilda; 2. „Smarny, Kazik, bédziesz w niebie, a Fur-
fanyr kole ciebie”. — 20.50. Felieton z Katowic p. t.
„Pieniądz, które mam”, wygłosi W. Korfanty. —
21.00. Felieton z „Kuriera Śląskiego” p. t. „Z kuli
jakiego diobla zostałem redaktorem” i inne podobne
głupstwa wygł. Florcio. — 21.30. Muzyka taneczna:
1. Taniec św. Wita. Niestosowna odianca Wojtek ze
swoją wyborczą jałowką; 2. Trojaka śmierci odtan-
czy trójka emperowska: Kot, Roguszcza, Gralek;
3. Taniec ziółek odianca: Ziolkiewicz, Ślawnik i Ko-
woli. 4. Taniec: „Ach tu lieber Augustin, alles ist him”
czył górnoślazkiego rajniendera odianca w pierw-
szej parze Pant i Uliza, w dalszych parach redaktorzy
„Katowicki” i „Oberschl. Kuriera”. W końcu wszy-
stkie tance ogólnosławiane odiancy na wszystkie
stacie Europy, Azji, Afryki, Mościcki i Przelatki i t. p.
we wszystkich językach ludzkich i bydlęcych, znany
poetnik Joles, na motyw znanej piosenki:

„Płata, płata,
„partyjna wielka płata!
„Ja nie mam nic,
„ty nie masz nic,
„Sanacja nam zrobiła wielki wic.”

Twardy kark.

Pan Piechulek, nalogowy kandydat na prezesa
rady miejskiej w Katowicach, w przemówieniu swem
„programowem” na zebraniu Chadejcy, rzucił hasło
walki z sanacją, która przeprowadzić miała ludcie o
twardych karkach, niezależni od subwencji i dostaw
magistrickich.

Szkoda, że pan Piechulek nie oświadczył jed-
nak przysiem, iż nie jeżdżi i nie będzie odbywał dro-
gich podróży za granicę na koszt miasta niby dla
miasła, ale przysiem dla własnej przyjemności, że na-
roboty magistrackie nie będzie reflektowała „Za-
młuka”, której p. Piechulek jest współinkiem, a głów-
nym akcjonariuszem Niemiec Ostiuss z Wrocławia.

A jakbyśmy tak sięgnęli do czasów prezesa p.
Piechulka w radzie miejskiej? Czy tam miała cie-
kawych faktów z historią osobistych pożyczek z ma-
gistratu na domy p. Piechulka i Banku Ziemińskiego,
które szacowano hipotecznie wyżej niż były warte?
Oj, panie Piechulek, te sprawy gotowe jeszcze być
aktualne! Gdż zaś mowa o „twardym karku”, to
pan Piechulek wie najlepiej, że Korfanty właśnie
jego spral jak psa harapem, a teraz „jaś” liże łapy
„sweego pana”. Niema to jak twardy kark!

Jego Trefniś!

czyli jak zaptaczisz — będę babrak.

Kronika.

Na podwórku Korfantomowej obory, obchodzone ubiegłej niedzieli piękna i niecodzienna uroczystość. Oto znanemu nadwornemu trefniśnisi „Mołesza”, sławnemu we wszystkich knapach i destylach W. Polski, karykaturzyscie p. Kazikowi Grusowi aus Posen, wręczono w uznaniu zasług za tepienie satorów, stare, niedzielne galoty „Mołesza”.

Zas z codziennych tego ostatniego portek, prze-robiono „westa”, w którą również ubrano grzeznego Kazika.

Nie dziwie się więc, kochani czytelnicy, że Kazio tak bardzo ostatnio zadziera nosa, bowiem nie czyni on tego z jakowejś dumy, nie — tej kazi nigdy nie posiadał! Powodów tej dziwnej zmiany w tym skromnym człowieku, dopatrywać się jedynie należy w silnym fetorze, który stale wydziela „cena-kamizelka „Mołesza”.

Należy jeszcze wymienić drogie upominki, jakie Kazik ze strony swoich kolegów redakcyjnych otrzymał, mianowicie: p. Neuwert Nowaczyński ofiarował tomik poezji pod tytułem „Figliki Sowidzarskie”. Książkę tę opraćwiono specjalnie dla Kazika w świńską skórę. p. Jotes prezentował ode, pod tytułem: „Wojna z babami”, czyli przegody Kazika na Ba'kanach. Reszta współpracowników ofiarowała zbiorowo dziełciolitrowy gąsior „Perły” Baczewskiego i ostatni rocznik „Szczutka”, wydany w Katowicach. Pozaatem postanowiono na wniosek samego „Mołesza” wydać tękę karykatur Kazika, rysowanych dla „Polonii”, a którą to tękę ma ponoć zakupić „National Galerie” w Berlinie.

Nagrobki.

1. Pacierz zmwów za enpeera, bo skrećła go cholera. Wszystkie jego wierne dziatki: dziś mu pokazują... gatki.
2. Już w agonji strasznej kwiczy Drugi numer Ziółkiewicz; na śmiertelnem łożu leży, bo któż pepesiakom wierzy.
3. Pacierz zmwówce za chadoka! chwila zgonu niedaleka i przed śmiercią ledwie charczy... zdławilo go Blok Gospodarczy.
4. W grobie leży już to draństwo — cóż za wstrętna to pokrak! — separatyzmu cygaństwo zadławilo nieboraka! Niech się modlić nikt nie waży, bo się gizdoni w piękne smarzy.
5. Wahlgemeinheit u. Volksbund, grosse Fresse, Lügnermund geben allen Wählern kund: „Deutschum gänzlich ruiniert in Katowice krepiert”.

Dwie fujały separatystyczne

na nutę: „Gorolu, pieronie fót!
Sam zaś niech przyjdóm Germany!”

Melodia śląska: „Na fojtowej roli studzienczka stoi”

Na fuarach gramy
Biją gromkie brawo.
Nad śmierdzącą Rawa.

Kruki w pikelhaubach
Biją gromkie brawo.
(Ciąg dalszy na str. 4.)

Separatystyczny
Jest nasz koncert cały.
Słuchają go tylko
Bezmyślne cymbały.
My zbankrutowane
Polityczne karty,
Goroli wiemy,
Aby krzki żarty.

Zapewnimy w gminach
Niemcom czasy lepsze
Jeszcze tustsze będą
Volksbundowe wtręze.

Bo na naszych listach,
Kustosa, Możesza,
Jest zamaskowana
Volksbundowa rzesza

Mysimy łokciami
Fiducyjnej cioci.
Jeden już a drugi
Jeszcze się ozłoci.

Na wyborcze wiece
Chodzący w koturnach,
Ale żętny mali,
Wnet wykaże urna.

Po wiecu w Brzezniach
Smutna Wołta żona,
Bo spuchła odwrota
Mu medala strona

Teraz on po wiecach
Śpiewa cieniem głosem,
Bo został już tylko
Ze samym Kustosem.

Hasło nasze wspólne:
Niech zginie sanacja.
Obzo polskiego
Vivat parcelacja!

Grot.

Głoszycie na listy

10, 11, 12, 13, 14.

Wołek, Kocur i bażanty.

Kocur szedł na polowanie,
Wołka nie zaprosił na nie.

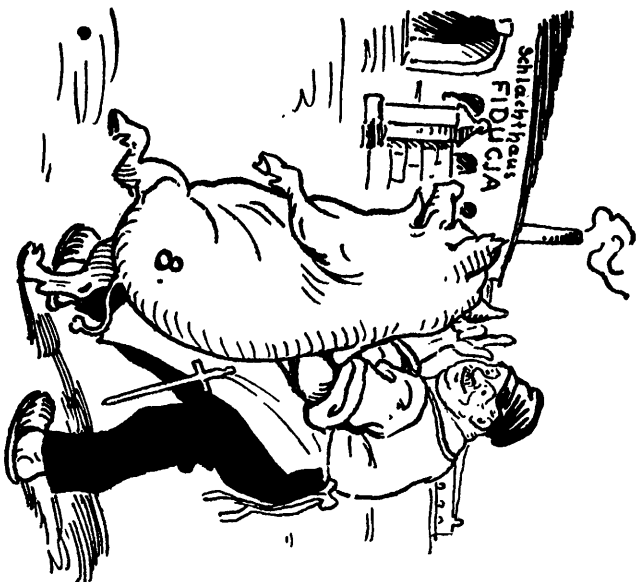
Wołek szukał więc sposobu,
By dać Adasowi boju.

Wcisł do Rady chce Korfanty
By polować na bażanty.

Ale w Radzie — co za bieda, —
Kocur mu polować nie da.

Dobiera mu się do skóry
Bowiem ostrze ma pazury.

„Wołek”, krzyczy temi słowy,
„Pojń na swe stare krowy”.

Ze sportu.

Znany bokser emperowski Werciorek poszedł w zadłużony stan społeczny. P. Dr. Saloni tak go bowiem skroknutował, że mu się emperowska gęba wykrzywiła na nutę: „A ile mi dasz?” i „Malo! mało!” Już to tam empeery brać lubią; brać po mordzie, po gałach, po pazurach, ale i brać do kapsy.

Z literatury.

„Kapsa wielka”, lub „Dziurawy worek”, powieść, nakładem „Kuriera Śląskiego”, zawiera wdzięczne dyktetyki z czasów „Złotego wieku” empeera na Śląsku. Kiedy to oberdnuliwie buszowali bezkarnie po magistratach, urzędzie wojewódzkim, starostwach, bankach i spółkach. Druga część tej powieści ma mieć tytuł: „Piątka wielka”, lub „Zamknięcie mordy”.

Komunikat Dyrekcji Kolei Państwowych.

Dyrekcja Kolei w Katowicach zawiadamia, że dla obstrzykcyjnej inteligencji, która nie lubi brania udziału w wyborach, ruch na liniach: Katowice—Kraków, Bochnia, Tarnów, Rzeszów, Jasło, Krosno, Kolumnia, Podwolewska i t. d. został wstrzymany w sobotę i niedzielę, a to ażeby szan. „komitwojaze-rom”, jeżdżącym w te strony dać możliwość spełnienia obywatelskiego obowiązku.

Husia - siusia.

Różnie płaci polityka,
gdy człek sobie w niej pobryka;
jednego czeka fabryka,
drugiego wyborna kryka...

Jak naprzykład Wojska — byka
lub emperowskiego smyka
i partyjne głowy trupe —
ci nas wszyscy noszą w... sercu!

Ira - ra - ra!

Kto w partyjną trąbkę gra,

Ira - ra - ra!

Wszędzie bierze, gdzie się da!

Ira - ra - ra!

Dziś im wierzy chyba już

Husia - siusia! Husia - siusia,

Osiół, baran, ichorzi!

Ira - ra - ra!

Numer dziesięć, jedenaście,

i dwanaście i trzynaście,

i w Zależu znów czternaście

wszystkie wy do urny wlać!

Partyjnkom pieść pokazać

Wołkowej krowy nie paść.

Bo wyborców wszystkich w kupie

Wołek zawsze nosi w... sercu!

Ira - ra - ra!

I t. d.

Ira - ra - ra!

I t. d.

Ira - ra - ra!

I t. d.

Ira - ra - ra!

I t. d.

Ira - ra - ra!

I t. d.

Ira - ra - ra!

I t. d.

Ira - ra - ra!

I t. d.

Ira - ra - ra!

I t. d.

Ira - ra - ra!

I t. d.

Ira - ra - ra!

I t. d.

Ira - ra - ra!

I t. d.

Ira - ra - ra!

I t. d.

Ira - ra - ra!

I t. d.

Ira - ra - ra!

I t. d.

Ira - ra - ra!

I t. d.

Ira - ra - ra!

I t. d.

Ira - ra - ra!

I t. d.

Ira - ra - ra!

I t. d.

Ira - ra - ra!

Woryzmy.

„Bieda uczy ludzi rozum!” rzekli do siebie przywódcy-partyjny, i postanowili dorwać się do koryta — Oddad się pchał do siołków i rad młot-skich.

„Tylko nasza partia was zbawi”, wołają partyj-nicy do obywateli, ale myślą jedynie o zdawieniu własnem.

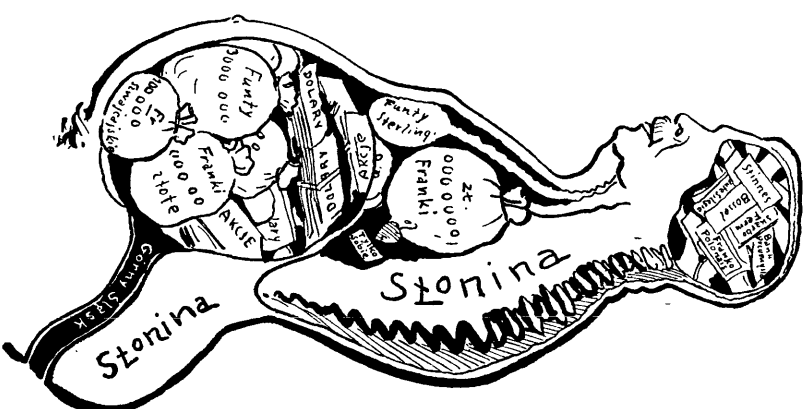
Kochaj bliźniego jak Wołek Górnoślązaków.

Zadnych wieści — mało treści,
emperskie chwalił zwiazki,
by dla siebie zwracać kaski,

Któż go nie zna: „Kurier Śląski”.

U nas, jak jest Polak chory,
to szczykną mu „wydory”.

We Wołtku bez zmiany.

Kto to jest?

Ścisła fabryczna burżniz,
socialka w pyśk całej,
bractwi mu największe szuje,
był się na Rząd swój płuje.

VESTA

Uderzająca wszystkich od gdańskich, mordo-
bicia, łamania karków, powietrza partyjnego zło-
du fiducyjnego i ogólna wzajemnej nienawisć.

Morowy Tomek

dyrektor.